

အရေးပေါ် အခြေအနေတွင် GBV ဆိုင်ရာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း နှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း

အမျိုးသမီးအရင်းဆိုင်ရာ ဘာသာစကား - မိတ်ဖက် ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် အမျိုးသမီးအရင်း ဦးတည်ချဉ်းကပ် ရာ၌ အသွင်ပြောင်း ဘာသာစကား အသုံးပြုနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
အစိုးရမှ လှူဒါန်းသည်။

၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် ရေးသားပုံနှိပ်သည်။

Strategic Initiative
for Women in the
Horn of Africa

ကျေးဇူးတင်မှတ်တမ်း

ဤ စာတမ်းရေးသားပုံနှိပ်ရန် ကူညီပေးသော ကျား၊မ အခြေပြုအကဲဖြတ်မှု (GBV) တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်သူများ၊ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကွန်ယက်များ၊ မတူကွဲပြားသော အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအား IRC မှ ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ဤ စာတမ်းကို [Akina Mama wa Afrika](#), [GBV Prevention Network](#), [Gender Equality Network – Myanmar](#), [International Rescue Committee](#), [El-Karama](#), [Strategic Initiative for Women in the Horn of Africa](#), and [Women's International Peace Centre](#).¹ တို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ပြုစုခဲ့ပါသည်။

Dr. Michelle Lokot ၏ ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ဤစာတမ်း ရရှိရန် အားထုတ်ကြိုးပမ်းပေးမှုကို IRC မှ အသိအမှတ်ပြုပါသည်။

၂၀၁၇ ခုနှစ်ကတည်းက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အစိုးရ၏ လက်ဆောင်အဖွဲ့ BLTG ညွှန်ပေါင်း အဖွဲ့အား ငွေကြေး ပံ့ပိုးပေးသော [Bureau of Population, Refugees, and Migration – US Department of State](#)² ကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

¹ Akina Mama wa Afrika: <https://www.akinamamawaafrika.org>; GBV Prevention Network: <https://preventgbvafrica.org>; Gender Equality Network – Myanmar: <https://www.genmyanmar.org>; El-Karama: <https://www.elkara.ma>; Strategic Initiative for Women in the Horn of Africa: <https://sihanet.org>; Women's International Peace Centre: <https://wipc.org>.

² <https://www.state.gov/about-us-bureau-of-population-refugees-and-migration/>

မာတိကာ

အတိုချုံးတင်ပြခြင်း.....	4
နောက်ခံအကြောင်းအရာ.....	6
အဓိက မေးခွန်းများ.....	8
နည်းလမ်း.....	9
အဓိကသဘောတရားများနှင့် စာပေသုံးသပ်မှု.....	10
လူသားချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့နှင့် အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်.....	12
တွေ့ရှိချက်များ.....	16
ဘုံစကားလုံးများနှင့် ၎င်းတို့၏ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်.....	16
ဘာသာစကားနှင့် ဝိသေသလက္ခဏာများ.....	25
ဘာသာစကားနှင့် ဘောင်ထိုမှု လိုက်လျောရေးဝါဒ.....	25
ဘာသာစကား၊ အာဏာနှင့် လုပ်ဆောင်ပုံအကြားရှိ ချိတ်ဆက်မှုများ.....	26
ဒေသတွင်း နှင့် နိုင်ငံတကာတို့၏ ကွဲပြားမှုများနှင့် ဘာသာစကား.....	28
ကိုလိုနီအမွေအနှစ်များနှင့် လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှု၊ အကူအညီပေးရေးဆိုင်ရာ ဘာသာစကား၏ အားပြည့်မှု.....	29
ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း - ဘာသာစကားအသစ် ဖန်တီးခြင်း	32
လုပ်ဆောင်ပုံများနှင့် တန်ဖိုးထားမှုများ.....	33
အကြံပြုချက်များ.....	36

အတိုချုံးတင်ပြခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့ သုံးလိုက်သော စကားလုံးများသည် ကျွန်ုပ်တို့ မငြိမ်ရသော လက်တွေ့ဆန်မှုကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖန်တီးဖော်ပြပေးပါသည်။ စကားလုံးများက ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘက်လိုက်မှုများနှင့် သမိုင်းကဏ္ဍများကို ဆက်သွယ်စေ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ အပတ်အလှန် ဆက်သွယ်နေသည့် လူများအပေါ် ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့ ရှုမြင်သည်ကို လွှမ်းမိုးစေနိုင်ပါသည်။ BLTG ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ - အာရှ၊ အရှေ့ အာဖရိကနှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းရှိ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကွန်ယက်အဖွဲ့များနှင့် ၎င်းတို့၏ မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ အုပ်စု - သည် လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍအတွင်း အသုံးပြုသော ဘာသာစကားကဏ္ဍ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်အား မည်သို့ ပုံသွင်းအားဖြည့်စေသည်ကို နှစ်အတန်ကြာ ဆွေးနွေးလာခဲ့ပါပြီ။ ဤစာတမ်းသည် တန်းတူညီမျှမှုကို မြှင့်တင်ပေး၍ အားလုံးကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကာ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးသော ဘာသာစကားအသစ် ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်လိုသော ရည်မှန်းချက်ဖြင့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ပေးစဉ်တွင် ဘာသာစကားနှင့် အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့် မည်သို့ရှိကြောင်း နှင့် မတူညီသော အုပ်စုများအတွင်းရှိ ဆက်သွယ်မှုကို ဘာသာစကားက မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေကြောင်းတို့ကို စူးစမ်းလေ့လာရန် ဖြစ်ပါသည်။ BLTG အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အတူ ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်မှုများ ပြုလုပ်ကာ ရေးသားပြုစုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

“ဘာသာစကားက အစွမ်းထက်တယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ အသုံးပြုတဲ့ စကားလုံးတွေက ကျွန်ုပ်တို့ အသိစိတ်ရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်လာတယ်။ ၎င်းကို ထပ်မံထပ်မံ အသုံးပြုတဲ့အခါ အစကားလုံးတွေ သုံးတာက ပုံမှန်လိုဖြစ်သွားစေတယ်။
-အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ မြေကြားသူတစ်ဦး

လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် အသုံးများသော စကားလုံးများနှင့် ပတ်သက်၍ သက်တောင့်သက်သာ ရှိမှုအဆင့်ကို ဖြေဆိုသူများက ယခုစစ်တမ်းတွင် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ တစ်ဦးချင်း၊ အုပ်စုများ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများကို ဖော်ပြသော သက်တောင့်သက်သာ မရှိဆုံး စကားလုံး (၅) လုံးမှာ ကျူးလွန်ခံရသူ၊ တတိယကမ္ဘာ၊ ဖယ်ကျဉ်ထားသော၊ လူနည်းစုများ နှင့် ထိခိုက်လွယ်သော စသည်တို့ဖြစ်သည်။ အချို့သော စကားလုံးများ အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အားဖြည့်ပေးသော အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်များကို နားလည်သဘောပေါက်စေရန် အင်တာဗျူးများနှင့် ဦးတည်အုပ်စုဖွဲ့ ဆွေးနွေးမှုများ လုပ်ဆောင်စဉ်အတွင်း ပါဝင်သူများက ထိုစကားလုံးများနှင့် အခြားစကားလုံးများကို အသေးစိတ်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ပါဝင်သူများက ဘာသာစကားသည် လူတစ်ဦးချင်းစီအား လျစ်လျူရှုခံရသည်၊ အားလုံးကို ပါဝင်စေသည်၊ သို့မဟုတ် ကျန်ရစ်စေသည့် ခံစားချက်များ ခံစားစေနိုင်စွမ်းရှိသည်ကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ သူတို့က ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရသည် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ရံပုံငွေ ရရှိရန်အတွက် စကားလုံးအချို့ သုံးနှုံးသည့်အပေါ် စိတ်ဖိစီးမှု ဖြစ်နိုင်သော အသေခံအဖွဲ့အစည်းများအား မည်သို့ တွန်းအားပေးနေသည်ကိုလည်း တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

အံ့အားသင့်စရာ မဟုတ်သော်လည်း ဆွေးနွေးမှုများက ဘာသာစကား စူးစမ်းမှုထက်ကျော်လွန်၍ ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်များအကြား အပေါ် ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများအကြားရှိ အာဏာကွဲပြားမှုကို ထုတ်ဖော်ခဲ့သည်။ ပါဝင်သူများသည် မညီမျှသော အာဏာကွဲပြားမှုနှင့် အရင်းအမြစ်များ ရရှိမှုက လစာနှင့် စာချုပ်များတွင် မမျှတမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေသည်ကို မီးမောင်းထိုးပို့ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့က ချမှတ်ထားသည့် အထက်စီးဆန်သစ် လုပ်ငန်းစဉ်များသည် ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများ သိထားသည့်အရာ သို့မဟုတ် ရပ်ရွာလူထု၏ လိုလားမှုအပေါ် အမဲပြောင်း အခြေမခံကခြင်းကိုလည်း တင်ပြခဲ့ကြသည်။

ဤစာတမ်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့မှ ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းဟူသော ဝေါဟာရကို ပူးပေါင်းပါဝင်သူများမှ ၎င်းဝေါဟာရအား မည်သို့ ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် စာပေတွင် ဒေသတွင်းအသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်းကို ဖော်ပြသည့်စံတိုင်း ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းစေရန် မကြာခဏ အသုံးပြုကြသည်။ ဒေသခံဟူသော ဝေါဟာရ အသုံးပြုမှုအကြောင်း ဆွေးနွေးချက် အပြည့်အစုံကို စာမျက်နှာ ၂၈-၂၉ တွင် တွေ့နိုင်သည်။

တွဲဖက်ချက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ပိုမို ကျယ်ပန့်စွာ ပါဝင်စေ၍ စွမ်းရည်မရှိတင်ပေးသည့် ဘာသာစကားကို အထောက်အကူပြုရန် အဓိက အကဲဖြတ်ချက်များ ထွက်ပေါ်လာသည်။ ၎င်းက လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်းများရှိ ကွဲပြားသော ကဏ္ဍများတွင် ပို၍သာတူညီမျှသော အမျိုးသမီးအရင်းဆိုင်ရာ မိတ်ဖက်မှုများကိုလည်း မငြိတင်ပေးလိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်ပါသည်။ အောက်ဖော်ပြပါအချက်များက လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်သူများ လုပ်ဆောင်သင့်သည့် အချက်များဖြစ်သည်။

ဘာသာစကားဆိုင်ရာ ရွေးချယ်စရာများ

- ➔ မည်သည့် စကားလုံးများဖြင့် ၎င်းတို့အား ရည်ညွှန်းသုံးနှုန်းစေချင်ကြောင်းကို ရပ်ရွာလူထုများအား မေးပါ။
- ➔ ဒေသတွင်း လူမှုရေးသမားများအား ၎င်းတို့၏ ဒေသန္တရ အသိပညာပေါ် အခြေခံ၍ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ ပြုစုရာတွင် ဦးဆောင်မှုမည့် အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ နိုင်ငံတကာတွင် လူမှုရေးသမားနှင့် အလှူရှင်များအနေဖြင့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများကို လွှမ်းမိုးနိုင်ရန် ၎င်းတို့၏ အာဏာကို အသုံးပြုပုံနှင့် အာဏာမျှဝေပုံတို့ကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်းတွေးတောရန် လိုအပ်လိမ့်မည်။
- ➔ ၎င်းစကားလုံးများက အခြေအနေတိုင်း၊ ဘာသာစကားတိုင်းအတွက် သင့်လျော်လိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်းနှင့် အခြေအနေပေါ် မူတည်၍ ၎င်းစကားလုံးများတွင် မတူညီသော အဓိပ္ပာယ် ရှိသည်ကို သိထားပါ။
- ➔ လိုအပ်ပါက ပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင်ရန် ဒေသန္တရ အခြေအနေနှင့် ဆီလျော်ကာ ဒေသခံဘာသာစကားများတွင်လည်း အဓိပ္ပာယ်ရှိသော စကားလုံးများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ပါ။
- ➔ သူတို့အား ပိုမိုပါဝင်စေသည်ဟု ခံစားရစေသော စကားလုံးများ ပြောင်းလဲသုံးစွဲမှု ဖြစ်စေပါ။ ဘောင်ထိုက်မျှ လိုက်လျောရေးဝါဒ မဖြစ်စေဘဲ ရှိနေသော အာဏာကို အသိအမှတ်ပြုကာ သေချာစွာ စိစစ်မှုများ ပြုလုပ်၍ ထိလွယ်လွယ်မှုကို ဖြေရှင်းပါ။

ဘာသာစကားနှင့် အာဏာ

- ➔ ဒေသန္တရ ဗဟုသုတရှိသူများနှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့ထံမှ အကြံပြုချက်များကို အခြေခံ၍ ပိုမို ပါဝင်စေခြင်းနှင့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရတို့ကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရန် အခြားသော လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်သူများကိုလည်း သက်ရောက်မှုရှိစေမည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပါ။
- ➔ လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် အသုံးပြုသော အဓိက စကားလုံးများ၏ နောက်ကွယ်ရှိ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းလင်းစွာ သတ်မှတ်ပါ။ အချို့သော စကားလုံးများနှင့် ဆက်စပ်နေနိုင်သော အာဏာစီးဆင်းမှု၊ မတူညီသော အုပ်စုများအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် အချို့သော နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဘာသာစကား မရှိခြင်းတို့ကို အမြဲ စိတ်တွင် အမှတ်ထားရမည်။
- ➔ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းနှင့် အလှူရှင်များအကြားသာမက ဒေသတွင်း နှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများအကြားရှိ ဆက်ဆံရေးကို ပုံဖော်နေသော အာဏာ မမျှတမှုများဖြစ်နေသည့်နေရာများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ကာ ဝေဖန်ဆန်းစစ်ပါ။

မိတ်ဖက်ပြုခြင်းအတွက် ဘာသာစကား

- ➔ ညီမျှသော မိတ်ဖက်ပြုခြင်းဖြစ်စေရန် နိုင်ငံတကာ လမ်းစဉ်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ပါ။ သို့သော်လျှင် မိတ်ဖက် ပြုခြင်းက ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများအား အကောင်အထည်ဖော်မည့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့များအဖြစ်သာ အသုံးပြုခြင်းထက် ကျော်လွန်ကာ မိတ်ဖက်ပြုခြင်း၏ အဆင့်တိုင်းတွင် မတူညီသော လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်သူများ အကြားရှိ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်ကို အဓိပ္ပါယ် ပြည့်စုံစွာ ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- ➔ မတူညီသော လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက် သူများနှင့် မိတ်ဖက်ပြုမှုများကို ထိန်းသိမ်းရာတွင် ကြံ့ခာ မှုနှင့် ထောက်ထားစာနာမှုတို့ဖြင့် လမ်းညွှန်လုပ်ဆောင်ပါ။ အာဏာခွဲဝေခြင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေသကို လိုက်နာကာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးသော၊ အားလုံးပါဝင်နိုင်သော၊ လေးစား ဖွယ်ကောင်းသော ဆက်ဆံရေးဖြစ်စေရန် အချိန်ယူကာ ဂရုစိုက် ပျိုးထောင်ပါ။

ထိုအပင် ပါဝင်သူများက မည်သည့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝါဟာရကို အသုံးပြုမည်နှင့် ပတ်သက်၍ တွေးခေါ်ချိန် တွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အရေးကြီးသော အချက် များကို အကဲဖြတ်ခြင်းသည်။ ဤ အကဲဖြတ်ခြင်းသည် အခြား ရွေးချယ်စရာ ဘာသာစကား ထည့်သွင်းစဉ်းစားချက်များ ကို စာမျက်နှာ ၃၄ -၃၅ များတွင် တွေ့ရသည်။ တွေ့ရှိချက် များ၊ အကဲဖြတ်ချက်များနှင့် အခြားရွေးချယ်စရာများသည် ဘာသာစကား၏ စွမ်းအားနှင့် ၎င်းကို ပြောင်းလဲစေနိုင်ရန် ဘာသာစကားကို ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့ အသုံးပြုနိုင်သည်ကို အသိအမှတ်ပြုရာတွင် ရှုဆက်လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် နည်း လမ်းတစ်ခုပေးသည်။

နောက်ခံအကြောင်းအရာ

ကျွန်ုပ်တို့ သုံးလိုက်သော စကားလုံးများသည် ကျွန်ုပ် တို့ မငြိမ်နေသော လက်တွေ့ဆန်မှုကို ပုံစံအမျိုးမျိုး ဖြင့် ဖန်တီးဖန်တီးပေါ်စေသည်။ စကားလုံးများက ကျွန်ုပ် တို့၏ ဘက်လိုက်မှုများနှင့် သမိုင်းကဏ္ဍများကို ဆက်သွယ်စေ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ အပတ်အလှန်ဆက်သွယ်နေသည့် လူများအပေါ် ကျွန်ုပ် တို့ မည်သို့ ရှုမည်သည်ကို လွှမ်းမိုးစေနိုင်သည်။ BLTG ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ - အာရှ၊ အရှေ့ အာဖရိကနှင့် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းရှိ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ကွန်ယက် အဖွဲ့များနှင့် ၎င်းတို့၏ မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ အုပ်စု - သည် လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍအတွင်း အသုံးပြု သော ဘာသာစကားကဏ္ဍနှင့် အာဏာသက်ရောက်မှု အဆင့်အား မည်သို့ ပုံသွင်းအားဖြည့်စေသည်ကို နှစ် အတန်ကပြ ဆွေးနွေးလာခဲ့ပါပြီဖြစ်သည်။ ဖယ်ကျဉ်ထား သော၊ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ၊ နှင့် ထိခိုက်လွယ်သော စ သည့် စကားလုံးများသည် ရပ်ရွာလူထုရှိ ဘဝများအား ကျဉ်းကပ်စေသော အကျိုးမရှိသော နည်းလမ်းများဖြင့် ပုံဖော်၍ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများကပြခြင်းတွင် မညီမျှသော အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်ကို ပိုမိုဆိုးရွားလာစေနိုင်သည်။ ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်း နှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း စသည့် အမှတ်အသားများကလည်း မတူညီသော လူသားချင်း စာနာမှု လုပ်ဆောင်သူများအကြား အာဏာသက်ရောက်မှု အဆင့်ကို အားဖြည့်ပေးပါသည်။³

BLTG ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့သည် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း များမှ အသုံးပြုသော ဘာသာစကားရွေးချယ်မှုများ ကို ဆွေးနွေးနိုင်မည့် စာတမ်းတစ်ခု လိုအပ်သည်ကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ဘာသာစကား သည် အခွင့်အရေးနှင့် အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်များ ကို အားဖြည့်ပေးနိုင်သည့် နည်းလမ်းများကို ဖော်ထုတ် ခဲ့သည်။ ဤ စာတမ်းတစ်ခုလုံးတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်က အားလုံးပါဝင် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဘာသာစကား အသုံးပြုမှုကို အားပေး ခြင်းအတွက် အခွင့်အရေးများ နှင့် တန်းတူညီမျှသော အမျိုးသမီးအရေး လုပ်ဆောင်သည့် မိတ်ဖက်မှုများ မည်သို့ ဖြစ်ထွန်းစေနိုင်သည်ကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပါသည်။

³ ဤစာတမ်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့မှ ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်း ဟူသော ဝါဟာရကို ပူးပေါင်းပါဝင်သူများမှ ၎င်း ဝါဟာရအား မည်သို့ ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် စာပေ တွင် ဒေသတွင်းအသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်းကို ဖော်ပြသည့်ပုံစံတို့အား ပန်နီလန်လက်ထပ်စာစုရန် မကုမ္ပဏီ အသုံးပြုကြသည်။ ဒေသခံ ဟူသော ဝါဟာရ အသုံးပြု အကြောင်း ဆွေးနွေးချက် အပညွှတ်အစုကို စာမျက်နှာ ၂၈-၂၉ တွင် တွေ့နိုင်သည်။

ဤစာတမ်းသည် စာပေကို ပြန်လည်သုံးသပ်မှု၊ ဖြေကြားသူ (၃၅) ဦး၏ အွန်လိုင်းစစ်တမ်း၊ အမျိုးသမီး (၁၉) ဦးနှင့် ဦးတည်အုပ်စုဖွဲ့ ဆွေးနွေးမှုများ၊ နှင့် BLTG အဖွဲ့တွင် တက်ကြွလှုပ်ရှားသော အမျိုးသမီး (၁၀) ဦးအား တစ်ဦးချင်း မေးမြန်းခြင်းများအပေါ် အခြေပြုထားပါသည်။ ပြင်ပမှ သုတေသီတစ်ဦးက ဤ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဦးဆောင်ကာ အမျိုးသမီး (၂၄) ယောက်နှင့်အတူ အတည်ပြုတစ်ခုခုကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်း၏ ရလဒ်သည် ဘုံအသုံးများသော လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ စကားလုံးများအား ဒေသအခြေအနေအရ လက်ခံနားလည်ထားမှု ပုံစံများ၊ ၎င်းစကားလုံးများရှိ အာဏာ၊ ပိုမိုနက်ရှိုင်းသော နားလည်မှုနှင့် စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုတို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ မည်သို့ ရှုထောင့်သွားနိုင်ကြောင်း အကဲဖြတ်ချက်များကို ခွဲခြားစိတ်ဖြာမှု တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

အရေးပေါ် အခြေအနေများတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်း၌ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အသိုင်းအဝိုင်းအတွင်းရှိ ပေါင်းစု အာဏာကို အသုံးပြုရန် ရည်ရွယ်၍ BLTG ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့^၄ သည် အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ ပညာရှင်များ၊ ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) နှင့် ခရိုင်တွင်းရှိ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်း ကွန်ယက်များအားအတူ ပေါင်းစည်းစေသည်။ အဆိုပါ ပဏာမစတင်လုပ်ဆောင်ခြင်းက အာရှ၊ အရှေ့အာဖရိက နှင့် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းရှိ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကွန်ယက်များနှင့် ၎င်းတို့၏ အဖွဲ့ဝင် အဖွဲ့အစည်းများ ညွှန်ပေါင်းကို ဖြစ်ထွန်းစေသည်။

ဤစာတမ်းသည် ဘာသာစကားနှင့် အာဏာ ကွဲပြားမှုကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းတွင် ထူးခြားသည်ဟု မဆိုနိုင်သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်ပိုင်အမည်ကို အုပ်စုတစ်ခုအဖြစ် တင်ပို့သည့် BLTG ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့အတွင်း အစောပိုင်း စကားပိုင်းများမှ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် စတင်ခဲ့သည်ကို သတိပြုရန် အရေးကြီးပါသည်။ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲရာတွင် ကာလအတွင်း ရွေးချယ်ခဲ့သော စီမံကိန်းအမည် Building Local Thinking Global သည် ကျွန်ုပ်တို့မှ အဖွဲ့တစ်ခုအဖြစ် တင်ပို့သည့် မည်မျှသော အာဏာ ကွဲပြားမှုများအား ဆက်နွှယ်စေသည်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ရွေးချယ်အသုံးပြုကြိုက်သည့် ဘာသာစကားက အချို့သော ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ၊ တက်ကြွလှုပ်ဆောင်သူများနှင့် တစ်ဦးတစ်ယောက်စီအား တန်းတူညီမျှမှုနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေသည်ကို နောက်ထပ် လေ့လာစူးစမ်းလိုပါသည်။ ဤ စာတမ်းတွင် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်သူများမှ ၎င်းတို့အသုံးပြုသည့် ဘာသာစကားကို မည်သို့ စစ်ဆေးသုံးသပ်နိုင်သည်၊ ၎င်း ဘာသာစကားက အခွင့်အရေးနှင့် အာဏာ မည်မျှများကို အားဖြည့်ပေး၍ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်က တန်းတူညီမျှသော အာဏာနှင့် လေးစားမှုရှိသော ဘာသာစကားသို့ မည်သို့ ပြောင်းလဲသွားနိုင်သည့် အကဲဖြတ်ချက်များကို ဖော်ထုတ်ပေးသည်။

⁴ BLTG ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ဝင်များသည် အရေးပေါ်အခြေအနေ၌ GBV ဆိုင်ရာ ကျိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အသွင်ပြောင်းခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်ကို မြှင့်တင်ရန် ရည်ရွယ်သော အရောင်စုံများစွာ ပါဝင်သည့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပဏာမခံမြေလွှမ်းတွင် အတူတကွ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့အား အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရန် ဂတိကဝတ်ပြုထားပြီး အရေးပေါ်အခြေအနေနှင့် ထိလွှမ်းမှုလွယ် အခြေအနေများတွင် အလုပ်လုပ်နေသော အမျိုးသမီးအရေး လုပ်ဆောင်သူများ၊ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အဆိုပြုသူများ၊ အခက်ခဲအခြေအနေအဖွဲ့များ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ နိုင်ငံအဆင့် ခရိုင်အဆင့်ရှိ ကွန်ယက်အဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ BLTG ပဏာမခံမြေလွှမ်းနှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို <https://gbvresponders.org/building-local-thinking-global/> တွင် ပိုမိုလေ့လာနိုင်သည်။

အဓိက မေးခွန်းများ

ဤစာတမ်းသည် တန်းတူညီမျှမှုကို မငြိတင်ပေး၍ အားလုံးကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကာ စွမ်းဆောင်ရည် မငြိတင် ပေးသော ဘာသာစကား အသစ် ဖော်ထုတ်သတ်မှတ် လိုသော ရည်မှန်းချက်ဖြင့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ပေးစဉ်တွင် ဘာသာစကားနှင့် အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့် မည်သို့ရှိကြောင်း နှင့် မတူညီ သော အုပ်စုများအတွင်းရှိ ဆက်နွယ်မှုကို ဘာသာစကား က မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေကြောင်းတို့ကို စူးစမ်း လေ့လာရန် ဖြစ်သည်။ ၎င်းက အာဏာနှင့် ဘာသာစကား သည် အပန်အလှန် မှီခိုပြီးအပန်အလှန် အားဖြည့်ပေး နေသည်ကို ထောက်ပြသည်။ အာဏာ သက်ဝင်လှုပ်ရှား ပုံကို သိရှိနားလည်ရန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဘာသာစကား ချွေးချယ်မှုများ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု၊ လူသားချင်း စာနာမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေများတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော ကွဲပြားခြားနားသည့် အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်များ အကဲဖြတ် အထူးရှုမငြိသုံးသပ်ခြင်းတို့ကို နားလည်သင့် သည်။ အာဏာကို ရှုထောင့်တစ်ဖက်တည်းက ကြည့်၍ မ ရပါ။ ၎င်းက နိုင်ငံတကာ နှင့် ဒေသခံအဖွဲ့များအကျိုးသာ မက အမျိုးသမီးများ၊ မိန်းကလေးငယ်များနှင့် ဒေသခံအဖွဲ့ များ၏ ဆက်ဆံရေးအကျိုးတွင်လည်း လှုပ်ရှားသက်ဝင် သည်။

“ ဘာသာစကားကို ကိရိယာတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သလို လက်နက်တစ်ခု၊ ဒိုင်းတစ်ခု အဖြစ်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျွန်ုပ် တို့သည် ဤကဲ့သို့သော နိုင်ငံရေးနှင့် ဆက်နွယ် သော အလုပ်လုပ်ကိုင်နေပါက ဘာသာစကား သည် အလွန်အရေးကြီး၍ ဘာသာစကားကို သေချာစွာ ဂရုပြုရန် အရေးကြီးသည်။

-အရှေ့အာဖရိကမှ ဖြေကြားသူတစ်ဦး

ဤစာတမ်းတွင် တစ်ချိန်က အသုံးပြုသော အမျိုးသမီး အရေးဆိုင်ရာ ဘာသာစကားသည် အချိန်တစ်ခု ကပြ ပီရိနောက် အသုံးပြုနည်းလာနိုင်သည်ကိုလည်း တွေ့ရှိ ရသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် စကားလုံးနှင့် ဝေါဟာရ တစ်ခု ချင်းစီ၏ အသုံးဝင်ပုံကို အစဉ်မပြတ် ပြန်လည်တွေးတော သုံးသပ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် GBV ကို ကာ ကွယ်တားဆီးခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ် တွင် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အရေးပေါ်အခြေအနေ များအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့မှ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများအား

မည်သို့ ပုံဖော်နေသည်ကို သတိကြီးစွာ စဉ်းစားရန် အရေးကြီးသည်။ သာမက ကျွန်ုပ်တို့ ဖန်တီး လုပ်ဆောင် နေသော လုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း သေချာစွာ စဉ်းစားရန် အရေးကြီးသည်။

ဤစာတမ်းမှ စူးစမ်းလေ့လာထားသော အဓိကမေးခွန်းများ မှာ

- ➔ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုနေ သည့် မည်ကဲ့သို့သော စကားလုံးများ သို့မဟုတ် စကားစု များက အာဏာစီးဆင်းမှုကို ရှုပ်ထွေးစေသနည်း။
- ➔ မည်သို့သော အာဏာစီးဆင်းမှုများ (ကဏ္ဍတစ်ခုနှင့် တစ် ခု၏ အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်၊ ဝိသေသလက္ခဏာ များနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းတို့ အပါအဝင်) က လူသား ချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ပေးရာတွင် ဘုံ အသုံးပြုနေသော ဘာသာစကားနှင့် ဆက်နွယ်နေ သနည်း။
- ➔ GBV ကာကွယ်တားဆီးခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ဆောင်နေသူများကြား၊ ၎င်းတို့နှင့် အများပြည်သူ သို့မဟုတ် အလှူရှင်များကြား၊ နှင့် ၎င်းတို့နှင့် လူသားချင်း စာနာမှုဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်းတွင် အကျိုးဝင်သော ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များကြားရှိ ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေး အပေါ် ယင်းဘာသာစကား၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု မည်သို့ရှိသနည်း။
- ➔ GBV ကာကွယ်တားဆီးခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အမျိုးသမီးရေးဆိုင်ရာ မိတ်ဖက် ဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် တန်းတူညီမျှမှုကို မြှင့်တင်ပေး၍ အားလုံးကို လွှမ်းမိုးနိုင်ကာ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေး သော ဘာသာစကား အသစ် ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်နိုင်ရန် အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်အတွက် မည် သည့် အခွင့်အလမ်းများ ရှိနိုင်မည်နည်း။

နည်းလမ်း

ဤစာတမ်း ပုဂ္ဂလိကအတွက် စာပေ ပြန်လည်သုံးသပ်မှု၊ အွန်လိုင်းစစ်တမ်း၊ ဦးတည်အုပ်စုဖွဲ့ ဆွေးနွေးခင်းများ (FGD)၊ စနစ်တကျ တည်ဆောက်ထားသော အင်တာဗျူးငယ်များ နှင့် အတည်ပြုခြင်း စသည့် နည်းလမ်းများ ပါဝင်သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်များကို ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ဦးမှ ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ စာပေ ပြန်လည်သုံးသပ်မှုတွင် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွင် ဘာသာစကား၊ ဝေါဟာရ အသုံးအနှုံး၊ နှင့် အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်အကွာခြားလေ့လာထားသော ပညာရပ်ဆိုင်ရာ စာပေနှင့် NGO တို့၏ အစီရင်ခံစာများအား သုံးသပ်ထားသည်။ ၎င်းက အွန်လိုင်းစစ်တမ်း ပုံစံ၊ အင်တာဗျူးများနှင့် FGD များအတွက် လမ်းညွှန်ချက်များ ရေးဆွဲရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။

အွန်လိုင်းစစ်တမ်းအား BLTG ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ဝင်များ၊ အခြား မိတ်ဖက်အဖွဲ့များနှင့်အတူ နိုဝင်ဘာ ၂၀၂၀ အစောပိုင်းမှစတင်ကာ ရက်သတ္တပတ် (၃) ပတ်ကျော် ကပြစာရင်းသွင်းဖြေဆိုကပြပါသည်။ ၎င်းအား Survey Monkey တွင် အင်္ဂလိပ်၊ အာရဗေ၊ မန္တရနှင့် ပြင်သစ် ဘာသာစကား (၄) မျိုးဖြင့် မျှဝေခဲ့သည်။ စုစုပေါင်း (၃၅) ယောက် ပါဝင်ဖြေဆိုထားသည်တွင် ၇၇% မှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်ပြီး ၁၄% မှာ အမျိုးသားများဖြစ်သည်။ ကျန်သောရာခိုင်နှုန်းမှာ မိမိကိုယ်ကို မဖော်ထုတ်လိုသူများစာရင်းတွင် ပါဝင်သည်။ ဖြေဆိုသူ စုစုပေါင်း၏ ၄၃% မှာ အရှေ့အာဖရိကမှ ဖြစ်ပြီး ၂၉% မှာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ဖြစ်ကာ ကျန် ၂၉% မှာ အာရှဒေသမှဖြစ်သည်။ ခံငြိမ့်လျှင် ၈၃% မှာ BLTG အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ပြီး ၁၇% မှာ အဖွဲ့ဝင်များ မဟုတ်ကပြေ။ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ ၅၄%၊ NGO အဖွဲ့များမှ ၂၃%၊ ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများမှ ၁၁%၊ ပြည်တွင်း အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ၆%၊ တက်ကျွပ်ရှားသူများမှ ၃%၊ နှင့် အစိုးရအဖွဲ့များမှ ၃% တို့ဖြစ်ကြသည်။

စနစ်တကျ တည်ဆောက်ထားသော အင်တာဗျူးငယ်များအား BLTG အဖွဲ့ဝင် (၇) ဦး၊ BLTG ၏ အဓိက ဦးတည်ဒေသများဖြစ်သော အာရှ၊ အရှေ့ အာဖရိက၊ နှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းရှိ BLTG ၏ ဦးဆောင် ကော်မတီ အဖွဲ့ဝင် (၃) ဦး^၅ (အမျိုးသီးများသာ) တို့နှင့် ဗီဒီယို ခေါ်ဆိုမှုကို အသုံးပြု၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဤအင်တာဗျူးအား စစ်တမ်းတွင် ပါရှိသော အချို့စကားလုံးများ နှင့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရှိ အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့် စသည်တို့ကို ပိုမိုသိရှိရန် ဦးတည် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ပထဝီအနေအထားအရ အကျယ်တဝင့် ဖွဲ့စည်းထားသော အုပ်စု (၃) စုနှင့် ဗီဒီယို ခေါ်ဆိုမှုကို အသုံးပြု၍ FGD များကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ စုစုပေါင်း အမျိုးသမီး (၁၆) ယောက်နှင့် အမျိုးသား (၃) ယောက်က FGD တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ပါဝင်သူများသည် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍရှိ အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်များအပေါ် အချိန်သော ဝေါဟာရများကို အသုံးပြုခြင်း၏ အားသာချက်နှင့် အားနည်းချက်များ၊ ကနဦးစစ်တမ်း တွေ့ရှိချက်များကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ FGD နှင့် အင်တာဗျူးဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အဓိက အကွာခြားအရာများအပေါ် အခြေခံ၍ စာရင်းသွင်းထားကာ စစ်တမ်း အချက်အလက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ထားသည်။

အတည်ပြုခြင်း အပိုင်းအား အမျိုးသမီး (၁၉) ဦး၊ အမျိုးသား (၅) ဦးတို့နှင့် ဗီဒီယို ခေါ်ဆိုမှုကို အသုံးပြု၍ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်မှ စစ်တမ်း၊ အင်တာဗျူး နှင့် FGD တို့မှ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များကို တင်ပြပြီးနောက် ပါဝင်ဆွေးနွေးသူများအား ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များအပေါ် ၎င်းတို့၏ ထင်မြင်ချက်များဖြင့် တုံ့ပြန်ဆွေးနွေးရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ အင်တာဗျူးနှင့် FGD တွင် ပါဝင်သူများအား အစီရင်ခံစာအကွာခြားတွင် တုံ့ပြန်အကဲဖြတ်ချက်များ ရေးသားရန်လည်း ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ IRC အပါအဝင် BLTG အဖွဲ့ဝင်များအားလုံးမှ အတည်ပြုခြင်းအပိုင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော Power point တွင် တုံ့ပြန်အကဲဖြတ်ချက် ရေးသားရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပြီးနောက် အစီရင်ခံစာအကွာခြားတွင် တုံ့ပြန်အကဲဖြတ်ချက်ကို ရေးသားရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။

^၅ BLTG ၏ ဦးဆောင် ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များမှာ [Akina Mama wa Afrika](#), [GBV Prevention Network](#), [Gender Equality Network – Myanmar](#), [El-Karama Strategic Initiative for Women in the Horn of Africa](#), နှင့် [Women's International Peace Centre](#) တို့ဖြစ်သည်။

COVID-19 ကပ်ရောဂါကင်းရှင်းရေးအတွက် အားကန့်သတ်လိုက်ရသဖြင့် ဤလုပ်ငန်းစဉ်မှ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များသည် BLTG ကွန်ယက်အားလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ စစ်တမ်းအား ဖြေဆိုနိုင်ချေရှိသူ အနည်းငယ်ဖြင့်သာ ပြုလုပ်ရန် ပုံစံပြုရေးဆွဲထားသည်ကို သတိပြုရန်လည်း အရေးကြီးသည်။ သို့သော်လည်း အင်တာဗျူးနှင့် FGD ပြုလုပ်နေစဉ်အတွင်း ပို၍ နက်ရှိုင်းစွာ ဆွေးနွေးခဲ့သည့် ရုတ်တရက်ရရှိလာသော အဓိက ပြဿနာများအား သိရှိရန် စစ်တမ်းက အထောက်အကူပေးပါသည်။ ထို့ပြင် အင်တာဗျူးနှင့် FGD ကို အချိန်ကန့်သတ်ရခြင်းကြောင့် ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များတွင် ပါဝင်သော သဘာဝတရားများနှင့် အဓိကဆိုလိုရင်းများက ပြဿနာ၏ ပြည့်စုံစေ့စပ်သော စိစစ်ချက်ကို ကိုယ်စားမပြုပါ။ အင်တာဗျူးနှင့် FGD များတွင် စစ်တမ်း၏ သဘာဝတရား အားလုံးကို မဆွေးနွေးခဲ့သည်ဖြစ်၍ လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် အသုံးများသော စကားလုံးအချို့ကိုသာ စစ်တမ်း ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များကို ကိုယ်စားပြုပါသည်။ ပါဝင်သူများသည် လူသားချင်းစာနာမှုကဏ္ဍအတွင်းရှိ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်ကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ ဆွေးနွေးခဲ့သည့်အပြင် ရပ်ရွာလူထုများနှင့် အလှူရှင်တို့အကျိုးရှိ ဆက်ဆံရေးကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဤစာတမ်းကျမ်းရိုးနှင့် ဘာသာစကားဖြင့် ဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲပေ။ ဤစာတမ်းက အနာဂတ် လေ့လာမှုများ၊ ဆွေးနွေးချက်များအပေါ် ထင်ဟပ်စေနိုင်သည့် သာမက ရှုထောင့်လုပ်ဆောင်သွားမည့် လေ့လာမှုများ၏ အရေးကြီးသော အစပျဉ် တစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ စာတမ်း၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် အသုံးပြုနိုင်သော ဘာသာစကားနှင့် အာဏာအပေါ် အလွန်အရေးပါသော ထင်ဟပ်မှုတစ်ခု ဖြစ်ရန် တွန်းအားပေးခြင်းဖြစ်သည်။

အဓိကသဘောတရားများနှင့် စာပေသုံးသပ်မှု

ဘာသာစကား၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု

လူသားချင်းစာနာမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများတွင် လက်ရှိအသုံးပြုနေသည့် စာပေကို ဝေဖန်ဆန်းစစ်ထားသည့် ဘာသာစကားတွင် ၎င်းကို လူများ၊ ရံပုံငွေနှင့် အစီအစဉ်များကို စုစည်းစသည့် အားကန့်သတ်ခြင်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီပေးရာတွင် ဘာသာစကားနှင့် အာဏာကို အမှီအခိုကင်းကာ အပြန်အလှန် အားဖြည့်နေသည်ဟု ထင်မြင်ပါသည်။ ဘာသာစကားကို အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်က ပုံဖော်ကာ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်ကို ဘာသာစကားက ပုံဖော်သည်။

၂၀၀၀ ခုနှစ် အလယ်ပိုင်းကတည်းက အမျိုးသမီးအရေးတက်ကျသည့်ရှားသူများနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ဆောင်သူများသည် လူသားချင်းစာနာမှုနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများတွင် အသုံးပြုနေသော ဘာသာစကားကို လက်တွေ့ကျကျ လေ့လာသုံးသပ်ခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ကျား၊မရေးရာ တန်းတူညီမျှမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများ^၆ နှင့် ပတ်သက်၍ လေ့လာခဲ့ကြသည်။ ဤဆန်းစစ်လေ့လာမှုက အချို့သော စကားလုံးများနှင့် အသုံးအနှုန်းများသည် အပေါ်အစားဖြင့် အုပ်စုများကို ရွေးချယ်စရာနှင့် အသံပိုမိုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပုံရသော်လည်း အမှန်တကယ်တွင်မူ ထိန်းချုပ်မှုကင်းသော စုစည်းမှုကို ပံ့ပိုးမှုပါအသစ်^၇ ကဲ့သို့သော လွှမ်းမိုးမှုရှိသော အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်သို့မဟုတ် အစီအစဉ်များ ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုရာတွင် အခရာဖြစ်နိုင်ကြောင်း အကျိုးပြုကြသည်။ ရပေန်းစားသော စကားလုံးများဖြစ်သည့် ကျား၊မရေးရာ^၈ စွမ်းရည်မရှိခြင်း သို့မဟုတ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း တို့သည် အချိန်တစ်ခုကပြုနိုင်သော အသုံးပြုမှုနည်းလမ်းက ဗလာနတုထိနှင့် အရာအားလုံး^၉ နှစ်ခုလုံးကို ရည်ညွှန်းသော မ

^၆ Cornwall, A. & Brock, K. "ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမူဝါဒအတွက် ရပေန်းစားသော စကားလုံးများက ဘာလုပ်ပေးသလဲ။? 'ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း'၊ 'လုပ်ပိုင်ခွင့်' နှင့် 'ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေး' ကို ဆန်းစစ်ကြည့်ခြင်း"၊ Third World Quarterly, 26:7, 1043-1060 (၂၀၀၅) hereafter, Cornwall & Brock; Cornwall, A. "ရပေန်းစားသော စကားလုံးများနှင့် ဗန်းစကားများ - ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးချက်ကို တည်ဆောက်ခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ လေ့လာမှု၊ 17:4-5, 471-484 (၂၀၀၇); Eyben, R. & Napier-Moore, R. "စကားလုံးများကို ဂရုတစိုက်ရွေးချယ်ခြင်း။ အပြည့်ပညာဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းအဓိပ္ပါယ်များကိုပြောင်းလဲခြင်း"၊ Third World Quarterly, 30:2, 285-300 (၂၀၀၉), hereafter, Eyben & Napier-Moore.

^၇ Cornwall & Brock, 1046; Eyben & Napier-Moore, 294-295.

^၈ Schnable, A., et al. "နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ရပေန်းစားသော စကားလုံးများ - အလှူရှင်များ၊ အန်ဂျီအိုများနှင့် ပညာရှင်များအကျိုး သူတို့၏အသုံးပြုမှုကို နားလည်ခြင်း"၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လေ့လာမှု ဂျာနယ် (၂၀၂၀), hereafter, Schnable, et al.

^၉ Cornwall & Brock, 1056.

ထင်မရှား စကားလုံးများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားနိုင်သည်။ ဤနည်းဖြင့် ဘာသာစကားသည် အထူးအစီအစဉ် သို့မဟုတ် ချဉ်းကပ်မှုတစ်ခုကို တရားဝင်ပေးရာတွင် အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်သွားစေနိုင်သည်။¹⁰ ဥပမာအားဖြင့် စွမ်းရည်မရှိတင်ခြင်းဟူသော ဝေါဟာရသည် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအား ၎င်းတို့ဘဝအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိသည့် လူမျိုးရေး၊ ကျား၊မရေးရာ၊ ကိုလိုနီ၊ နှင့် အခြားသော အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်များကို လျစ်လျူရှုစေ၍ ပုံမှန်အားဖြင့် ထိုအရာတို့ကို သူတို့တွင် မရှိသကဲ့သို့ သတ်မှတ်ကာ အသိပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ သင်ပေးသည်နှင့် တူသည်။¹¹ ထိုသို့ ပြုပြင်ရာတွင် လူထု၏ အတွေးအမြင်များအား နိုင်ငံရေးနှင့် မဆက်နွယ်စေဘဲ အမျိုးသားကျိုးကြီးသော ဝါဒကို အရိုးရှင်းဆုံးဖြစ်ပေါ်စေသကဲ့သို့ ဘာသာစကားကို ရှုပ်ထွေးသော ပြဿနာများ ဖြေရှင်းရန် ဘောင်ဝင်အောင် အသုံးပြုလိုက်နိုင်သည်။¹² ကျား/မ အခြေပြုအာဏာမြှင့်တင်မှု (GBV) ဟူသော ဝေါဟာရပင်လျှင် တစ်ခါတစ်လတွင် နိုင်ငံရေးအမင်္ဂလာနှင့် မသက်ဆိုင်တော့ကွဲ ပြောင်းလဲနေသော ကျား/မ ဝိသေသလက္ခဏာများနှင့် အခန်းကဏ္ဍများအရ ဖြစ်ပေါ်လာသော အာဏာမြှင့်တင်မှုအပေါ်သော အာရုံစိုက်ရန် ဖော်ပြကာ အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသားအကြားရှိ မမျှတသော အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်ကင်းရှင်း ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းအဖြစ် ရှုမြင်ရန် သွေဖည်စေသည်။¹³ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွင် အသုံးပြုနေသည့် ရပေန်းစားသော စကားလုံးအချို့၏ မူလဇစ်မြစ် စိစစ်ချက်တွင် အဖော်ပြုအပျက်များ ပုံဖော်စေသည့် အလှူရှင်တို့၏ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ ၎င်းတို့၏ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အာဏာကို အသုံးပြု၍ အလှူရှင်များသည် ဘာသာစကားအချို့ကို အလေးပေးကာ အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲရာတွင် လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်တတ်သည်။¹⁴ သို့သော်လည်း ပညာရှင်များ၊ နိုင်ငံတကာ အဖော်ပြုအပျက်များ သို့မဟုတ် အကျိုးအမြတ်များအားဖြင့်လည်း ဘာသာစကားသည် ပုံသွင်းခံရနိုင်သည်။¹⁵

ဘာသာစကားသည် လူထုအား ဖယ်ထုတ်စေသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် သက်ဝင်လုပ်ရှားနိုင်ကာ အထူးပြုဘာသာစကားကို အသုံးပြုခြင်း ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များအတွက် သီးသန့်အတွင်းစည်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်ထွန်းစေသည်။¹⁶ ကိရိယာပစ္စည်းအစုံ၊ လက်စွဲစာအုပ်များနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များတွင် အခြားလူများကို ကျော်လွန်၍ တန်ဖိုးထားခံရသော အထူးအသိပညာ အမျိုးအစားကို ရလဒ်ထွက်ပေါ်စေကာ အတွေးအမြင်ပြောင်းလဲမှု နည်းပညာပိုင်းက ပိုမိုအလေးပေးခံရစေသည့် ဘာသာစကား ပါဝင်နိုင်သည်။¹⁷ အနောက်အုပ်စုက လွှမ်းမိုးချယ်လှယ်သော အသိပညာနှင့် အာဏာဟူသော မှန်းဆချက်ကို အမှန်ပြုဆင်ရန် လိုအပ်ကောင်းကိုလည်း အသိအမှတ်ပြုရန် အရေးကြီးသည်။ ဒေသနာတရ အသိပညာကလည်း ဤ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်သော အမင်္ဂလာများတွင် ထပ်လောင်းအားဖြည့်ပေးလိမ့်မည်ဟုလည်း အသိအမှတ်ပြု မငြိတ်တက်လာသည်။¹⁸

ဘာသာစကားသည် ရွေးချယ်မှုလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် ရံပုံငွေ တောင်းခံခြင်း သို့မဟုတ် ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ် လုပ်ရှားမှုများအကြား အချိတ်အဆက်ရှိစေရန် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ၏ အသံများကို အတိုချုံးနှင့် အရိုးရှင်းဆုံးပုံစံသို့ ပြောင်းလဲကာ ၎င်းတို့၏ အတွေးအမြင်များကို ယဉ်ကျေးသောဘာသာစကားသာ ဖော်ပြလိုက်ခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်သည်။¹⁹ ဤသို့ ဖြစ်လာသည့် အခါ မည်သူ၏ အမင်္ဂလာများကို ကိုယ်စားပြုမည် မပြုမည်ကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် မူဝါဒဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာများ ပြုသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် သုတေသီများသည် အာဏာဖြင့် လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်သည်။ ၎င်းတို့၏ ရာထူးအနုပညာများသည် ၎င်းတို့အား အခြားသူများအပေါ် ရှုထောင့်များနှင့် အစီအစဉ်များကို ဦးစားပေးရွေးချယ်မှု ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။

¹⁰ Schnable et al., 3.
¹¹ Cronin-Furman, A., et al. "စွမ်းရည်မရှိတင်ခြင်း၏ သံတမန်များ," Colin Powell School for Civic and Global Leadership, City College of New York, 2-6 (၂၀၁၇); Cornwall & Brock, 1045-1047; Batliwala, S. "Taking the power out of empowerment: an experiential account," Development in Practice, 17: 4/5, 557-565 (၂၀၀၇).
¹² Cornwall & Brock, 1043.
¹³ COFEM (2017) 'အမျိုးသမီးရေးဆိုင်ရာ ကျွေးကောက်မှုစနစ်' ကျား၊ မ အခြေပြုအာဏာမြှင့်တင်မှု ဘာသာစကားကို ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအပေါ် အာဏာမြှင့်တင်မှုအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်းဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးရေးရာအမင်္ဂလာ၊ Paper No. 2, Coalition of Feminists for Social Change.
¹⁴ Schnable, et al., 4.
¹⁵ Ibid, 14-16.

¹⁶ Cornwall & Brock, 1052.
¹⁷ COFEM " သိပ္ပံနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုပန်းတိုင်များ၊ ချဉ်းကပ်နည်းများနှင့် နည်းလမ်းများအကြား မျှတမှုကိုရှာဖွေခြင်း၊" အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအပေါ် အာဏာမြှင့်တင်မှုအား ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်းဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးရေးရာအမင်္ဂလာ၊ Paper No. 3, (၂၀၁၇) hereafter, COFEM, Finding the Balance.
¹⁸ Narayanaswamy, L. "ဘယ်သူ့ အမျိုးသမီးရေးဝါဒက အရေးပါသလဲ။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ကျား/မ အသိပညာနှင့် ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ဖြစ်မှု," Third World Quarterly, 37:12, 2158 (၂၀၁၆), hereafter Narayanaswamy; Briggs, J. " ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ ဗဟုသုတများကို အသုံးပြုခြင်း - ပြဿနာများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ," Progress in Development Studies, 5:2, 99-114, 107 (၂၀၀၅).
¹⁹ Lokot, M. "ကျွန်ုပ်တို့ကမ္ဘာ့အကွာအဝေး - ဒုက္ခသည်များနှင့် သုတေသနပြုခြင်း အမျိုးသမီးရေးဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အာဏာစီးဆင်းမှု," Gender & Development, 27:3, 467-484, 480 (၂၀၁၉), hereafter, Lokot.

လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခင်းအကျင်းများတွင် ဘာသာစကား အသုံးပြုခြင်းသည် အစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ တိုက်ရိုက် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်စေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံသော သို့မဟုတ် အချက်အလက်ခိုင်လုံသော စသည့် ဝေါဟာရသည် အကောင်အထည်ဖော်ရေး အရောင်စီများအား GBV ကို ကျိတ်ဆက်ကာကွယ်ခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ရှားမှုများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် လိုအပ်သည်ဟု ခံစားရစေသည်။ အမှန်တကယ်တွင် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေ၌ GBV ကို တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ပေါ်စေရန်အတွက် GBV ဖြစ်ပွားနေသည်ဟု သက်သေပြရန် မလိုအပ်ဘဲ ဖော်ပြထားသည့် GBV တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်းဆိုင်ရာ လက်ရှိလမ်းညွှန်ချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်ကာ အချိန်နှင့် ငွေကုန်ကမ်းကျ များသော ပျက်ကြသည့် အချက်အလက်များ ကောက်ယူရန်အတွက် သူတို့ကို စိတ်ဖိအားဖြစ်စေနိုင်သည်။²⁰ အခြား ဥပမာတစ်ခုမှာ ထိခိုက်လွယ်သော ဟူသည့် ဝေါဟာရဖြစ်သည်။ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် မည်သည့် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ အုပ်စု သို့မဟုတ် လူထု၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအဆင့်ကို သတ်မှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို လူသားချင်းစာနာမှု လုပ်ဆောင်သူများ ချမှတ်ထားသော စံနှုန်းများအပေါ် အခြေခံထားသည်။ ထိခိုက်လွယ်မှု စံအမှတ်နှင့် ကိုက်ညီခြင်းတွင် ငွေကြေးအထောက်အပံ့ကဲ့သို့သော အကျိုးခံစားခွင့်များနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်မှုရှိသည်။ သို့သော်လည်း ယင်း အယူအဆ သဘာဝတားက လူထု၏ အတွေးအမြင်များတွင် ရုပ်ပိုင်းမှ ဖြစ်စေသည်။²¹ ရဲပုံငွေ ရရှိရန် ဦးစားပေးရာတွင် ထိုဝေါဟာရကို အသုံးပြုနေချိန်တွင် ၎င်းက လူထုအား ထိခိုက်လွယ်စေကာ ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် စနစ်များကို ဖုံးကွယ်စေသည့် အမှတ်အသားတစ်ခုအဖြစ်လည်း သက်ဝင်လုပ်ရှားနိုင်သည်။ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေများအတွင်း လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အမတ်ထုတ် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း ကဲ့သို့သော ဝေါဟာရအသုံးပြုခြင်းသည် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခေါင်းပုံဖြတ် အမတ်ထုတ်ခြင်း နောက်ကွယ်ရှိ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်ကို မှေးမှိန်စေသည်။ အလားတူပင် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းအား “အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ” ဟုရည်ညွှန်းခေါ်ဆိုခြင်းက တစ်ဦးချင်းစီရှိ အာဏာနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်စွမ်းကို ပျက်ပြားစေပြီးလူများအား အကူအညီလက်ခံသော တတိယလူနုရောသို့ ရောက်စေသည်။

လူသားချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့နှင့် အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်

အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်က လူသားချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့ပေးရာတွင် အာဏာနှင့် ဘာသာစကားအကဲဖြတ်မှု လွတ်လပ်သော ဆက်ဆံရေးကို သိမငြိမ်းနားလည်ရန် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးသည်။ အမျိုးသမီးရေးဝါဒ ပုံစံအမျိုးမျိုးရှိသည်တွင် အမျိုးသမီးအရေး တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများက အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအား ဖိနှိပ်မှုကို အဆုံးသတ်ရန်အတွက် ချမှတ်ထားသည့် ကျယ်ပန့်သော ရည်မှန်းချက်များ ရှိကြသည်။²² အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်က မတူကွဲပြားသော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝိသေသလက္ခဏာ၊ ကျား/မရေးရာ ဝိသေသလက္ခဏာများနှင့် ထုတ်ဖော်မှုရှိသူများ (SOGIE)၊ အမျိုးသမီးများ၊ မိန်းကလေးငယ်များ၊ အမျိုးသားများနှင့် ယဇာတ်ကျားလေးများ တွေ့ကြုံနေရသည့် အတွေးအမြင်များကို ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုနှင့် အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်တို့ဖြင့် အကဲဖြတ်ပုံပြည့်စုံဆုံးဖြတ်နိုင်ရသည်။ အမျိုးသမီးဝါဒသည် ထင်သာမင်သာရှိသော နိုင်ငံရေးဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မညီမျှသော အာဏာစီးဆင်းမှုကို ဖြေရှင်းခြင်းအပေါ် အဓိကဦးတည်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လူသားချင်းစာနာမှု ဇာတ်ခုံတွင် အမျိုးသမီးရေးဝါဒကို ၎င်း၏ မူလအဓိပ္ပာယ်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်မှ သွေဖီစေခြင်းအား ပိုမိုလက်ခံနိုင်ဖွယ် ဖြစ်စေသည့် ဝေဖန်မှုများရှိနေသည်။²³ တစ်ခါတစ်ရံ အမျိုးသမီးရေးဝါဒကို အခြေအနေအခြေအနေများတွင် အခွင့်အရေးယူသော အနောက်တိုင်း အယူဝါဒအဖြစ် ဝေဖန်ကြသည်။ ယင်းဝေဖန်မှုများက အောက်ခြေခင်းပေး သို့မဟုတ် တောင်ပိုင်း အမျိုးသမီးရေးဝါဒ၏ အတွေးအခေါ်ကို ပေါ်ပေါက်စေသည်။ ၎င်းကို ဒေသတွင်းနှင့် ဌာနတိုင်းရင်းသားတို့၏ အမျိုးသမီးရေးဝါဒကို လက်ခံယူဆသော နည်းလမ်းများအဖြစ် မကြုံကြသည်။ အာဖရိက အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ

²⁰ COFEM, Finding the Balance, 2-4.
²¹ Johnson, H. " လူဒါန်းရန်နိပေါ - ပုံရိပ်များ၊ ဒုက္ခသည်များ တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အမျိုးသမီးဒုက္ခသည်ကို ပုံဖော်ခြင်း," Third World Quarterly, 32:6, 1015-1037 (၂၀၁၁), hereafter, Johnson.

²² Letherby, G. အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ သုတေသနရှိ သီအိုရီနှင့် အလေ့အကျင့်။ Buckingham: Open University Press, 4 (၂၀၀၃).
²³ Cornwall, A. et al. "ကျား/မရေးရာ ဒဏ္ဍာရီများနှင့် အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ ယုံတမ်းပုံပြင်များ - ကျား၊ မရေးရာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်စွမ်းအတွက် ရှုထောင့်များ" ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပြောင်းလဲမှု, 38:1, 1-20 (၂၀၀၈); Smyth, I. "ကျားမရေးရာ ပြောဆိုခြင်း - ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ မှစကားလုံးများနှင့်အဓိပ္ပာယ်များ," ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်, 17:4-5, 582-588 (၂၀၀၇).

ပဋိညာဉ်ကဲ့သို့သော ကနဦးကျိပ်စပ်မှုက အရေးကြီးသော အမျိုးသမီးရေးရာ ထိုးထွင်းသိမြင်မှုကို ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပြီး “ဒေသခံ” အမျိုးသမီးရေးရာဝါဒီတို့၏ ကျွမ်းကျင်မှုကို အာရုံစိုက်စေသည်။²⁴ သို့သော် အခြားသူများကမူ “တောင်ပိုင်း” အမျိုးသမီးရေးရာဝါဒကို အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်များက ပံ့သွင်းထားပြီး “အထက်တန်းလွှာ” ဒေသတွင်း အသံများ၏ ရလဒ် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။²⁵ ဒေသတွင်း လုပ်ဆောင်သူများသည် ၎င်းတို့၏ ပညာရေး၊ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ သို့မဟုတ် အခြားသော အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်များအရ အာဏာအသုံးပြုနိုင်သော အနေအထားသို့ ရောက်ရှိခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ကိုယ်တိုင် ကြုံတွေ့ ခံစားရနိုင်သည်။

နိုင်ငံတကာ နှင့် ဒေသတွင်းရှိ စွမ်းဆောင်ရည်များအကဲဖြတ် အရေးကြီးသော ခြားနားမှုမှာ ဒေသတွင်း လုပ်ရှားသူများ အပေါ် အလှူရှင်များနှင့် နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ (INGOs) အပါအဝင် နိုင်ငံတကာ လူသားချင်းစာနာမှုအဖွဲ့များ၏ အာဏာကို လေ့လာသော လုပ်ဆောင်မှုအား အသိအမှတ်ပြုသည့် ၂၀၁၆ ကမ္ဘာ့လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှစ၍ ရရှိလာသော ဒေသတွင်းအသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်း ဟူသော အကဲဖြတ်မှုဖြစ်သည်။²⁶ ဒေသတွင်း အသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်းကို ကတိပေးထားသော်လည်း လက်တွေ့တွင်မူ ဒေသတွင်း အသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်းဟူသော ဝေါဟာရတွင် နရောင်စွန်းစွာပုံပြောင်းခြင်းနှင့် ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ အခြေအနေများ၌ ရုပ်ပုံရေးသားသော အာဏာစီးဆင်းမှုနှင့် ဆက်နွယ်နေသည့် စိန်ခေါ်မှုများ ရှိနေနိုင်သည်။²⁷

ဒေသတွင်း အသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးရာတွင် အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်မှုများသည် ယုံကြည်မှုနှင့် သင့်လျော်သော လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့၏ ချိတ်ဆက်မှုက အရေးကြီးကြောင်း ပြသသည်။ ထို့ပြင် ဒေသနုတစ်ခုခု၏ ဆောင်ရွက်မှုများအနေဖြင့် အမျိုးသမီးထု တစ်ရပ်လုံး

ပါဝင်စေခြင်းတွင် အထက်တန်းလွှာများကိုသာ ရွေးချယ်ခြင်းထက် ကျယ်လွန်ကာ လုပ်ဆောင်ရမည်။ ဒေသခံအဖွဲ့အစည်းများအား အာဏာလွှဲပြောင်းပေးခြင်းက အဓိပ္ပာယ်ရှိကာ ဘောင်ဝင်ရုံမျှ လိုက်လျောညီထွေမှုတတ်သော အကျိုးသက်ရောက်မှု အပေါ် တူညီသော ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းခြင်းတို့ ပါဝင်ရမည်။²⁸ ယင်း ဆွေးနွေးငြင်းခုံမှုက ဒေသခံလုပ်ရှားသူများနှင့် လူထုများအကြား၊ အမျိုးသမီးဒေသခံလုပ်ဆောင်သူများအကြား သာမက ဒေသခံနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ နှစ်ခုလုံး အပါအဝင် အဆင့်အမျိုးမျိုးတွင် ရှိသော အာဏာ၏ အရေးပါမှုကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း၏ အရေးကြီးမှုကို အလေးပေးထားသည်။

အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်က အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်အတွင်းရှိ ရုပ်ပုံရေးသားမှုများ၊ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခြင်းနှင့် အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်က အာဏာ မညီမျှမှုကို ပိုလင်းနက်စွာရေခဲ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တွေ့ဆုံပတ်သက်နိုင်သည်ကို အသိအမှတ်ပြုခြင်း တို့အား အာရုံစိုက်စေသည်။²⁹ ဥပမာအားဖြင့် ဒုက္ခသည် မသန်စွမ်း ဆယ်ကျွတ်သက် မိန်းကလေးတစ်ဦးသည် တစ်ချိန်တည်းတွင်ပင် ဒုက္ခသည်ဖြစ်နေခြင်း၊ မသန်စွမ်းခြင်း၊ ငယ်ရွယ်မှု၊ အမျိုးသမီးဖြစ်ခြင်း စသည်တို့နှင့် ဆက်နွယ်နေသည့် အာဏာသက်ရောက်မှု အဆင့်များကို တွေ့ကြုံရသည်။³⁰ “တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ချိတ်ဆက်ကာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော ခွဲခြားဆက်ဆံမှုပုံစံများ” ဟူသော ဝေါဟာရသည် ယင်းကဲ့သို့ တစ်ခုနှင့် တစ်ခုချိတ်ဆက်ကာ အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို နားလည်ရန်အတွက် အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ချိတ်ဆက်ကာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော ခွဲခြားဆက်ဆံမှုပုံစံများက တစ်ခါတစ်ရံ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေများတွင် ဖြစ်ပွားလွန်းသောကဲ့သို့ပင် အချို့သော အုပ်စုများအကြား ကွဲပြားခြားနားမှုကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်းထက် သာလွန်သည်။ ယင်းအစား ၎င်း

²⁴ The African Feminist Forum, “အာဖရိက အမျိုးသမီးရေးရာ ပဋိညာဉ်စာတမ်း,” (၂၀၀၇). Available online: <https://awdf.org/the-african-feminist-charter/>.
²⁵ Narayanaswamy, 2157.
²⁶ Roepstorff, K. “လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုတွင် ဒေသဆိုင်ရာအစီအစဉ်ကို ဝေဖန်သုံးသပ်ရန်တောင်းဆိုမှု,” Third World Quarterly, 41:2, 284-301 (၂၀၂၀), hereafter, Roepstorff.
²⁷ Pincock, K., Betts, A., & Easton-Calabria, E. “ဒေသတွင်း အသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်း၏ အခြေအနေနှင့် လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်များ - လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုတွင် ဒုက္ခသည် ဦးဆောင်သော အဖွဲ့အစည်းများ,” The Journal of Development Studies, 13 (၂၀၂၀).

²⁸ Al-Abdeh, M. & Patel, C. “လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက်ကို “ဒေသတွင်း အသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်း” - ဆက်လက်ဖွံ့ဖြိုးနေသော အကျပ်အတည်းကာလအတွင်း အမျိုးသမီးရေးရာနှင့် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးများပေါ် အခြေခံသော ဝန်ဆောင်မှုများကို ဖန်တီးပေးခြင်း,” Gender & Development, 27:2, 237-252, 247-250 (၂၀၁၉).
²⁹ Crenshaw, K. “နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ခြင်း - ဝိသေသလက္ခဏာဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေး၊ အသားရောင် ကွဲပြားမှုအမျိုးသမီးများအပေါ် အကျိုးပေးမှုနှင့် အပိုင်အလှံ အကျိုးသက်ရောက်မှု,” Stanford Law Review, 43:6, 1241-1299 (၁၉၉၁); Crenshaw, K. “Intersectionality Matters Podcast.” Available online: <https://soundcloud.com/intersectionality-matters>.
³⁰ Building Local Thinking Global (BLTG), “အရေးပေါ် အခြေအနေတွင် GBV တုံ့ပြန်မှုနှင့် ကြိုတင်ပင်ဆင်ခြင်း၊ မတူကွဲပြားသော အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအားလုံး ပါဝင်စေခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်,” (၂၀၁၉). Available online: <https://bit.ly/3hZJSRY>.

သည် အာဏာမညီမျှမှုများကို အသွင်ပေါ်ပေါက်ကာ နားလည်သဘောပေါက်ခေါ်တွင် အတိအလင်း မှီတည်သည်။³¹

အမျိုးသမီးအရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်က အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်များသည် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ သိရှိထားသည့်အရာအပေါ်တွင် ပုံသွင်းပေးသည်ဟု အသိအမှတ်ပြုသည်။ သမိုင်းကင်းစင်အရ အသိပညာကို “အမျိုးသားများထံမှ လာသော အသိပညာ” အဖြစ်သာ ဘောင်ခတ်မှုမငြိမ်းကပြခြင်း အမျိုးသမီးရေးဝါဒီများက အဆိုပြုကြသည်။ ၎င်းက ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံး၏ နားလည်မှုကို အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေသည်။³² လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ပေးရာတွင် တစ်ခါတရံ ရပ်ရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်များကို နားလည်သဘောပေါက်ရန် ပြုလုပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ၏ အသံအစား ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ သို့မဟုတ် ဂိတ်စာရေးဆရာများ ဖြစ်ကြသည့် အမျိုးသားများ၏ အသံများကိုသာ အလေးပေး နားထောင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ယင်းက တစ်ခါတစ်ရံတွင် ဒေသခံယဉ်ကျေးမှုကို လေးစားသည့်အသွင်ဆောင်၍ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ ရာထူးအာဏာရှိသူများမှ တွန်းအားပေးသည်ထက်စာလျှင် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်တို့အပေါ် မပြုသည့် ရုတ်တရက်နှင့် ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်များကို ဗဟိုပြုကာ တန်ဖိုးထားရန် အမျိုးသမီးရေးဝါဒီများက တိုက်တွန်းထားသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ တစ်ဦးချင်းစီ သို့မဟုတ် ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းများအကြောင်း ခန့်မှန်းယူဆမည့်အစား တစ်ခုနှင့် တစ်ခု အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိနေသော ကျား/မရေးရာ စိစစ်ချက်ကို လုပ်ဆောင်ခြင်းက အရေးကြီးသော အမျိုးသမီးရေးရာ အလေ့အကျင့်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အခြား အခြေအနေများမှ သင်ယူခြင်းက အထောက်အကူပြုသော်လည်း အမျိုးသမီးများ၊ မိန်းကလေးငယ်များနှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့၏ အတွေးအမြင်များမှ ဆင်းသက်လာသော အစီအစဉ်ဖြစ်စေခြင်းက အရေးကြီးသည်။

၎င်းသည် အမျိုးသမီးအရေးနှင့် ပတ်သက်သော နောက်ဆုံးရလဒ် ဖြစ်သည်သာမက ရလဒ်များ ရရှိရန် လုပ်ဆောင်ရာတွင် ပါဝင်သည့် ဖြစ်စဉ်များလည်းဖြစ်သည်။³³ ထို့ကြောင့် အမျိုးသမီးရေးဝါဒီများသည် လူသားချင်းစာနာမှု အခြေအနေများတွင် သုတသေပုံခြင်း သို့မဟုတ် စာရေးကဏ္ဍလောကဌာနနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်း၌ လက်ခံထားသော နည်းလမ်းများကို စိန်ခေါ်လုပ်ဆောင်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် အချက်အလက်များ နှိုက်ထုတ်သည့် ပုံစံများဖြင့် ရပ်ရွာလူထုများနှင့် ထိတွေ့ခြင်းကြောင့် သက်သေအထောက်အထား ရယူခြင်းအပေါ် အလွန်အမင်း အလေးထားကာ ဝေဖန်ကြသည်။ အမျိုးသမီးရေးဝါဒီများသည် ငွေကြေးတန်ဖိုး နှင့်တူသော မရှိမဖြစ်အရာများအပေါ် ဦးစားပေး ဆက်နွှယ်နေသည့် ဆက်ဆံရေးဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်မှုများတွင် အလေးထားသည်။³⁴ အမျိုးသမီးရေးဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်အား ပြဿနာများကို နားလည်ခြင်း ပုံစံများက ရှုပ်ထွေးစေနိုင်သည်။ ဥပမာ- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေများတွင် လျှပ်တစ်ပြတ် ပြုလုပ်ရသော လောကဆန်းစစ်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ယင်းအစား အမျိုးသမီးရေးဝါဒီများက ထိုအချက်အလက်များကို မျှဝေရန် ရပ်ရွာလူထုမှ အဆင်ပြေသည်ဟု ခံစားရမှသာလျှင် ၎င်းတို့ တွေ့ရှိရသည့် ပြဿနာများအား ဖွင့်ထုတ်လာရန် အချိန်ပေးဖို့ အရေးကြီးကြခြင်း အကျိုးပြုထားသည်။³⁵ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ရန်မှာ အဓိပ္ပာယ်ပညာဝသော ပါဝင်မှု ဖြစ်သောသို့ ပြောင်းလွယ်လွယ်သော နည်းလမ်းများ အသုံးပြုရန် လိုအပ်သည်။³⁶ အမျိုးသမီးရေးဝါဒီများက ရပ်ရွာလူထုများနှင့် ထိတွေ့လုပ်ဆောင်မှုသည် အချက်အလက်ပေးသူနှင့် ယူသူအကျိုးရှိ အာဏာစီးဆင်းမှုကို မျှတစေသောသို့ အပြန်အလှန် အပေးအယူရှိသည့် သဘောတရားအပေါ် အခြေခံသင့်ကြောင်း အလေးပေး ဖော်ပြထားသည်။³⁷

³¹ COFEM, “COFEM Feminist Pocketbook Tip Sheet #1. အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးများအပေါ် အကျိုးပေးမှုကိုကာကွယ်ရန်နှင့် တွန့်ပုန်ရန် အမျိုးသမီးရေးရာရှုထောင့်က အဘယ်ကြောင့်အရေးပါသလဲ။” (၂၀၁၈) Available online: <https://bit.ly/35uBmzy>; Michéris, I. “ကောက်ယူခြင်း၊ တလွဲသုံးခြင်း၊ အလွဲသုံးစားပုံခြင်း၊ ပြောင်းလဲခြင်း- ကျား/မ အခြေပြု အကျိုးပေးမှုအပေါ် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ရေးသားဖော်ပြချက်တွင် ပါသော အပြန်အလှန် အကျိုးသက်ရောက်မှု” (၂၀၂၀).

³² Brooks, A. “အမျိုးသမီးများ၏ အတွေးအမြင်မြှောက်ဆင့် အသိပညာနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း,” in Leavy, P. L. and Hesse-Biber, S. (eds) Feminist research practice: a primer. London: SAGE Publications Ltd, 53–82, 68 (၂၀၀၆).

³³ Inter pares, Action Canada, & Oxfam Canada “ကနဦးရရှိနိုင်သော အကူအညီမှ အမျိုးသမီးရေးဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်မှု” (၂၀၁၆). Available online: <https://bit.ly/39kuy9w>.

³⁴ Lokot, 477–480.

³⁵ Trinh, Minh-ha, အမျိုးသမီး၊ ဇာတိ၊ အခြား - ကိုလိုနီခေတ်လွန်ကာလနှင့် အမျိုးသမီးရေးဝါဒကို ရေးသားခြင်း, Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press, 1 (၁၉၈၉).

³⁶ Liamputtong, P. ထိခိုက်လွယ်မှုကို သုတသေပုံခြင်း။ အထိခိုက်မှု ခံတွဲသုတသေနည်းလမ်းများအတွက် လမ်းညွှန်။ London: SAGE Publications Ltd, 13 (၂၀၀၇).

³⁷ Huisman, K. “ဒါက ကျွန်ုပ်တို့ သင်လာမည့်တော့မှာ ဆိုလိုတာလား။ အမျိုးသမီးရေး လူမျိုးစုဆိုင်ရာ သုတသေတွင် အပြန်အလှန်အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အနုပညာလောကဌာန” Sociological Inquiry, 78:3, 372–396 (၂၀၀၈).

အမျိုးသမီးအရင်းဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်သည် တန်ဖိုး
အကျိုးသက်ရောက်မှု အလွန်အကျွံအားဖြင့် ဖြစ်
ပေါ်လာသည်။ တန်ဖိုးအကျိုးသက်ရောက်မှုတွင် ကျွန်ုပ်
တို့၏ ရာထူး၊ နောက်ခံနှင့် အတွေးအမြင်များက ကျွန်ုပ်တို့
အပြုအမူ၊ ရှုထောင့်အမြင်နှင့် ဘက်လိုက်မှုတို့ကို မည်သို့
ပုံသွင်းစေနိုင်သည့်အပေါ် အလေးပေး တွေးတောခြင်း
ဖြင့် အတွင်းဘက်သို့လှည့်၍ အာရုံစိုက်မှုတို့ ပါဝင်
သည်။ လူသားချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့ပေးရာတွင်
အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း မည်သို့ နေရာချထားခြင်းက
အာဏာအား ပုံသွင်းစေနိုင်သည် သို့မဟုတ် အာဏာမရှိ
ခြင်းကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းလည်းဖြစ်သည်။
တန်ဖိုးအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိခြင်းဆိုသည်မှာ အလှ
ရှင်၏ ဦးစားပေးမှုက အစီအစဉ်များအပေါ် လွှမ်းမိုးခြင်း
အပါအဝင် လူသားချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့ကို ပုံသွင်း
နေသော ရုပ်ပုံသွင်းသည့် အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်
များကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းဖြစ်သည်။ ပညာရှင်အချို့က
အမျိုးသမီးရင်းဆိုင်ရာ အတွေးအခေါ်သည် ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်
လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေများရှိ ထိန်းချုပ်
မှုကင်းသော ဈေးကွက်ပုံစံများနှင့် မျက်နှာသာပေး
ရွေးချယ်မှုဖြစ်စေကာ အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေး
ငယ်များအား စီးပွားရေး ကျပ်တည်းမှု ဖြစ်စေသူများ
အဖြစ် အလွန်အမင်း အာရုံစိုက်မိစေသည်။³⁸ အကူအညီ
အရင်းအမြစ်များအပေါ် သဘာဝလွှမ်းမိုးမှုရှိသော အလှ
ရှင်များနှင့် အခြားသူများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို ပြန်လည်
သုံးသပ်ခြင်းသည် ယင်း အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်
များကို အသိအမှတ်ပြုကာ ဖြစ်နိုင်ပါက ၎င်းကို စိန်ခေါ်ရန်
လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။

³⁸ Calkin, S. "အမျိုးသမီးရင်းဝါဒ ပြတ်တောက်ခဲ့သလား။ စမတ်ကျသော
စီးပွားရေးခေတ်၏ ကျား/မရင်းရာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး," Progress in
Development Studies, 15:4, 295-307, 297 (၂၀၁၅).

တွေ့ရှိချက်များ

ဘုံစကားလုံးများနှင့် ၎င်းတို့၏ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်

ဤစစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူများအား လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍ၌ အုပ်စုများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူတစ်ဦးချင်းစီအား ဖော်ပြရာတွင် အသုံးပြုသော စကားလုံးအချို့ကို သူတို့ ကြီးမိချိန်တွင် မည်သို့ ခံစားရသည်နှင့် ပတ်သက်၍ တုံ့ပြန်ရန် ပြောဆိုမည်။ သူတို့က စကားလုံးများစာရင်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်ကာ အလွန် စိတ်မသက်သာမှုဖြစ်သည်၊ စိတ်မသက်သာမှုဖြစ်သည်၊ ကြိုးနင်း၊ စိတ်သက်သာသည်၊ သို့မဟုတ် အလွန် စိတ်သက်သာသည် စသည့် စကားသတ်မှတ်ချက်ပေါ် မူတည်၍ တုံ့ပြန်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဖြေကြားသူအများစုမှ ရွေးချယ်သော စိတ်မသက်သာမှုဖြစ်ဆုံး စကားလုံး (၅) ခုမှာ ကျူးလွန်ခံရသူ၊ တတိယကမ္ဘာ၊ ဖယ်ကျဉ်ထားသော၊ လူနည်းစုများ နှင့် ထိခိုက်လွယ်သော စသည်တို့ဖြစ်သည်။ အောက်ဖော်ပြပါ အပိုင်းတွင် အင်တာဗျူးများ၊ FGD များနှင့် စစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သူများမှ ဆွေးနွေးခဲ့သော အခါအခါစကားလုံးများအပေါ် ဤ ဝေါဟာရများကို အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသည်။ ထိုဝေါဟာရစာရင်း အပြည့်အစုံကို အကုန်အစုံအတိုင်း တွေ့ရမည်။

အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ

ဖြေကြားသူ ၂၃% က အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ ဟူသော စကားလုံးအား စိတ်မသက်သာမှုဖြစ်သည်၊ အလွန် စိတ်မသက်သာမှုဖြစ်သည် ကို စစ်တမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။ ၂၉% က ကြားနေဖြစ်ကာ ၄၉% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန် စိတ်သက်သာသည် ဟု ဖော်ပြကြသည်။

FGD သုံးခုစလုံးတွင် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ ဟူသော ဝေါဟာရအပေါ် ရောထွေးသော ခံစားချက်များရှိကြသည်။ အများစုက ၎င်းသည် ကြိုးနင်းဝေါဟာရတစ်ခုအဖြစ် ခံစားကြသည်။ FGD တွင် ပါဝင်သူအချို့က ထိုဝေါဟာရကို အပြုသဘောဆောင်သည်ဟု ခံစားကြသည်။ လူတစ်ယောက် အကျိုးခံစားရမည့် ကောင်းသောအရာတစ်ခု ဟု အရှုအာရုံကမှ ဖြေကြားသူတစ်ဦးက ပြောခဲ့သည်။ FGD တွင် အာရှမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူဆိုသည်မှာ အစပျိုးလုပ်ဆောင်မှုများမှ အကျိုးကျေးဇူးရရှိသူတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ အာရှမှ အခြား ဖြေကြားသူတစ်ဦးက ၎င်းသည် အလှလက်ခံသူ - အကူအညီ လက်ခံရရှိသူ သို့မဟုတ် လူဒါန်းမှုတစ်ခုကို လက်ခံရရှိသူ - ဟူသော ဝေါဟာရထက် ပိုကောင်းသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။

တစ်ဖက်တွင်မူ FGD တွင် ပါဝင်သော အခြားသူများက ၎င်းစကားလုံး၏ အပျက်သဘောဆောင်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်အကြောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။ ၎င်းသည် ကျွန်ုပ်တို့က သူတို့ကို မျက်နှာသာပေးနေသည်နှင့် တူသည် ဟု အရှုအာရုံကမှ ပါဝင်သူတစ်ဦး ပြောသည်။ FGD တွင် ပါဝင်သူ အာရှမှ အခြားတစ်ယောက်က ထိုဝေါဟာရသည် နိုင်ငံရေးနှင့် ဆက်နွှယ်နေနိုင်သည် - “၎င်းကို ကျွန်ုပ်တို့က အမှန်တကယ် သတိမပြုမိကြဘူး။ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ သို့မဟုတ် ရပ်ရွာလူထုများက ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူတူ မိတ်ဖက်များပင်ဖြစ်ကာ ၎င်းတို့တွင်လည်း အရင်းအမြစ်များ ရှိကြသည်။ ပန်းတိုင်ရောက်အောင် အတူတကွ ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။” အာရှမှ FGD တွင် ပါဝင်သူ တစ်ယောက်က ထိုဝေါဟာရကို အင်ဂလိပ်ဘာသာမှ ပြန်ဆိုမှုအကြောင်းကို ဖြေကြားထားသည်။ “ ၎င်းကို ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘာသာစကားသို့ ပြန်ဆိုရာတွင် အာမခံမှုဆိုင်ရာတွင် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူဟု အနက်ရသောကြောင့် ၎င်းက အဓိပ္ပါယ်မရှိပါ။” အရှုအာရုံကမှ အခြားတစ်ဦးက “ပရဟိတလုပ်ငန်း” ဟူသော ဝေါဟာရ အကြောင်းပြောသည်။ အာရှမှ အခြားတစ်ဦးက “ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ ဆိုသည်မှာ အခြားသူများ ပေးသော ဝန်ဆောင်မှုများကို မှီခိုနေခြင်း ဖြစ်သည်။” ဟုဆိုသည်။

ထိုဝေါဟာရက ပို၍ ကင်းရှင်းစွာ ခံစားချက်ကို ခံစားစေသည်ဟု ပြောသော အရှေ့အာဖရိကမှ အခြားပါဝင်သူတစ်ဦးက “အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ” ဟု သုံးနှိုင်းသော အခြေအနေအလိုက် ယင်းသို့ သုံးစွဲခြင်းက သင့်လျော်မှုရှိ/မရှိကို ဆုံးဖြတ်ပေးသည်။ ၎င်းကို လူသားချင်းစာနာမှုကဏ္ဍတွင် အသုံးပြုရန် အဆင်ပြေသော်လည်း စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေး အလုပ်တွင် အဆင်မပြေပါ။ ၎င်းအလုပ်များတွင်မူ “ လုပ်ရားမှတစ်ဆင့်ပိုင်သူ” သို့မဟုတ် “ အဓိကကျသူ” ဟု ဖော်ပြသည်။” အာရှမှ ပါဝင်သူ အခြားတစ်ဦးက “မိတ်ဖက်” ဟူသည့် စကားလုံးကို အကဲဖြတ်သည်။ အပြောင်းအလဲအဖွဲ့ FGD ပါဝင်သူအချို့က “ပစ်မှတ်” သို့မဟုတ် “ ဦးတည်အုပ်စု” ဟု အကဲဖြတ်သော်လည်း “အမျိုးသမီးများ သို့မဟုတ် ကလေးများအား ပစ်မှတ်များအဖြစ် စဉ်းစားရန် အဆင်မပြေပါ။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အခြားပါဝင်သူတစ်ဦးက ဆိုသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးများအား ပစ်မှတ်ထားသည်ဟု ဆိုရာတွင် ၎င်းတို့ကို အရာဝတ္ထုပစ်မှတ်တစ်ခုကဲ့သို့ ထင်မှတ်စေသည် ဟု ဆိုသည်။ အပြောင်းအလဲအဖွဲ့ ပါဝင်သူတစ်ဦး အကဲဖြတ်သည်မှာ “အခွင့်အရေး ရပိုင်ခွင့်ရှိသူများ” နှင့် “ဖည့်ဆည်းရန် တာဝန်ရှိသူများ” ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းက လူထုတွင် အခွင့်အရေးရှိကာ လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍရှိ မတူညီသော လုပ်ဆောင်သူအသီးသီးတွင် တာဝန်ရှိသည့် အယူအဆကို သဘောတူသည်။

“ဤစကားလုံးကို လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် တစ်တော်အသုံးများကာ ၎င်းက ကင်းရှင်း အဓိပ္ပါယ်ရှိသည့် ဘုံစကားလုံးတစ်ခုဖြစ်လာသည်။ ကျွန်ုပ်တို့က ယင်းစကားလုံးတွင် ဘာ အဓိပ္ပါယ်လဲဆိုတာ မိမိကိုယ်ကို ပြန်မေးဖို့လိုတယ်။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦး ပြောသည်။ “ကျွန်ုပ်တို့ လုပ်နေတဲ့အလုပ်တွင် အပေါ် ယုံကြည်တဲ့အတွက် ၎င်းရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို သဘောမလေ့လာမိတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အခြားပါဝင်သူတစ်ဦးက ထပ်မံပြောသည်။

စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်း

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၁၁% က “စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်း” ဟူသော ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်သက်သာမှုဖြစ်ကာ ၁၇% က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၇၁% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

“စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ လူတွေကို တစ်

နရောမှ တစ်နရောသို့ ရွှေ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းက စွမ်းရည်မရှိတင်ခြင်း နှင့် ဆင်တူသည်” ဟု အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ပြောသည်။

ရဲ့ ကဲ့သို့သော အာဏာပိုင်များအား ဖိတ်ခေါ်ချိန်တွင် “စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်း” ဟူသော စကားလုံးကို သူတို့ရှာရန်ကျပ်တည်းကိုလည်း ပါဝင်သူတစ်ဦး ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုစကားလုံးကို ရပ်ရွာလူထုများရှေ့တွင်မူ သူတို့ပြောဆိုသုံးနှိုင်းကာပြောလည်း သူမအနေဖြင့် အဆင်မပြေဟု ခံစားရသည်။ “ဖယ်ကျဉ်ခံရသော အုပ်စုတွေကို သင်တန်းပေးရင်တော့ စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်း စကားလုံးကို သုံးတာလွယ်တယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ထဲမှာတော့ အဲသင်တန်းတွေကို သူတို့ လိုအပ်တယ်။ သူတို့ရှေ့ အဲစကားလုံးပြောဖို့ အဆင်မပြေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရဲတွေကို သင်တန်းပေးရင်တော့ အဲစကားလုံးထက် အနည်းငယ် ပျော့ပြောင်းတဲ့ စကားလုံး သုံးဖို့လိုတယ်” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက ပြောသည်။

“စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းဆိုတဲ့ စကားမှာ အနက်သာဓာန်ဆောင်တာ မရှိပါဘူး။” ဟု အာရှမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးပြောသည်။ အခြားတစ်ယောက်က ယင်းစကားလုံးသည် အပြောဘာသာ နှင့် အပျက်သဘာသာနှစ်မျိုးလုံးရှိသည် ဟု ဆိုသည်။ “ အကယ်၍ သင်က စနေစနေ ပေါက်ပေါက် ပြောလိုပါက သို့မဟုတ် အာဏာဘာသာအတွင်း ရှာကညွှတ်လိုပါက စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းဆိုတာက သင့်ထံတွင် စွမ်းရည်များရှိကာ အခြားသူတွေဆီမှာ စွမ်းရည်မရှိလို့ သင်က သူတို့ကို စွမ်းရည်တည်ဆောက်ပေးတယ်။ ဒါဟာမှားပါတယ်။ သူတို့ဆီမှာလဲ သူတို့ကိုယ်ပိုင် စွမ်းရည်တွေရှိပါတယ်။” ဟု အရှေ့အာဖရိကမှ တစ်ဦးက ဆိုသည်။ “ စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းဆိုသည်မှာ စွမ်းရည်မရှိဘူးဟု အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ စွမ်းရည် ဖွံ့ဖြိုးရေး” ဟု အာရှမှ တစ်ဦးက အကဲဖြတ်သည်။ အာရှမှ အခြားတစ်ဦးက စွမ်းရည် အားဖည့်ပေးခြင်း ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။

စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းက အပြန်အလှန်ဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်တည်းသာ မဟုတ်ဟု အရှေ့အာဖရိကမှ ပါဝင်သူအခြားတစ်ဦးက ပြောသည်။ သူမက “ စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ပညာရပ်ဝေါဟာရတွင် ကျွန်ုပ်တို့ အားကိုးအားထားပူရဲတဲ့ စကားလုံးတစ်ခုဟုတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ပေါင်းစပ်ထားသော ဝန်ဆောင်မှုများ မရှိဘဲ စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းက သူတစ်ဦးတည်းဆိုရင် ဖွံ့ဖြိုးရေး အလုပ်တွေမှာ ပိုက်ပိုက်တဲ အကျိုးသက်ရောက်မှုဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ဘူး။” အမျိုးသမီးရေးဝါဒကို ဆွေးနွေး

မည်ဆိုပါက စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော သဘာဝတရားကို သိထားရမည်ဟု သူမဆိုသည်။ “ စကား ပိုင်းတွင် ဘယ်လိုပဲ ပြောနေပါစေ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်ကို ဖျက်သိမ်းနိုင်အောင် ကျွန်ုပ်တို့ ကြိုးစားရမည်။ အကယ်၍ သင်က သင်တန်းဆရာတစ်ယောက်ဆိုရင် သင်က စွမ်းရည်တည်ဆောက်ရေး သင်တန်းတွင် လုပ်မှာပဲ။ သင့် သတင်းအချက်အလက်တွဲက သင်လေ့ကျင့်ပေးနေတဲ့ လူတွေရဲ့ သတင်းအချက်အလက်ထက် ပိုပြီးယုံကြည်စိတ်ချရမယ်လို့ မဆိုလိုပါဘူး။” ဟု အရှေ့ အာဖရိကမှ တစ်ဦးက ပြောသည်။

စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၃% က “စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း” ဟူသော ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်မသာဖြစ်ကာ ၁၄% က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၈၃% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

ပါဝင်သူများစွာက “စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း” သည် အပြုသဘာဝဆောင်သော ဝေါဟာရတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ ဒါဟာ သင့်ဘဝကို အကျိုးသက်ရောက်စေမယ့် လုပ်ရပ်တွေနဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကို လုပ်ဆောင်နိုင်တဲ့ စွမ်းရည်အကူအညီပဲ။ ၎င်းက ဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဟုတ်တယ်။ အဲဒါက သင့်ခံစားချက်အပေါ်လည်း သက်ရောက်မှုရှိတယ်။” ဟု ပြောသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူအခြားတစ်ဦးက “ အားနည်းချက်မှ အားသာချက်သို့ ဖြတ်ကူးရန် နည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းတော့ တစ်ခါတစ်လမှာ တစ်စုံတစ်ယောက်က အားနည်းနေတာ သူတို့၏ စွမ်းရည်များ တိုးမြှင့်ရန် လိုအပ်နေသည့်သဘာဝအနက်လက္ခဏာ ဆောင်တတ်တယ်။” ဟု ပြောသည်။ အခြားသူများက စွမ်းရည်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းကို အပြန်အလှန် အသုံးပြုကြသည်။ “ တစ်စုံတစ်ဦးအား စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် စွမ်းရည်တည်ဆောက်ပေးခြင်း၏ ရလဒ်တွင် ကျွန်ုပ်က အပြုသဘာဝဆောင်သော လက္ခဏာတစ်ခုလို့ ခံစားရတယ်။ မိမိရဲ့ အခွင့်အရေးတွေကို ဖော်ထုတ်ပြောဆိုတတ်လာအောင် သူတို့ကို ကျွန်ုပ်တို့က စွမ်းရည်တည်ဆောက်ပေးတယ်။ သူတို့ အခွင့်အရေး သူတို့ရဲ့ ကျွန်ုပ်တို့က သူတို့ကို အသိပညာပေးပေးတယ်။ လက်ခံရရှိသူတွေဟာ အဆုံးမှာ ပြန်လည်ပေးဝသောသူတွေလည်း ဖြစ်နိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်းတွေရှိတယ်။” ဟု အာရှမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးပြောသည်။

ပါဝင်သူအချို့က သင်တန်းလုပ်ရှားများကို ဖုံးကွယ်ရန် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းဟူသော ဝေါဟာရကို တလွဲ အသုံးပြုနေနိုင်သော်လည်း စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးခြင်းကို သဘောတရားနှင့် သင်တန်းတစ်ခုတည်းနှင့် မလုံလောက်နိုင်ကြောင်း ပြောသည်။ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ယင်း ဝေါဟာရသည် တစ်ခါတရံတွင် ချွေးကူးလွန်းသည်ဟု ပြောသည်။ “စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းသည် ကျွမ်းကျင်မှု တိုးမြှင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် စွမ်းရည်တည်ဆောက်ပေးခြင်း၏ အသစ်သော ပုံစံတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း လုပ်ဆောင်နေသော ကြိုးပမ်းမှုအမျိုးမျိုးက လူတွေကို အမှန်တကယ် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးပါသလား။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးပြောသည်။ “ အဲစကားလုံးကို ကျွန်ုပ်တို့ အမြဲကြားကြပြီးသလို သုံးလဲသုံးတယ်။ အဲတာက တစ်စုံတစ်ဦးကို အမြဲဖြင့်အလုပ်ရုံဆွဲနေပွဲ ပြုလုပ်ပေးပြီးစွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးတာကို ဆိုလိုတာ မဟုတ်ဘူး။ အဲထက်ပိုပါတယ်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့က စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း အကူအညီ ပြောမယ်ဆိုရင် ကျွန်ုပ်တို့က စီမံကိန်းအကူအညီ မဟုတ်ဘဲ အစီအစဉ်အကူအညီ ပြောရမယ်။ ဒီတစ်နှစ်မှာ ဒီအလုပ်ရုံဆွဲနေပွဲ လုပ်ပြီးနောက်နှစ်ကျရင် ရံပုံငွေ ကုန်သွားပါပြီဆိုရင် အဲတာက စွမ်းရည်မြှင့်တင်တာ မဟုတ်တော့ဘူး။” ဟု အရှေ့ အလယ်ပိုင်းမှ အခြားတစ်ဦးက ပြောသည်။ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်းကို ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်ပါလျှင် ၎င်းက ပြဿနာ၏ အဓိက ဇစ်မြစ်ကို ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြောင်း အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦး ပြောသည်။

ထိုဝေါဟာရ အသုံးပြုရန် အလှူရှင်များထံမှ ဖိအားပေးသည်နှင့် ပတ်သက်၍ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ဆွေးနွေးသည်။ “ တစ်ခါတလေမှာ ၎င်းကို အသုံးပြုဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ တွန်းအားပေးခံရပါတယ်။ စီမံချက်လျှောက်ထားမယ့် အချိန် စီမံချက်ရဲ့ အဓိကလုပ်ငန်းက စွမ်းရည်မြှင့်တင်မှုဆိုင်ရာ ပန်းတိုင်ဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့အချိန် အဲစကားလုံးကို မူချအသုံးပြုပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်က စွမ်းရည်မြှင့်တင်ခြင်း ဆိုတဲ့စကားလုံးကို မသုံးဖို့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။ လူတိုင်းမှာ အစွမ်းအစရှိပြီးလူတိုင်းက ကိုယ်စီသန်စွမ်းကြတာကို ယုံတယ်။ သူတို့မှာ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းတွေရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့မှာ ရှိတဲ့ အဲအစွမ်းတွေကို ဖော်ထုတ်ဖို့ သူတို့ကိုယ်တိုင် နားလည်ဖို့ သူတို့ကို အခွင့်ပေးရမယ်။ သူတို့ကိုယ်တိုင် သူတို့ နားလည်ဖို့ သူတို့မှာရှိတဲ့ အရင်းအမြစ်တွေကို အသုံးပြုတတ်ဖို့ သူတို့ကို စွမ်းရည်တိုးမြှင့်ပေးဖို့လိုတယ်။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက ပြောသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးကလည်း အမျိုးသမီးများ၏ ဘဝများအား ပံ့ပိုးနေသော အာဏာ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အသိအမှတ်ပြုရန် သူတို့ အဖွဲ့အစည်းက

အမျိုးသမီးများ၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မရှိတတ်မှုမှ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ တရားမျှတမှုသို့ ပြောင်းလဲခဲ့ကြောင်း တင်ပြသည်။

သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံသော

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၆% က “သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံသော” ဟူသော ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၂၆% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၆၉% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံသော ဟူသည့် ဝေါဟာရကို FGD တွင်လည်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ထိုစကားလုံးကို သုံးနှုန်းခြင်း၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ လိုင်းဂယက်ကို ထုတ်ဖော်လာသည်။ “အကယ်၍ သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံသော သို့မဟုတ် သက်သေအထောက်အထားပေါ် အခြေခံထားသော ဟူသော စကားလုံးကို ကျွန်ုပ်တို့ သုံးပါက အစိုးရအတွက် အနည်းငယ် ထိရှလွယ်စေမိမည်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်းပြည်မှာ ဒီလို ဝေါဟာရ မရှိလိုဘဲ။ တစ်စုံတစ်ဦးက မူဝါဒများနှင့် နိုင်ငံရေးတွင် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ရန် သက်သေရယူတယ် သို့မဟုတ် အစိုးရကို စစ်ဆေးတယ်ဆိုပါက အစိုးရက သံသယရှိနိုင်တယ်။” ဟု အာရှမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးပြောသည်။

အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “သက်သေအထောက်အထား ခိုင်လုံသော” သည် “ဒေတာအချက်အလက် ခိုင်လုံသော” ထက်ပိုကောင်းသည်။ ဒေတာ သဘာဝတရားက အမျိုးသမီးတွေရဲ့ အမင်္ဂလာများကို ဖယ်ထုတ်ခံရတဲ့ အဖြစ်ကို ရောက်စေတယ်” ဟု ရှင်းပြသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ဒေတာကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ အနက်ပန်နိုင်တယ်။ ၎င်းကို အဖတ်မှားနိုင်တယ် သို့မဟုတ် သာလွန်ကာ အနက်ပန်နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒါပေါ်မှာ အလွန်အကျွံ မှီခိုတာက ဒေတာမှာ မပါဘဲ အခြား အရေးကြီးတဲ့ အပိုင်းတွေကို လုံးဝ လျစ်လျူလိုက်မိတဲ့ အဖြစ်ကို ရောက်စေတယ်။” ဟု ပြောသည်။ အလှူရှင်များအား ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များနှင့်သာ တင်ပြခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ မသိမသာ ကွဲပြားချက်များကို နက်နက်နဲနဲ ဆွေးနွေးနိုင်သော သီးသန့်အစည်းအဝေးတွေ ပြုလုပ်ရန်လည်း အရေးကြီးကြောင်း သူမက ပြောသည်။

ဒေသတွင်းအသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်း

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၁၇% က “ဒေသတွင်းအသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်း” ဟူသော ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၂၉% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၅၄% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

အင်တာဗျူးနှင့် FGD များတွင် ပါဝင်သူများက ဒေသတွင်း အသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်း၏ သဘာဝတရားကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ အာရှမှ အင်တာဗျူး ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ဒေသတွင်း အသုံးပြုနိုင်အောင် ဖန်တီးခြင်းမှာ ဒီမှာတော့ ကျရှုံးပါတယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ ဘယ်သူမှ အကူအညီမပေးလိုပါ။ ဒေသတွင်း NGO အဖွဲ့တွေကို အလှူရှင်တွေက မယုံကြည်ဘူး။ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတွေကလည်း သူတို့ရဲ့ အနည်းငယ်သော ရံပုံငွေကိုတောင် ကျွန်ုပ်တို့ကို မပေးချင်ဘူး။” ဟု ပြောသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက အလှူရှင်များသည် ဒေသတွင်းရှိ NGO အဖွဲ့များထက် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့များကို ငွေကြေးပို၍ ထောက်ပံ့လိုက်ကြောင်း ပြောသည်။ အင်တာဗျူးတွင် အာရှမှ ပါဝင်သူအခြားတစ်ဦးက ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းငယ်များ၏ စိန်ခေါ်မှုများကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ သူက “အမဲပြောင်း စွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးရေး ရရှိနေတဲ့ ဒေသတွင်း NGO အဖွဲ့ကြီးတွေက စီမံချက်တွေ အမဲပြုကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အလှူရှင်တွေ အကျိုးရှိဘယ်လိုရရေးရမယ် ဘယ်လို အကောင်အထည်ဖော်ရမယ်ဆိုတာ သူတို့သိတယ်။ အခြားအဖွဲ့ငယ်တွေက ရံပုံငွေတွေ မရကြဘူး။” ဟု ပြောသည်။ ပါဝင်သူများထဲမှ တစ်ဦးတည်းကသာ အလှူရှင်များအပေါ် အပြုသဘာဝဆောင်သော အမင်္ဂလာရှိသည်။ အာရှမှ သူက “အရင်တုန်းကတော့ အလှူရှင်တွေရဲ့ ချဉ်းကပ်ပုံက လုံးဝ ကွဲပြားတယ်။ သူတို့က ဗျူရိုကရေစီစနစ်ဆန်တယ်။ အခုတော့ သူတို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို မိတ်ဖက်အဖွဲ့ သတ်မှတ်ကာ အခုတော့ ကျွန်ုပ်တို့က မိတ်ဖက်ဖွဲ့သွားပြီပြော ပြောတယ်။ အဲတာက အလှူရှင်တွေနဲ့ အကောင်အထည်ဖော်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေအကြားရှိ ကွာဟမှု ပျောက်ကွယ်စေတယ်။” ဟု ပြောသည်။

ဖယ်ကျဉ်ထားသော

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၆၆% က “ဖယ်ကျဉ်ထားသော” ဟူသည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာသဖြင့် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာသဖြင့် ဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၉% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၂၆% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

အာရှမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ထိုဝေါဟာရကို အဘယ်ကြောင့် အသုံးပြုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ “၎င်းကို ကျွန်ုပ်တို့က အခွင့်အလမ်းနည်းပါးစွာ ရရှိသူများအတွက် အသုံးပြုကြသည်။” ဟု ရှင်းပြသည်။ အခြားသူများက ၎င်း၏ အနုတ်သဘာဝဆောင်သော လက္ခဏာများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက လူများအား ဖယ်ကျဉ်ထားခံရသူ ဟုဖော်ပြခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုများ၏ ဝေဖန်မှုတစ်မျိုး ဖြစ်စေကာ အရင်းအမြစ်များ မရရှိခြင်း သို့မဟုတ် ကံမကောင်းခြင်းဟု ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း အကဲပြုသည်။ “ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် ဝေးသော နေရာတွင်နေထိုင်ကာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရရှိသည်က သူတို့ရဲ့ ပြဿနာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲတာက ကျွန်ုပ်တို့ ပြဿနာဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အရင်က သူတို့ဆီ ကျွန်ုပ်တို့ မရောက်နိုင်ခဲ့ဘူး။ ဒါမှမဟုတ် အစိုးရရဲ့ ဝန်ဆောင်မှုတွေက သူတို့ဆီ မရောက်ခဲ့ဘူး။ ဖယ်ကျဉ်ထားသည်ဟု ဆိုရာတွင် ၎င်းက သူတို့အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှု လိုပုံပြတာနဲ့တူတယ်။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးဆိုသည်။ အာရှမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “၎င်းက ရပ်ရွာအတွင်း အရေးမကီးဥပဒေ အနုအငယ်ကို သွယ်ဝိုက် ညွှန်းဆိုသည်။ ဒါဟာ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု တစ်မျိုးဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာ့ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးမှာ ကျွန်ုပ်တို့အနေနဲ့ ထိခိုက်နစ်နာသူများ ဟု စတင်အသုံးပြုခဲ့တယ်။” ဟု ပြောသည်။

FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက တစ်ခါတစ်ရံတွင် လူငယ်များနှင့် အမျိုးသမီးများကို ဖယ်ကျဉ်ခံရသူများဟု ဖော်ပြသော်လည်း တစ်ကယ်တမ်းတွင် သူတို့က ဖယ်ကျဉ်ခံရသူများ မဟုတ်ကြောင်း ပြောပြသည်။ ၎င်းဝေါဟာရကို မှားယွင်းစွာ အသုံးပြုသည့်အကြောင်းရင်းကို သူမက ရှင်းပြသည်။ “ သူတို့မှာ တူညီတဲ့ အခွင့်အရေးတွေ မရှိဘူးလို့ပြောချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့က ဖယ်ကျဉ်ထားသောဟူသည့် ဝေါဟာရကို အသုံးပြုကြသည်။ အဲဒါက အားနည်းမှုကို ပြပေမဲ့ တစ်ကယ်တမ်းတော့ သူတို့က အားနည်းနေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ သူတို့မှာ အခွင့်အလမ်းရရှိမှု နည်းပေမဲ့ သူတို့မှာ စွမ်းဆောင်ရည်၊ ဖြစ်နိုင်ချေ တန်းတူ

ရှိတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံအရာတွေတောင် ပိုရှိကြတယ်။ ဒီတော့ ဒီစကားလုံးက ကျွန်ုပ်တို့ ပြောချင်တာရဲ့ အဓိပ္ပာယ်အစစ်အမှန် မဟုတ်ဘူး။” ဟု အာရှမှ ပါဝင်သူတစ်ဦး ပြောသည်။

ပါဝင်သူများစွာက ဖယ်ကျဉ်ထားသော ဟူသည့် ဝေါဟာရသည် နောက်ခံအခြေအနေအထားအရင်း အလေးပေး ပြောကြားခဲ့သည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ဖယ်ကျဉ်ထားသော ဟူသည့် စကားလုံးထက် အခြားတစ်ခုရှိဖို့ ကျွန်ုပ် ဆန္ဒပြသည်။ ၎င်းကို ဘယ်နေရာမှာ အသုံးပြုသည်ပေါ် မူတည်ပြီး ဖယ်ကျဉ်ထားသော ဟု သုံးနှုံးလိုက်ချိန်တွင် အချို့သော အုပ်စုတွေ ကျန်ခဲ့ပါပြီ သိနိုင်တယ်။” “ဖယ်ကျဉ်ထားသော” က အခြေအနေအထားတစ်မျိုးများပေါ် မူတည်တယ်။ အချို့သော လုပ်ရှားမှုတွေက အားလုံးပါဝင်နိုင်တဲ့ လုပ်ရှားမှုတွေ မဟုတ်ဘူးလို့လဲ ဆိုလိုနိုင်တယ်။” ဟု ပြောသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက “သူတို့ဘာကြောင့် ဖယ်ကျဉ်ခံနေရတာလဲ။ ဘယ်လိုစိန်ခေါ်မှုမျိုးကို သူတို့ရင်ဆိုင်နေရတာလဲဆိုတာကို ကြည့်ဖို့ကောင်းတယ်။” ဟု ပြောသည်။

FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက အထူးသဖြင့် ဝေးလံဒေသတွင် နေထိုင်သူများက သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဖယ်ကျဉ်ခံထားရသူများအဖြစ် မမြင်ကြောင်း၊ ဒုက္ခသည် အသိုင်းအဝိုင်းများနှင့် ပတ်သက်သော သူမ၏ အလုပ်အကိုင်ကြောင်းကို ပြောပြသည်။ မြို့ပြဒေသတွင် နေထိုင်ခြင်းသည် ဗဟိုတွင် နေထိုင်ခြင်း ကိုဆိုသည်သည် ဟူသော အတွေးကို သူမ မေးခွန်းထုတ်ခဲ့သည်။ “သူတို့ကို ဖော်ညွှန်းတဲ့ စကားလုံးတွေ အကုန်းလုံးက ကျွန်ုပ်တို့နှင့်လည်း သက်ဆိုင်တယ်။ ကျွန်ုပ်တို့က [---မျိုး]တွင်နေထိုင်ကာ ၎င်းက အလယ်ဗဟိုကျသည်ဟု ထင်တယ်။ [---မျိုး]မှာ နေထိုင်တဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ အလှူရှင်က သူမို့ကို အလယ်ဗဟိုကျတယ်လို့ ထင်တယ်။ [ဥရောပ ---မျိုး]မှာ နေတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံတကာ အလှူရှင်က သူမို့ကို ဗဟိုကျတယ်လို့ ထင်တယ်။ ဗဟိုချက် ပြောင်းလဲသွားတာကို တွေ့ရတာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းသလို အာဏာ ပြောင်းလဲသွားတာကို တွေ့ရတာလဲ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းပါတယ်။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးပြောသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူအခြားတစ်ဦးက “စကားလုံးကို သုံးနှုံးသူက စကားလုံး လက်ခံရသူထက် ပိုအားကြီးကြောင်း တွေ့ရတယ်။” ဟု ပြောသည်။

လူနည်းစုများ

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၅၁% က “လူနည်းစုများ” ဟု သည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာသာ ဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၃၁% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၁၇% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန် စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

ပါဝင်သူအချို့က “လူနည်းစု”ဟူသော ဝေါဟာရ သုံးခြင်း အတွက် စိန်ခေါ်မှုများကို ဖော်ပြခဲ့သည်။ One အာရှ မှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ထိုစကားလုံးကို ပုံမှန် အသုံးပြုသော်လည်း ရပ်ရွာလူထုများနှင့် အပြန်အလှန် အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာတွင် ပြဿနာများ ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း ကို “သူတို့ကပြောတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ကို လူနည်းစုလိုမခေါ်နဲ့။ ကျွန်ုပ်တို့က လူနည်းစုတွေ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်ုပ်တို့က အားလုံးနဲ့တန်းတူ နိုင်ငံသားတွေပဲ။ ကျွန်ုပ်တို့ကို လူနည်းစု လို့ ခေါ်တဲ့အတွက် ကျွန်ုပ်တို့ကို သိမ်ငယ်စေတယ်။ အဲလိုကြံပြောပေးတာတွေ ‘အခြား လူမျိုးစုနဲ့ သက်ဆိုင် သောသူ’ လို့ သုံးဖြစ်လာတယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုတော့ ဒီ စကားလုံးကပြောတာ သူတို့အတွက် မကောင်းဘူးလို့ ခံစားရလို့ပဲ။” ဤသို့ ပြောပြသည်။ ယင်းဥပမာကို ကြည့် လျှင် ရပ်ရွာလူထုမှ တိုက်ရိုက်ကပြသလိုက်ရခြင်းက သူမ အသုံးပြုသော ဘာသာစကားတွင် ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စေခဲ့ သည်ကို တွေ့ရသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိတဲ့ အုပ်စုတစ်ခုကို လူနည်းစုတစ် မျိုးအဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်ခြင်းက လူတွေရဲ့ အခွင့်အရေး ကို ပျက်ပြားစေတယ်။ တခါတရံမှာ အဲဒါကို ကောင်း တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ ပြုလုပ်သော်လည်း လူတွေ ရဲ့ အလားအလာရှိမှုတွေကို သတိမထားမိ ထည့်သွင်း ကန့်သတ်လိုက်သလိုပဲ။” ဟုပြောသည်။

ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၃% က “ပါဝင်ဆောင်ရွက် ခြင်း” ဟူသည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက် သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၃% ခန့်က ကြားနေ ဖြစ်ပြီး ၉၄% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန် စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

အတည်ပြုခြင်းအပိုင်းတွင် ပါဝင်သူများက ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၏ သဘာဝတရားကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

အရှေ့အာဖရိကမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ကျွန်ုပ်အတွက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းက ကျွန်ုပ်တို့ တစ်စုံတစ်ရာရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကို ကျွန်ုပ် ပိုင်တယ် လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။” ဟုပြောသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အခြားတစ်ဦးက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် သည့်အနေဖြင့် “တက်ကျွတ် ပူးပေါင်းခြင်း” ဟုဆိုသည်။ ၎င်းက “ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှု” ဟူသော စကားလုံးက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းထက် “ပို၍တက်ကျွတ်သည်” ဟုခံစား ရသော အာရှမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦး ပြောသည် နှင့် ဆင်တူသည်။

အတည်ပြုခြင်းအပိုင်းတွင် ပါဝင်သူများက “ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း” ဟူသော ဝေါဟာရကို အလွဲသုံးစား အသုံးပြုနိုင်ပုံလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ “ပါဝင်ပတ်သက် မှ စကားလုံးနဲ့ ပတ်သက်လာရင် အဲဒါကို အလွဲသုံးစားလုပ် နိုင်တယ်။ ပါဝင်ပတ်သက်မှု ဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ် အဲဒီမှာ ရှိ ခဲ့တယ်။ ကျွန်ုပ် ပါဝင်ခဲ့တယ်ဆိုလိုနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်စားပြု တစ်ခုသာဖြစ်ပြီးတက်ကျွတ် ပူးပေါင်း ခြင်း မရှိဘူး ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာမှာ မပါဝင်ဘူးဆိုရင် ပါဝင် မှုက အဓိပ္ပာယ်မဲ့သွားပြီ။ အမှန်တကယ် အသံတွေး မ ထုတ်ဖော်ဘူးဆိုရင် ပါဝင်ရုံ။ ကိုယ်စားပြုက အဓိပ္ပာယ် မရှိဘူး။” ဟု အရှေ့အာဖရိကမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက ထင်ဟပ်ပြသည်။ “သူတို့က သင့်ကို ပါဝင်ဖို့ ပြောပြသင့် ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အတွေးအခေါ်တွေကို လျစ်လျူထားပါက ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို တလွဲ အသုံးပြုခြင်းဖြစ်တယ်။” ဟုအခြားပါဝင်သူတစ်ဦးပြောသည်။ “အဲဒါက မကျဉ်းမာ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းတွေကို ပါဝင်ဖို့တောင်းဆိုကြတယ်။ အဲတော့ အဖွဲ့အစည်းတွေက ပါဝင်တယ်။ သူတို့ရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှု၊ အတွေးအခေါ်တွေကို မျှဝေကြတယ်။ မပြောပြအောင်အနု ကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ဆန်းစစ်လေ့လာချက်တွေ ပြောပြ တယ်။ ဒါပေမဲ့ ထိုဗဟုသုတတွေကို လွဲပြောင်းတဲ့အခါ ၎င်းက တစ်နည်းနည်းဖြင့် ပျောက်ကွယ်သွားပြီးတော့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတဲ့ အဆင့်ကို မရောက်တော့ဘူး။” ဟု သူမ ရှင်းပြသည်။ အမျိုးသမီးရေးရာ တန်ဖိုးများကို ပြန်လည် သုံးသပ်ရာတွင် အောက်ခြေမှ အထက်သို့ ချဉ်းကပ်နည်း များဖြင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများအပေါ် အာရုံစိုက်ရန် သူမ အကဲဖြတ်သည်။ သို့မှသာလျှင် လူတိုင်း က အားလုံးပါဝင်နိုင်သည်ဟု ခံစားရကာ “သူတို့ ဒီကိစ္စ မှာ ပြောစရာရှိတယ်။ ဒီကိစ္စမှာ ပါဝင်မယ်။” ဟု ပြောလာ မည်ဖြစ်သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ သူမက “စီမံကိန်း ရ လာဒ်ကောင်းကိုသာ ကြည့်ခြင်းထက် အမှန်တစ်ကယ်တွင် ဆက်ဆံရေးကို ပိုမိုဖန်တီးခြင်းဖြစ်တယ်။” ဟုဆိုသည်။ ပါဝင်သူတစ်ဦးက အမျိုးသမီးရေးရာဒီမိုကရေစီများက “မိတ်ဖက်

ပုဂ္ဂိုလ်များ” ဟူသော စကားလုံးကို “ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း” ထက် မကပြေလည် ပိုမိုအသုံးပြုသင့်ကြောင်း အကဲဖြတ်သည်။

ဒုက္ခသည်

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၄၆% က “ဒုက္ခသည်” ဟု သည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာ ဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၂၉% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၂၆% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန် စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

အတည်ပုဂ္ဂိုလ်အပိုင်းတွင် ပါဝင်သူများက “ဒုက္ခသည်” ဟူသော ဝေါဟာရကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ အာရှမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက ယင်းသည် နရောင်ခွန်ခွာနထိုင်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သည်ဟု ဖော်ပြသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အခြား ပါဝင်သူတစ်ဦးက ယင်းသည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု မှ ဆင်းသက်လာသော စကားဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသမှ ပါဝင်သူအချို့က “ဒုက္ခသည်” ဟူသော ဝေါဟာရသည် ၎င်းတို့အိမ်များမှ စွန့်ခွာရန် ဖိအားပေးခံရသော ပါလက်စတိုင်း နိုင်ငံသားများအတွက် အထူးသဖြင့် အရေးကြီးသော နိုင်ငံရေးနှင့် ဆက်နွှယ်နေသော အဓိပ္ပာယ်ကို ထိထိမိမိ ဖော်ပြရန် လိုအပ်ကြောင်း သူတို့၏ ခံစားချက်ကို ပြောပြသည်။

ပါဝင်သူအချို့က ၎င်း ဝေါဟာရနှင့် ဆက်နွှယ်နေသော စိတ်ဒဏ်ရာကိုလည်း ပြောကြားခဲ့သည်။ “ဒုက္ခသည်ဆိုတဲ့ နာမည်က ကျွန်ုပ်တို့နဲ့ မသက်ဆိုင်ဘူးလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့က ဒီနိုင်ငံသားတွေ မဟုတ်ဘူး။ သင့်ကို လူသားတစ်ယောက် မဟုတ်သကဲ့သို့ တစ်ခါတစ်ရံ ပိုလိုက်တယ်။ အဲဒီနေရာနဲ့ မသက်ဆိုင်ဘူးလို့ သင်ခံစားရတယ်။ အဲတိုင်းပြည်က လူတွေလို သင့်မှာ အခွင့်အရေး ရယူပိုင်ခွင့်တွေ မရှိဘူးလို့ သင်ခံစားရတယ်။” ဟု အရှေ့အာဖရိကမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက ပြောကြားခဲ့သည်။ အခြား ပါဝင်သူတစ်ဦးက ယင်းဝေါဟာရသည် ရပ်ရွာလူထုများ အား ထူးခြားသော ပုံစံများဖြင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေကြောင်း ပြောပြသည်။ “ပန်လည်ထူထောင်မှုပီနီဇာက သူတို့က ဒုက္ခသည်များ ဖြစ်သည်ကို ဆက်လက်ထင်မှတ်နေတယ်။ သူတို့ ဒုက္ခသည်တွေ ဖြစ်လို့ သူတို့က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူတွေ ဖြစ်လို့ အဖွဲ့အစည်းတွေ ကူညီတာကို စောင့်နေကြရတာ။ ၎င်းက သူတို့ကို အရင်းအမြစ်ရှိသူတစ်ဦးက လာကူညီမယ်၊ သူတို့က အားနည်းသူတွေဖြစ်တယ်လို့ အမဲပြောင်း တွေးထင်စေတယ်။” ဟု အရှေ့အာဖရိကမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးပြောသည်။

အရှေ့အာဖရိကမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ၎င်းတို့မှ တစ်နည်းအားဖြင့် “စိုးရိမ်ပူပန်ရမည့်သူများ” ဟု သုံးနှုံးကြောင်း ပြောပြသည်။

ဒဏ်ခံနိုင်မှု

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၃%က “ဒဏ်ခံနိုင်မှု” ဟူသည့် ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် အလွန် စိတ်မသက်သာ ဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၂၀% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၇၇% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန် စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

ဒဏ်ခံနိုင်မှုဟူသည့် ဝေါဟာရကို အင်တာဗျူးနှင့် FGD များတွင် ဆွေးနွေးမှု နည်းသည်။ “၎င်းက ကောင်းတဲ့စကားလုံးပါ။ အဲဒါက အာဏာရှိစေတယ်။ ၎င်းက အားနည်းချက် အကဲဖြတ်မပြောဘူး။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ဖြေသည်။ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သော အခြားသူတစ်ဦးက ယင်းဝေါဟာရနှင့် ဆက်နွှယ်နေသော စိန်ခေါ်မှုများကို မီးမောင်းထိုးပြသည်။ “၎င်းက ခါးပတ်ပတ်ပါ။ ပီပြင်တဲ့ လက်ခံစံဖြူရှင်းဖို့ နည်းလမ်းရှာကြမယ်လို့ ပြောတာနဲ့တူတယ်။ စိတ်ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ကညှိမယ်ဆိုရင်တော့ ၎င်းက မှန်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ စွမ်းရည်မရှိတာခြင်း လုပ်ငန်းတွေမှာတော့ အဲထက်ပို လုပ်ဆောင်ဖို့လိုအပ်လိမ့်မယ်။” ဟု အရှေ့အာဖရိကမှ တစ်ဦးက ပြောသည်။ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုတွင် ပါဝင်သူ အရှေ့အာဖရိကမှ အခြားတစ်ဦးက “လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများအနေဖြင့် အခက်အခဲများကို အဘယ်ကြောင့် ခံနိုင်ရည်ရှိသင့်သနည်း။ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် ပန်ကန်ထွက်လာနိုင်အောင် သူတို့ရဲ့ ခံနိုင်ရည်ကို တိုးမြှင့်ပေးမယ့်အစား လူတွေကို ဆင်းရဲတွင်းကနေ ကယ်ထုတ်နိုင်အောင် ကျွန်ုပ်တို့ ဘာကြောင့် မလုပ်နိုင်တာလဲ။” ဟု ပြောသည်။

တတိယကမ္ဘာ

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၆၉% က “တတိယကမ္ဘာ” ဟူသည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာ ဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၂၀% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၁၁% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန် စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ စစ်တမ်းဖြေဆိုသူတစ်ဦးက “တတိယကမ္ဘာက ဘယ်သူ့ကို ရည်ညွှန်းတာလဲ။ ဥရောပနှင့် အ

မရေကသည် လူမှုဘဝ တိုးတက်မှု၏ စံနှုန်းဖြစ်ပြီးလျှင် တိုင်း မျှော်လင့်သော စံပြဘဝ ဖြစ်သည်ဟု မည်သူ ယူဆကာ အဘယ်ကြောင့် ယူဆသနည်း။” ဟုမေးခွန်းထုတ်သည်။ အာရှမှ စစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သူ အချင်းတစ်ဦးက ယင်းဝေါဟာရသည် “အာဏာဆက်နွယ်မှုနှင့် အများထက်သာလွန်သော အရည်အသွေး”ကို ထင်ဟပ်သည်ဟု ပြောသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ စစ်တမ်းဖြေဆိုသူတစ်ဦးက “နိုင်ငံတစ်ခုချင်းစီကို ပထမ သို့မဟုတ် တတိယကမ္ဘာလို မသုံးဘဲ ၎င်းရဲ့ နာမည်အတိုင်း ခေါ်တာကောင်းတယ်။ မကြာခဏအာဖရိက၊ အာရပ်ကမ္ဘာ၊ အစုစလားမကမ္ဘာ၊ လက်တင်အမေရိက စသဖြင့်ပေါ့။” ဟုအကဲပြုသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ စစ်တမ်းဖြေဆိုသူတစ်ဦးက အချင်းသူများက ယင်းဝေါဟာရနှင့် ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ဖော်ထုတ်သော်လည်း အချင်းနည်းဖြင့် တောင် - မြောက် ဟု သုံးနှုန်းရန် အကဲပြုသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ စစ်တမ်းဖြေဆိုသူ အချင်းတစ်ဦးက “စီးပွားရေးအရ ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ နိုင်ငံများ” ဟုသုံးရန် အကဲပြုသည်။

ဓလေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာ

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၂၃% က “ဓလေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာ” ဟူသည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၄၀% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၃၇% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

FGD တွင် ပါဝင်သူများက “ဓလေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာ” ဟူသော စကားလုံးသည် အပြုအမူသဘော သို့မဟုတ် အပျက်သဘော ဖြစ်နိုင်ပုံကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ FGD တွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက ၎င်းသည် သမိုင်း၊ အဝတ်အထည်၊ သို့မဟုတ် အစားအစာ စသည့် အပြုအမူဆောင်သည့်အရာများကို မည်သို့ ရည်ညွှန်းနိုင်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ထိုအသုံးအနှုံးသည် “ခေတ် နောက်ပိုင်း ဆွဲငါး၊ ခေတ်သစ်နှင့် လုံးဝ မကိုက်ညီသောအရာ” နှင့် ဆက်စပ်မှုရှိသည်ဟု အကဲပြုခဲ့သည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ FGD တွင် ပါဝင်သူ အချင်းတစ်ဦးက ထိုအသုံးအနှုံးသည် “လူများအား ရှေးရိုးစွဲကဲ့သို့ ထင်မြင်စေသည်” ဟုဆိုသည်။ အာရှမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ထိုဝေါဟာရကို ဒေသခံလူထုများက အကောင်းမြင်လိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်း အကဲပြုသည်။ -“မကောင်းသော ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေကို ကျွန်ုပ်တို့ ဖော်ပြပါ အချိန်က လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများအတွက် အနုတရားဖော်စဉ်

တယ်။ အကယ်၍ ၎င်းကို သင်က ဒေသခံ ဘာသာစကားသို့ ပြန်ဆိုပါက လူတွေက ခေတ်မမီတော့ဘူးလို့ ထင်လိမ့်မယ်။” အရှေ့အာဖရိကမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက အုပ်စုတစ်စုကို ဖော်ညွှန်းရန် “ဓလေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာ” ဟူသော စကားလုံး သုံးခြင်းသည် ထိုအုပ်စုထဲတွင် ကွဲပြားခြားနားသော လူမျိုးစု အသိုင်းအဝိုင်းများရှိပါက may be “ဖယ်ကျဉ်ထားခြင်း” ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအစား ဒေသခံ အရင်းအမြစ်များ၊ ဒေသခံအသိုင်းအဝိုင်း သို့မဟုတ် ဒေသခံ အာဏာပိုင်များ ဟုသုံးရန် အကဲပြုသည်။

အရှေ့အာဖရိကမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “အထူးသဖြင့် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွင် ဓလေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာ ဟူသည့်စကားလုံးကို အပြုအမူအဖြစ် သုံးနှုံးတာ အချိန်တော်တော်ကြာ ကျွန်ုပ်မတွေ့ခဲ့ရဘူး။” ဟုပြောသည်။ သူမက ယင်းဝေါဟာရကို “လူတွေ စွန့်ပစ်သင့်သည့်အရာ” အားညွှန်းဆိုရန် မကပြောဘဲ သုံးလင့်ရုံပဲ အခြေအနေ အကြောင်းမစဉ်းစားဘဲ လူတွေ သုံးနှုံးသည့် “မတည်ငြိမ်သော စကားလုံး” တစ်ခုအဖြစ် ရှင်းပြသည်။

အရှေ့အာဖရိကမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ဆိုလိုရင်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ဝေါဟာရကို ရှင်းပြရန် လိုအပ်ကြောင်း ပြောဆိုခဲ့ရာတွင် အချင်းတစ်ဦးသည် အခြေအနေက အရေးကြီးကြာ “မှားယွင်းသော အယူအဆ သို့မဟုတ် ၎င်းကကြောင့် အနုတရား မဖြစ်စေရန် ရှင်းလင်းပြသောအခါ” ရှိသင့်ကြောင်း အကဲပြုသည်။

ကျူးလွန်ချသူ

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၇၁% က “ကျူးလွန်ချသူ” ဟူသည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၁၇% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၁၁% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူ က ပိုကောင်းတယ်။ အဲဒါက သူတို့ဆီမှာ မျှော်လင့်ချက်ရှိတယ်။ သူတို့ အခြေအနေကို ပြောင်းလဲလိုက်ဖို့ သူတို့မှာ စွမ်းအင်တွေရှိတယ် လို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။” ဟုပြောသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ကျူးလွန်ချသူများ” က ၎င်းတို့ထံသို့ ရောက်လာသော အနုတရားအားဖြင့်

သတ်မှတ်ကပြပြီး “ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူများ” က အနုတရားယ ကြုံတွေ့ပီးနောက် ၎င်းတို့၏ ဘဝဖွံ့ သတ်မှတ်သည် ဟု ရှင်းပြသည်။ သူမက ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူဆိုသော စကားလုံးသည် အကမြီးဖက်မှ အဖေဖြစ်အပျက် ဖြစ်ပွား ပီးနောက် ဆက်လက် အသက်ရှင်သန်နိုင်သည့် စွမ်းအား ကို ဖော်ပြနေကြောင်း အကပြသည်။ အာရှမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ကျွန်းလွန်ခံရသူ” အစား “အမှသည်” ဟု ပြောင်းလဲ အသုံးပြုရန် အကပြသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူ အခြားတစ် ဦးက ယင်းဝေါဟာရကို ဘာသာပြန်ဆိုမှုနှင့် ပတ်သက်၍ “အင်္ဂလိပ် ဘာသာစကားတွင် ‘ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူ’ ကို အကမြီးဖက်မှ တွေ့ကျိခြစားရသော အမျိုးသမီး အကခြင်းပြောရာတွင် သုံးတယ်။ ၎င်းစကားလုံးကို အာ ရဗျ ဘာသာစကားကို အနက်ပြန်လိုက်ရင် အကမြီးဖက် မှမှ လွတ်မြောက်သွားတဲ့ အမျိုးသမီးကို ဆိုလိုတယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်တမ်းတော့ သူမက အကမြီးဖက်မှ စက်ကွင်းထဲမှာပဲရှိသေးတယ်။ အဲစက်ကွင်းကနေ သူမတို့ အပြင်မထွက်နိုင်ခဲ့ကြဘူး။ ကျွန်းလွန်ခံရသူဟု ဆိုရာတွင် အဲ ဒါက အမျိုးသမီးက အရမ်းအားနည်းနေတာနဲ့ တူတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူ ကို အာရဗျလို သုံးနှုံးလိုက်ချိန် မှာတော့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ အဓိပ္ပါယ် မတူပါဘူး။” ဟု အလေးပေးထုတ်ဖော်သည်။

ထိခိုက်လွယ်သော

စစ်တမ်းတွင် ဖြေကြားသူ ၇၁% က “ထိခိုက်လွယ်သော” ဟူသည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာ ဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၁၇% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၁၁% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန် စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

အာရှမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ယင်းဝေါဟာရ ကို အသုံးပြုခြင်း အကခြင်းရင်းနှင့် ပတ်သက်၍ “ဒုက္ခသည်များအကခြင်း ကျွန်ုပ်တို့ ပြောဆိုပါက သူ တို့က နိုင်ငံသားများ မဟုတ်တဲ့အတွက် တစ်နေရာမှ တစ်နေရာ ပြောင်းရွှေ့နေရသောကခြင်း သူတို့က ၎င်း အခြေအနေမှာ ထိခိုက်လွယ်သူတွေ ဖြစ်ကြတယ်။ အဲဒီဒေသမှာ သူတို့ဆိုမှာ နိုင်ငံသားဖြစ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ဒဏ် မရှိကြဘူး။ အဲဒါက အဲဒီအုပ်စုဟာ “အဲလိုခံရ ဖို့ ပိုထိုက်တန်တယ်” ဆိုတဲ့ အနက်ရစေတယ်။” ဟုရှင်း ပြသည်။

အာရှမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူအချို့က ထိခိုက်လွယ် ခြင်းသည် အားနည်းချက်ရှိခြင်းနှင့် ဆက်နွယ်နေကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ စစ်တမ်းဖော်ပြသူ တစ်ဦးကလည်း ထိခိုက်လွယ် ဖြစ်ခြင်းအကခြင်းအရင်း ကို မပြောထားသည့်အတွက် ၎င်းက “ကျယ်ပြန့်သော” ဝေါဟာရ ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်း မှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက ယင်းဝေါဟာရ ကို သုံးနှုံးခြင်းသည် အခြားအုပ်စုတစ်ခုအပေါ် အာဏာ သက်ရောက်နိုင်ပုံကို “သင့်အနေဖြင့် ထိခိုက်လွယ်သော အခြေအနေတွင် မရှိချိန် အဆိုပါ အုပ်စုရဲ့အပြင်ဘက် မှာ ရှိခြင်းက ဒီအမျိုးအစားအောက်မှာ ကျန်လူအားလုံး ကို ထည့်လိုက်ဖို့က ပိုလွယ်ပါတယ်။ အဲဒါက အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့် ဖြစ်ပေါ်တဲ့ အချိန်ဖြစ်တယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေနဲ့ လုပ်ဆောင်လျှင်ပင် သင်ဟာ အဲအုပ်စုမှ သင့်ကိုယ်သင် ဖယ်ထုတ်ထားနု ခဲ့ဖြစ်တယ်။” ဟုဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ သူမက ထိုဝေါဟာရကို ထပ်မံ၍ အသေးစိတ် ဆွေးနွေးခဲ့ သည်။ - “တစ်ခါတစ်ရံတွင် ၎င်းဂုဏ်ဒဏ် ပြင်ပကလာ တဲ့ အခြေအနေတွေကခြင်း ဖြစ်သလို အတွင်းဘက်က လာတဲ့ အခြေအနေတွေကခြင်းလည်း ဖြစ်တယ်။ ၎င်း က ငွေကြေးအရ၊ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာအရ၊ စီးပွားရေးအရ ဖြစ် တာလား။ ၎င်းက သူတစ်ခုတည်းတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။” ဟုဆိုသည်။ သူမက ထိခိုက်လွယ်မှု၏ အဆင့်များစွာ ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် အရေးကြီးကြောင်းနှင့် ထိခိုက် လွယ်မှုကို “အရွယ်အစားအားလုံးနှင့် ကိုက်ညီသည်” ဟု မငြိမည့်အစား ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ခုနှင့် တစ်ခုချိတ်ဆက်ကာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိခြင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည် ဖြစ်ကြောင်း အလေးပေးပြောဆို သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ စစ်တမ်းဖော်ပြသူတစ်ဦးကလည်း ထိခိုက်လွယ်မှု၏ နောက်ဆုံးရလဒ်ကို ရှင်းပြရန် တစ် ခုနှင့် တစ်ခု ချိတ်ဆက် အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိခြင်း ကို အသုံးပြုခြင်းက ပိုအကျိုးရှိကြောင်း ပြောသည်။ အရှေ့အာ ဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူအချို့က ထိခိုက်လွယ် မှသည် အခြေအနေပေါ်မူတည်ကြောင်း နှင့်ပတ်သက်၍ “ထိခိုက်လွယ်သော ဟူသည့်စကားလုံးက တစ်စုံတစ်ဦး က စွမ်းအင်မဲ့နေကာ တစ်ခါတစ်လတွင် အခြေအနေ ပေါ် မူတည်ပြီးထိခိုက်လွယ်မှု ဖြစ်နိုင်တယ်။” ဟုထင်ဟပ် ပြသည်။ FGD တွင်ပါဝင်သူတစ်ဦးက သူတို့၏ ဒေသခံ ဘာသာစကားတွင် ဘာသာပြန်ဆိုထားသော “မတိုးတက် သေးသော အုပ်စုများ” ကို “ထိခိုက်လွယ်သော” အစား ပြောင်းလဲအသုံးပြုရန် အကပြသည်။

ဘာသာစကားနှင့် ဝိသေသလက္ခဏာများ

မတူကွဲပြားသော အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ အားလုံးကို ပါဝင်စေသည့် GBV ကို အရေးပေါ်အခြေအနေ တွင် ကျိတ်ဆက်ပေးခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဆိုင်ရာ BLTG ၏ လမ်းညွှန်ချက် (ဂျူလိုင် ၂၀၁၉) က ဘာသာစကားနှင့် ဝိသေသလက္ခဏာကို ထုတ်ဖော် ထားသည်။ ထိုစာရွက်စာတမ်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့မှ အမျိုးသမီး များနှင့် မိန်းကလေးငယ်များအား ၎င်းတို့ ကျိတ်နှစ်သက် ရာ ဘာသာစကားနှင့် အသုံးအနှုံးကို မေးမြန်းခြင်း၏ အရေးကြီးမှု၊ ဂုဏ်သိက္ခာ ကျဆင်းစေကာ လူများအား “အခြေအရာ” အဖြစ် အလွယ်တကူ သတ်မှတ်စေသည့် အတိုကောက်စကားလုံးများ ရှောင်ကင်းခြင်း၊ လူတစ်ဦး၏ ဝိသေသလက္ခဏာကို တစ်ဖက်တည်း ရှုမြင်ပုံဖော်မှုအား ရှောင်ကင်းခြင်း တို့ကို အလေးပေးဖော်ပြထားသည်။

ဤစာတမ်းအတွက် BLTG အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ စကားပိုင်းများတွင် သီးခြား ဝိသေသလက္ခဏာများ နှင့် ဆက်နွယ်သော ဘာသာစကားကို ထပ်မံဆွေးနွေး ခဲ့ကပြသည်။ ဤစာတမ်းအတွက် အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက လူအများအား အမျိုး အစားအလိုက် အုပ်စုခွဲခြားသည် “ဆက်သွယ်ရေးနှင့် အလှူရှင်တို့၏ ဘဝကို ပိုမိုလွယ်ကူစေ” သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် “၎င်းကို ရှုထောင့်တစ်ခု အဖြစ်ရှုမြင်ခြင်း ထောင်ချောက်ထဲ ကျရောက်နိုင်သည်” ဟုဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အကျဉ်းချုပ်ပြခဲ့သည်။

ယဘေယျအားဖြင့် ဤအပိုင်း၏ တွေ့ရှိချက်များ က အကန့်အသတ်ရှိပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆို သော် ဖြေဆိုသူများတွင် မသန်စွမ်းသော အမျိုးသမီး များနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ၊ အသက်ကြီးသော အမျိုးသမီးများ၊ သို့မဟုတ် မတူကွဲပြားသော လိင် ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝိသေသလက္ခဏာများ၊ ကျား/မရေးရာ ဝိသေသလက္ခဏာများ သို့မဟုတ် ထုတ်ဖော်ချက်များ ရှိသော အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ အတွက် အလုပ်လုပ်သော အထူးအဖွဲ့အစည်းများမှ မပါဝင် သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ဖြေဆို သူများထံမှ တုံ့ပြန်ချက်များသည် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ထို ဝိသေသလက္ခဏာများရှိသူများ၏ ကျိတ်နှစ်သက်မှုကို ထင်ဟပ်စေသည့် ဘာသာစကားဖြစ်ရန် သဘောတရား ကူညီလုပ်ဆောင်သူများ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ ရပ်ရွာ အသိုင်းအဝိုင်း အုပ်စုများနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှု ပြုလုပ်

ခြင်း၏ အရေးကြီးမှုကို ပြန်လည်အာရုံစိုက်စေသည်။ ယင်းသည် အခြေအနေဆိုင်ရာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားချက် များ ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ကာ - အစွမ်းထက်၍ လေးစားစရာ ကောင်းသော ဘာသာစကားဖြစ်အောင် ဘာတွင် ကျင့်သုံး ခဲ့ရသနည်း။ - ဘေးကင်းလုံခြုံရေး ထည့်သွင်းစဉ်းစား ချက်များကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အရှေ့အာဖရိ ကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “အမျိုးသမီးများ နှင့် မိန်းကလေးငယ်များ” ဟူသော ဝေါဟာရတစ်ခုသည် ကျား/မ အခန်းကဏ္ဍကို ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ လိုက်မ လုပ်သူများနှင့် လိင်လက္ခဏာ ပြောင်းလဲထားသူများ တစ်ဦးချင်းအား မည်သို့ ပါဝင်စေခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မည်ကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးနှင့် ဆက်နွယ်နိုင်ပုံကို ထင်ဟပ် ပြသည်။ ပါဝင်သူများက အမူအကျင့်များ၊ ယုံကြည်မှုများ နှင့် စံနှုန်းများသည် ဘာသာစကားနှင့် မည်သို့ ဆက်နွယ် နေသည်ကို၎င်း ရုတ်တရက် ဘာသာစကား ပြောင်းလဲ သုံးစွဲမှုက အခြေအမူဖြစ်ရုံသာမက အစွဲအလမ်း သို့မဟုတ် ဘက်လိုက်မှုများကို ဖော်ထုတ်လိမ့်မည်ဟူသော ခန့်မှန်း ခြင်းထက်စာလျှင် ပိုမိုလေးနက်သော ပြဿနာများကို ဖြေ ရှင်းခြင်း၏ အရေးကြီးမှုကိုလည်း ထင်ဟပ်ပေါ်ပေါက်သည်။

ဘာသာစကားနှင့် ဘောင် ရံမျှ လိုက်လျောညီထွေရေးပါ

ဥပမာအားဖြင့် အချို့သော အုပ်စုများ၏ လိုအပ်ချက် များကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည် သို့မဟုတ် အားလုံးပါဝင် စေသည့် အလုပ်ဟု ထင်မြင်စေရန် ဘာသာစကားကို ရေးကီးခွင့်ကျယ် သို့မဟုတ် ဘောင်ဝင်ရံမျှ လိုက်လျော သည့်ပုံစံများတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။ စစ်တမ်းတွင် ဖြေဆို သူ ၆၉% က ယင်းအဆိုနှင့် ပတ်သက်၍ သဘောတူကပြ သည်။ “လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် အမျိုးသမီးများ နှင့် မိန်းကလေးငယ်များအား ပါဝင်စေရန် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျိုးပြုမှုအားထုတ်မှုက တစ်ခါတစ်လေ ဘောင်ဝင်ရံမျှ လိုက်လျောပေးသလိုဖြစ်နေတယ်လို့ ကျွန်ုပ်ခံစားရတယ်။” (၁၄% ခန့်က ကြိုးနုဖေဖြစ်ပြီး ၁၄%က သဘောတူကပြ ကျန် ၃%က ၎င်းတို့ မသိပါဟု ဖြေဆိုသည်။) အင်တာဗျူး များနှင့် FGD များတွင် ပါဝင်သူများက “အမျိုးသမီးများ နှင့် မိန်းကလေးငယ်များ” ကဲ့သို့သော ဘုံစကားလုံး ကို လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် မည်သို့ အသုံးပြု ကို ဆွေးနွေးကပြသည်။ ပါဝင်သူများက “အမျိုးသမီး များနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ” စကားလုံးသုံးနှုံးခြင်းကို သဘောတရား အရေးကြီးကြောင်းကို အထူးဖော်ပြခဲ့

သည်။ အဘယ်ကိစ္စကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် စိန်ခေါ်မှုများသည် အမျိုးသားများနှင့် ယောင့်ကျားလေးများ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် စိန်ခေါ်မှုများကွဲပြားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို သဘောတရားရရှိရန် ၎င်းတို့အား အတိအလင်း ရည်ညွှန်းသုံးစွဲရန် အရေးကြီးပုံကို မှတ်ချက်ပေးခဲ့သည်။

ပါဝင်သူအချို့က “အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ” ဟု ရိုးရှင်းစွာ ခေါ်ဆိုခြင်းသည် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များဖြစ်ခြင်း နှင့် အခြား အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်များ သို့မဟုတ် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုများအကဲဖြတ်မှု အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို မဖော်ညွှန်းကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ ဟူသော ဝေါဟာရကို တစ်တစ်များများ အသုံးပြုကြသည်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုပ်တို့အတွက်တော့ အဲဒါက အရေးကို ယောင့်ကျားလေးပဲ။ ဥပမာ HIV/AIDS ရှိသော အမျိုးသမီးများ၊ သက်ကြီးရွယ်အို အမျိုးသမီးတို့မှာ မတူညီတဲ့ လိုအပ်ချက်တွေ ရှိလိမ့်မယ်။ မတူညီတဲ့ လိုအပ်ချက်တွေနဲ့ အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များဟာ ကွဲပြားခြားနားကြသည်။” ဟုဆိုသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက မည်သူက မိန်းကလေးငယ်များ ဖြစ်သည်နှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ထပ် လေ့လာရန် လိုအပ်ကြောင်းကို “ကျောင်းနဲ့တော့ မိန်းကလေးငယ်တွေရှိတယ်။ ကျောင်းမနဲ့တော့ မိန်းကလေးငယ်တွေ ရှိတယ်။ ဆယ်ကျော်သက် မိန်းကလေးငယ်တွေရှိတယ်။ အလွန်တိကျတဲ့ အမျိုးအစားခွဲခြားမှုလည်း အရေးကြီးတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒါက တိကျတဲ့ အမျိုးအစားမှာ ပါတဲ့လူတွေအပေါ် ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတွေကို အဓိပ္ပာယ်ရှိစေလို့ပဲ။” ဟုပြောသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူ အခြားတစ်ဦးက “ကျား/မရေးရာ ကို သင်ထပ်ပေါင်းထည့်လိုက်တယ်လို့ သဘောသက်ရောက်စေတယ်။ ၎င်းက သင်ရောက်ရှိနေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်သက်၍ အလှူရှင် ကျနေပုံအောင် သင် ထပ်ပေါင်းထည့်လိုက်တာနဲ့တူတယ်။ လက်တွေ့မှာတော့ အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များက အဓိကလက်ခံသူများ ဖြစ်တယ်။ သို့သော် တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ ဝါကျတစ်ခုမှာ အမျိုးသမီးတစ်ဦးအဖြစ် ထပ်ပေါင်းလိုက်တာနဲ့လည်း တူတယ်။ အဲဒါက ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဘက်စုံ ပြဿနာတစ်ခု အဖြစ် မမှတ်ယူစေဘူး။” ဟုပြောသည်။

ဘာသာစကား၊ အာဏာနှင့် လုပ်ဆောင်မှုအကြားရှိ ချိတ်ဆက်မှုများ

လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍရှိ အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်များအကြောင်း အဆိုပြုချက်များကို ဖြေဆိုပေးရန် စစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သူများအား တောင်းဆိုခဲ့သည်။

- ဖြေဆိုသူ ၆၃%က “လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများစွာက အထက်အောက်ဆန်သော ဝါစဉ်အလိုက် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်လုပ်ဆောင်ကြသည်။” ဟူသော အဆိုပြုချက်အပေါ် သဘောတူသို့မဟုတ် အလွန်သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ၂၉% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၉% က သဘောမတူပါ။
- ဖြေဆိုသူ ၅၇% က “လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများစွာက အမျိုးသားကြီးစိုးသော ဝါဒကျင့်သုံးကြသည်။” ဟူသော အဆိုပြုချက်အပေါ် သဘောတူသို့မဟုတ် အလွန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ၂၀% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၁၁% က သဘောမတူကာ ကျန် ၁၁% က ၎င်းတို့ မသိပါဟု ပြောသည်။

အင်တာဗျူးများနှင့် FGD တစ်လျှောက်လုံးတွင် ပါဝင်သူများက လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများရှိ အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်များသည် ၎င်းတို့ အသုံးပြုနေသော ဘာသာစကားအပေါ် မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေသည်ကို ထင်ဟပ်ပေးခဲ့သည်။ ပါဝင်သူများက ကွဲပြားသော လုပ်ရှားသူများက ကွဲပြားသော အသုံးအနှုံးများ သုံးစွဲသောကြောင့် ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများက လိုက်လျောညီထွေဖော်ပြအောင် အသုံးပြုရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် ရှိနေတဲ့အတွက် အကယ်၍ သင်က စီမံကိန်းများစွာ ကိုင်တွယ်ကာ သင်နဲ့ တွဲဖက်လုပ်ကိုင်မည့်သူအပေါ် မူတည်ပြီး ဘာသာစကား ပြောင်းလဲမှုဖြစ်စေပါက အဲဒါကို ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး သဘောတူနိုင်ပါတယ်။ ၎င်းက တစ်ဖည်းဖည်း ပြောင်းလဲလာနေတယ်။ ‘အိုး ဒါကို အသုံးမပြုတော့ဘူး။ ခုတော့ ဒါကို ပြန်သုံးနေပြီ၊ ပြီးတော့ နောက်တစ်ကြိမ် ဒါကို အသုံးမပြုတော့ဘူး။ ခုတော့ နောက်တစ်ခု ပြန်သုံးနေပြီ၊ တစ်ခါတစ်လတော့ အဲဒါက အပိုဖြစ်နိုင်တယ်။’” ဟုပြောသည်။ အလားတူစွာ အရှေ့မှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ဒီ နိုင်ငံတကာ စံသတ်မှတ်ထားတဲ့ ဝေါဟာရတွေ၊ နိုင်ငံတကာ အလုပ်လုပ်ပုံတွေက ကျွန်ုပ်တို့ကို တာဝန်ကြီးစေတယ်။” ဟု မှတ်ချက်ပေးခဲ့သည်။

ပါဝင်သူများက နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများအနုပညာဖြင့် ဒေသခံ အဖွဲ့အစည်းများ အသုံးပြုသော ဝေါဟာရများ အပေါ် လွှမ်းမိုးမှုရှိပုံကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ အာရှမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ဒေသခံလူထုတွင် နားမလည်နိုင်တဲ့ အဆင့်မြင့် စကားလုံးတွေ သူတို့ မကပြောတာ ပြောကြားတာ။ ဒေသခံတွေတောင် ဘာသာမပြောနိုင်ဘူးတတ်တဲ့ စကားလုံးတွေဟုတ်တယ်။” ဟုပြောသည်။ သူမက “ဆက်စပ်မှု” ကဲ့သို့သော ဘာသာပြန်ရန် ခက်ခဲသော စကားလုံးကို ဥပမာပေးသည်။ ထိုအတူ “ကျား/မ ရေးရာ” ဟူသော ဝေါဟာရကို သူမ၏ ဒေသအခြေအနေတွင် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး အဖြစ်သာ ဘာသာပြန်ကြသည်။ ၎င်းက အခြားအုပ်စုများကို ဖယ်ထုတ်ထားသလို ဖြစ်စေသည်။ သူမက “နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများအနုပညာ ယင်းဝေါဟာရများကို မယူဆောင်လာမီ ၎င်းတို့၏ ရုပ်ပုံများနှင့် ဒေသခံတွေအတွက် ဘယ်လို အဓိပ္ပာယ်ထွက်မလဲဆိုတာ စဉ်းစားဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။” ဟု အကဲဖြတ်သည်။

ဖော်ပြချက် ၂၉%က “ကျွန်ုပ် အဖွဲ့အစည်းမှာတော့ ရပ်ရွာလူထုကို ဖော်ညွှန်းတဲ့အခါမှာ တစ်ချို့စကားလုံးတွေကို သုံးဖို့ ဖိအားပေးတာမျိုးရှိတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒါက လိုအပ်ချက်တွေပေါ်လွင်စေပြီးရုံပဲ ဖြစ်တယ်။” ဟူသော အဆိုပြုချက်အပေါ် သဘာဝတူ သို့မဟုတ် အလွန်သဘာဝတူခဲ့ကြသည်။ (၂၆% ခန့်က ကြားနာဖော်ပြပြီး ၄၀% က သဘာဝတူ သို့မဟုတ် အလွန် သဘာဝတူက ၆% က ၎င်းတို့မသိပါဟု ဖြစ်သည်။) အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက အလှူရှင်များ အသုံးပြုသော ဝေါဟာရများကို အသုံးပြုရန် လိုအပ်သော အာဏာသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ အကြောင်းကို “ကျွန်ုပ်တို့က အလှူရှင်တွေ အသုံးပြုတဲ့ ဘာသာစကားအပေါ် လုံးဝမှီခိုနေရတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့က အခြား ဝေါဟာရတွေ ပြောင်းလဲသုံးစွဲလဲ သူတို့က လက်မခံဘူး။ ပြင်ဆင်လိုက်ကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ ကျွန်ုပ်တို့က သူတို့ လက်ခံရတာ ဖြစ်သွားတယ်။” အလှူရှင်ပေါ် မူတည်ပြီး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအနေဖြင့် မည်သို့ ပြောင်းလဲသွားကြောင်းကို ဥပမာပေးခဲ့သည်။ “အလှူရှင်တွေအနေနဲ့ ကျွန်ုပ်တို့ဆီ ရောက်ရှိနိုင်ဖို့ အထင်ရှားဆုံး အသုံးအနှုံးပေါ် မူတည်ပြီး တစ်ခါတစ်လ ကျွန်ုပ်တို့ကို NGO အဖွဲ့လိုခေါ်တယ်။ တစ်ခါတစ်လတော့ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့လို ခေါ်တယ်။ တစ်ခါတစ်လတော့ အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းလိုခေါ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျမတို့က တစ်တစ်များများ ပူးပေါင်းပါဝင်သလို ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါက အဲဒီဆက်ဆံရေးကို တကယ် ဖော်ပြပေးလိုက်တာပဲ။ ကျမတို့က လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ စနစ်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခုအဖြစ် ဤဝေါဟာရနှင့် ၎င်း

နောက်ကွယ်ရှိ အတွေးအခေါ်တွေကို လက်ခံကျင့်သုံးဖို့ အတူတကွ ရွေးချယ်ခဲ့ကြတယ်။” ဟုပြောသည်။

ပါဝင်သူများက ကုလသမဂ္ဂ အကျေခံများနှင့် အလှူရှင်များတွင် သီးခြား နည်းပညာဆိုင်ရာ ဗန်းစကားများ ရှိသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ကုလသမဂ္ဂ အကျေခံများနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများသည် အတိုကောက်စကားလုံးတွေ အများကြီးသုံးကြတယ်။ အကယ်၍ သင်က အဲဒီအတိုကောက် စကားလုံးတွေကို နားမလည်ဘူးဆိုရင် သင်ပါဝင်နေတဲ့ အစည်းအဝေးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သင်မသိဘူး။ ဒါမှမဟုတ် အဲ အတိုကောက် စကားလုံးတွေ သုံးထားတဲ့ စာရွက်စာတမ်းတွေမှာ ဖြည့်စွက်ဖို့ ခက်ခဲတာလဲ ဖြစ်နိုင်တယ်။” ဟု ရှင်းပြထားသော အကဲဖြတ် ပုံပါသည်။ အလှူရှင်များ၏ နိုင်ငံရေး ရပ်တည်ချက်ကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံတွင် ကွဲပြားသော ဘာသာစကား လိုအပ်ကာ အချို့သော လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေများတွင် ကွဲပြားရတတ်သော အတွေးအမြင်များကို ဖော်ပြရာတွင် ၎င်းက စိန်ခေါ်မှုများ ဖန်တီးစေနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ပါဝင်သူ အချို့က သတိထားမိကြသည်။

အရှေ့အာဖရိကမှ ပါဝင်သူ အချို့က ဝေါဟာရများ၏ ဆိုလိုရင်းကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်ရန် အရေးကြီးကြောင်းကို “အဲဒီစကားလုံးတွေကို နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ သေချာ ဆွေးနွေးဖို့ လိုပါမယ်။ အဲဒါမှ ကျွန်ုပ်တို့အတူတူ အလုပ်လုပ်တဲ့အခါ မှန်ကန်တဲ့ အသုံးအနှုံးတွေကို သဘာဝတူညီမှု ရရှိမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒါမှဘဲ အားလုံး ပိုမိုပါဝင်နိုင်မှာလဲဖြစ်တယ်။ အကယ်၍ အုပ်စုတစ်စုက ၎င်းတို့ကို ဖယ်ကျဉ်ထားသည် သို့မဟုတ် ဘာသာစကားက မသင့်လျော်ဘူးလို့ ခံစားရပါက သူတို့ နုတ်ဆိတ် သွားလိမ့်မယ်။ ကျွန်ုပ်တို့အတွက်တော့ အတူတူ အလုပ်လုပ်မယ်ဆိုရင် အသုံးပြုမှု ဘာသာစကားကို သဘာဝတူညီမှု ရရှိဖို့ အရေးကြီးတယ်လို့ မမြင်တယ်။” ဟု အလေးပေး ပြောခဲ့သည်။

ဒေသတွင်း နှင့် နိုင်ငံတကာ တို့၏ ကွဲပြားမှုများ နှင့် ဘာသာစကား

စစ်တမ်းတွင် ပါဝင်သူများအား “ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း” ဟူသော ဝေါဟာရကို၎င်း၊ နိုင်ငံတကာ နှင့် ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများကြားရှိ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်များကို၎င်း စဉ်းစားစေသည်။

- ဖြေဆိုသူ ၂၃% က “ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း” ဟူသည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာသာဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာဖြစ်သည် ဟုဖြေကြားသည်။ ၂၉% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၄၉% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်သက်သာသည် ဟု ဖြေသည်။
- ဖြေဆိုသူ ၈၀%က “အချိန်ကြာလာတာနဲ့အမျှ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများက ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းတွေကို အထက်အောက်ဆန်၍ အာဏာလွှမ်းမိုးမှုရှိသော ပုံစံဖြင့် ဆက်ဆံလာတယ်လို့ ခံစားရတယ်” ဟူသော အဆိုပြုချက်အပေါ် သဘောတူ သို့မဟုတ် အလွန်သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ၉% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၆% က သဘောမတူကာ ၆% က ၎င်းတို့ မသိပါဟုဖြေသည်။
- ဖြေဆိုသူ ၆၆%က “လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ မိတ်ဖက်ပြုခြင်း၊ ဒေသတွင်းရှိ ကျွမ်းကျင်မှုနဲ့ အသိပညာတွေကို နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်မပြုဘူး” ဟူသော အဆိုပြုချက်အပေါ် သဘောတူ သို့မဟုတ် အလွန်သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ၁၄% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၁၄% က သဘောမတူ သို့မဟုတ် အလွန်သဘောမတူကာ ၆% က ၎င်းတို့ မသိပါဟုဖြေသည်။
- ဖြေဆိုသူ ၈၀%က “အကယ်၍ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းတွေကို ရံပုံငွေ အသံထွက်ခွင့်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်စွမ်း များများပေးမယ်ဆိုရင် လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍရှိ အာဏာမမျှတမှုများ လျော့ကျသွားလိမ့်မယ်” ဟူသော အဆိုပြုချက်အပေါ် သဘောတူ သို့မဟုတ် အလွန်သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ၁၁% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၆% က သဘောမတူ သို့မဟုတ် အလွန်သဘောမတူကာ ၃% က ၎င်းတို့ မသိပါဟုဖြေသည်။

အင်တာဗျူးနှင့် FGD များတွင် ပါဝင်သူများ အများဆုံး ဆွေးနွေးသော ကွဲပြားမှုမှာ ဒေသတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများအကြားရှိ ဆက်ဆံရေးဖြစ်သည်။ စစ်တမ်းတွင် ဖြေဆိုသူ ၂၉% က “ဒေသတွင်း” ဟူသည့်ဝေါဟာရကို ကြားလျှင် စိတ်မသက်သာသာဖြစ်သည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်မသက်သာသာဖြစ်သည် ဟုဖြေသည်။ ၃၁% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၄၀% က စိတ်သက်သာသည် သို့မဟုတ် အလွန်စိတ်သက်သာသည် ဟု ပြောသည်။

အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူများက “ဒေသခံ” ဟူသော ဝေါဟာရ နောက်ကွယ်မှ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “အဲဒါက သူတို့မှာ ဘာမှ မရှိဘူး၊ သူတို့က ကျွမ်းကျင်မှုမရှိဘူး၊ သူတို့မှာ စွမ်းဆောင်ရည်မရှိဘူး၊ သူတို့က ပရော်ဖက်ရှင်နယ် မဆန်ဘူး ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပဲ။ သူတို့က သိပြီးကျွန်ုပ်တို့က မသိတဲ့လူတွေနဲ့ တူတယ်။” ဟုဆိုသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူ အခြားတစ်ဦးက “အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတွေက သူတို့မှာ ရှိတဲ့ အရင်းအမြစ်တွေ၊ အသိပညာတွေနဲ့ ပိုမိုလွှမ်းမိုးနိုင်မှုတွေကို ခွဲခြားသိမြင်စေချင်တဲ့အခါ “ဒေသတွင်း” ဆိုတဲ့ အခေါ်အဝေါ်ကို သုံးကြတယ်။ သမ္မတတွေ နဲ့ ရောရာမှာ အလုပ်လုပ်နေသူတွေဆိုပြီးသူတို့ ဆိုလိုချင်ကြတယ်။” ဟုမှတ်ချက်ပြုသည်။ သူမက “ကျမတို့ [NGO အမည်] နဲ့ မိတ်ဖက်ပြုထားတယ် ဆိုပြီးအဲဒီဒေသမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကို” ရည်ညွှန်းတယ်” ကဲ့သို့ ပြောင်းလဲသုံးနှုံးရန် အကြံပြုခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူ အခြားတစ်ဦးက “ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း မဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံတော်တွင်း အဖွဲ့အစည်းလိုခေါ်တာ ကျွန်ုပ်တို့ ပိုကြိုက်တယ်။ နိုင်ငံတော်တွင်း ဆိုတာက ပိုကောင်းတယ်။ ဘာလို့ဆိုတော့ အဲဒါက အဆင့်အတန်းမရှိဘဲ အခွင့်ထူးရှိတယ်ဆိုတာကို ပြောနိုင်တဲ့ နိုင်ငံတကာ ညွှန်းကိန်း မဟုတ်ဘူး။” ဟုပြောသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက သူမ၏ ဒေသအခြေအနေအထားတွင် “ဒေသခံ” ဟူသော အသုံးအနှုံးသည် တိုင်းပြည်၏ ကိုလိုနီသမိုင်းကြောင်း နှင့် ချိတ်ဆက်နေသော ဒေသဗန်းစကား အရ ၎င်းက မထိုက်တန်သော သို့မဟုတ် အပျက်သဘောဆောင်သော အရာဟု အဓိပ္ပါယ်ရကြောင်း ပြောသည်။

အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ဒေသခံ” ဟူသော ဝေါဟာရသည် အချို့သော အဖွဲ့အစည်းများအား အလေးထားမခံရသော အနုအေးထားသို့ ရောက်ရှိစေကောင်းကို “ကျွန်ုပ်တို့ [နိုင်ငံတကာ NGO အဖွဲ့များ] နဲ့ အလုပ်လုပ်ချိန်တွင် သူတို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို ဒေသခံလိုခေါ်တယ်။ အဲဒါက သူတို့ ဘာကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို ငှက်ငြား

အနည်းငယ်ပဲ ပေးတာကို ဖြေရှင်းပပြာလိုဖြစ်နေတယ်။ သူတို့ ဘာကကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကို အရင်းအမြစ် နည်းနည်း ပဲ ပေးတာကို ဖြေရှင်းချက်ပေးဖို့ သူတို့က ကျွန်ုပ်တို့ကို ဒေသခံ လိုခေါ်တယ်။ သူတို့အတွက်တော့ သင့်ကို လွှမ်းမိုးနိုင်တဲ့ အာဏာ၊ အရင်းအမြစ်တွေရှိတဲ့ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ အဲလိုခံစားရတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ အဲလို ခံစားရအောင် သူတို့လုပ်ကပြာယ်။ စကားလုံးတွေနဲ့ အသံ နှုတ် အသံထားက သင်ဟာ အသုံးမဝင်ဘူးလို့ ခံစားရအောင် ပြောပုံစံတယ်။ သင်က ဒေသခံဖြစ်လို့ အဲဒီအရာတွေကို သင်မသိဘူး။” ဟုအကဲပြာသည်။

အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများသည် ၎င်းတို့ မရောက်ရှိနိုင်သော ဒေသများကို လက်လှမ်းမီအောင် သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် သေးငယ်သော အဖွဲ့အစည်းများအား မှီခိုနေရသော်လည်း ၎င်းတို့တွင် လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း မရှိသကဲ့မပြာသည်။ အစီရင်ခံစာများ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များ သို့မဟုတ် အများသိအောင် ကြေငြာခြင်းတို့တွင် ထို သေးငယ်သော အဖွဲ့အစည်းများအား မဖော်ပြခြင်းက သူတို့ ဒေသမှာ ဖြစ်နေတဲ့ လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှုတစ်မျိုး ဖြစ်နိုင်သည်။” ဟုလေ့လာဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။

အာရှမှ အင်တာဗျူးဖြေဆိုသူ အခြားတစ်ဦးကမူ INGO များအနေဖြင့် ငွေကြေးအပေါ် အာဏာလွှမ်းမိုးမှု ရှိသည် ဟု မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။ - “INGO တွေကို အလှူရှင်အနေနဲ့ မမြင်စေတယ်။ သူတို့ကို ပိုပိုအင်အားကြီးတဲ့သူတွေ လို့ သတ်မှတ်တယ်။ သူတို့က ရံပုံငွေကိုင်ထားသူတွေလို အဓိကကျတဲ့ အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်တယ်။ သူတို့က ရံပုံငွေတွေကို ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းရှိတယ်။ သူတို့က သင့်ကို သူတို့အကျိုးပြု လုပ်စေချင်ပီပြီသူတို့မှာ ပိုက်ဆံရှိတဲ့အတွက် ဒေသခံ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေကို ခြယ်လှယ်နိုင်ကြတယ်။” ဟုဆိုသည်။

ကိုလိုနီအမွေအနှစ်များ နှင့် လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှု အကူအညီပေးရေး ဆိုင်ရာ ဘာသာစကား၏ အားပြည့်မှု

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဘာသာစကား၊ အာဏာနှင့် ပတ်သက်သော စကားပိုင်းများသည် အကူအညီပေးရေး ကဏ္ဍမှ ကိုလိုနီ အမွေအနှစ်များ နှင့် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုအပေါ်တွင်လည်း ရောင်ပန်ဟပ်မှု ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ဖြေဆိုသူ ၃၁% က “လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှုက ကျွန်ုပ် အလုပ်လုပ်နေတဲ့နေရာမှာတော့ ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်တယ်။” ဟူသည့် အဆိုပျောက်ကို သဘောတူသည် သို့မဟုတ် အလွန် သဘောတူကြသည်။ (၁၁% ခန့်က ကြားနာဖော်ပြပြီး၂၁% က သဘောမတူပါ သို့မဟုတ် အလွန် သဘောမတူကာ ကျန် ၆%မှာ ၎င်းတို့ မသိပါ ဟုဖော်ပြသည်။) ဖြေဆိုသူ ၆၉% က “လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ရပ်ရွာလူထုနဲ့ ဆက်ဆံရေးတွေမှာ ကိုလိုနီအာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်ကို ဖော်ထုတ်ပေးဖို့ လိုတယ်” ဟူသည့် အဆိုပျောက်ကို သဘောတူသည် သို့မဟုတ် အလွန် သဘောတူကြသည်။ (၁၇% ခန့်က ကြားနာဖော်ပြပြီး၁၄% က သဘောမတူပါ သို့မဟုတ် အလွန် သဘောမတူပါ။) ယင်း ပန်လည်ထင်ဟပ်မှု အချို့က ဘာသာစကားထက်ကျော်လွန်ကာ အခြားအရာများနှင့် ချိတ်ဆက်နေသည့်သမ္မတ ၎င်းထက်ပို၍လည်း ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်းကို ဤနေရာတွင် မီးမောင်းထိုးပြထားသည်။ ဆက်လက်လေ့လာမှုများနှင့် စကားပိုင်းများအတွက် ယင်းအပိုင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ အကဲပြာပါသည်။

အာရှမှ FGD တွင်ပါဝင်သူတစ်ဦးက အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်ကို အားပြည့်ပေးသော ကိုလိုနီခေတ်၏ အခန်းကဏ္ဍကို ပန်လည်သုံးသပ်ခဲ့ကြောင်းကို “ကိုလိုနီနယ်ချဲ့ သမိုင်းကြောင်း အတွင်းအကျိုးရှိသော နိုင်ငံများမှ ဆင်းသက်လာတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့အတွက်တော့ ကိုလိုနီခေတ်မှာ ရှိနေဆဲလို့ တစ်ခါတစ်လေ ခံစားရတယ်။ တစ်ခါတစ်လေမှာ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ အနောက်ဒေသက လာတဲ့အခြားသူတွေထက် နိမ့်ကျတယ်လို့ ခံစားရတုန်းပဲ။ တစ်ခါတစ်လေမှာ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ စကားပြောဖို့ အတွင်းအကျိုးပြု ဗဟုသုတတွေ ဝေမျှဖို့ ယုံကြည်ချက်မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ အနောက်နိုင်ငံကလာတဲ့ အခြားနိုင်ငံတွေကလာတဲ့ အသိပညာတွေက ကျွန်ုပ်တို့မှာ ရှိတဲ့ဟာတွေထက် ပိုကောင်းတယ်လို့ ထင်တယ်။” ဟု

ပပြောသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးဖြေဆိုသူတစ်ဦးက “အခုဆိုရင် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတည်း များများက တိုက်ရိုက် အကောင်အထည်ဖော်နေကြပြီ။ ဘာကြောင့်လဲ။ ကိုလိုနီအစီအစဉ်ကို ဘာကြောင့် ချမှတ် နေတာလဲ။ ဒါဟာ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်းတွေကို ကိုလိုနီ လမ်းစဉ်နဲ့ ဆက်ဆံနေတာဖြစ်တယ်။ ဒီကိုလိုနီစနစ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သဘောမတူသင့်ဘူး။” ဟု အကဲပြောသည်။

ပါဝင်သူများက “နိုင်ငံတကာ” နှင့် “ဒေသခံ” ဟူသော ဘာသာစကားကမ္ဘာနှင့် လစာနှင့် စာချုပ်များတွင် ကွာဟ မှုများ ဖြစ်စေသည့် အာဏာစီးဆင်းမှုကို ထင်ဟပ်ပေါ်ပြ မည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူး ဖြေဆိုသူတစ်ဦးက “နိုင်ငံတကာလူတွေနဲ့ ဒေသခံတွေအတွက် စာချုပ် တွေ မတူကြဘူး။ ဒါဟာ ကွဲပြားခြားနားတဲ့ အခြေအနေ၊ လစာ၊ ကွဲပြားခြားနားတဲ့ အခွင့်ထူးတွေပေါ့။ နိုင်ငံတကာ နဲ့ ဒေသခံဆိုတဲ့ အသုံးအနှုံးက မညီမျှမှုအချို့ကို ဖြစ်စေ တယ်။” ဟုပြောသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူး ဖြေ ဆိုသူတစ်ဦးက နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လစာ ညှိနှိုင်းမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ “ကျွန်ုပ်တို့ကို ဒေသခံတွေလို သူတို့ထင်တဲ့အတွက် သူတို့လို စိန်ခေါ်မှု တွေ ကျွန်ုပ်တို့မှာ မရှိဘူးလို့ သူတို့ထင်ကြတယ်။ သူတို့ လို အရင်းအမြစ်တွေ ကျွန်ုပ်တို့ မလိုအပ်ဘူးလို့ ထင်ကြ တယ်။ သူတို့က ‘မင်းဒီမှာ နေတယ်၊ မင်းဒီဒေသခံဖြစ် တာကို သိတယ်နော်’ ဟုထပ်ထပ်ပြောတယ်။ ဒီဥပမာကို ကညှိမယ်ဆိုရင် ဒေသခံ NGO တွေမှာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးနိုင် စွမ်း နည်းတာကို တွေ့ရတယ်။ သူတို့ပြောတာကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံနေရတယ်။ အများကပြီးပြောင်းလဲလို့မရဘူးဆိုတာ ကျွန်ုပ်တို့ သိတယ်။” ဟုထုတ်ဖော်သည်။ အရှေ့အလယ် ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးဖြေဆိုသူ အခြားတစ်ဦးက “ဒေသခံဖြစ် မယ်ဆိုရင် ညှိနှိုင်းမှုမရှိဘဲနဲ့ အားလုံးကို လက်ခံရမယ်။ သင့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လွတ်လပ်စွာ ချနိုင်ခွင့်မရှိဘူးလို့ ထင် ရတယ်။” ဟုပြောသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အလုပ်လုပ်သော နေရာရှိ ဘာသာစကား၊ အာဏာနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ

စစ်တမ်းတွင် ဖြေဆိုသူ ၇၇%က “ကျွန်ုပ်တို့မှ ရပ်ရွာ လူထုတွေကို ပြောတဲ့စကားလုံးတွေကို သူတို့ကြားရင် အံ့သြလိမ့်မယ်။” ဟူသော အဆိုပြုချက်အပေါ် သဘောတူသည် သို့မဟုတ် အလွန် သဘောတူသည်ဟု ဖြေသည်။ ၁၇% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၆% က သဘောမတူပါ သို့မဟုတ် အလွန် သဘောမတူပါ။

အင်တာဗျူးနှင့် FGD များတွင်ပါဝင်သူများက ရပ်ရွာ လူထုများနှင့် သင့်လျော်သော ဝေါဟာရများဖြစ်ခြင်းကို သေချာစေကာ ၎င်းတို့၏ အဓိပ္ပါယ်အတိုင်း မှန်ကန်စွာ ဘာသာပြန်ရန် အရေးကြီးကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးဖြေဆိုသူတစ်ဦးက “ကိုယ့်အသိုင်းအဝိုင်းက စကားလုံးတွေ ရနိုင်ရင်ကောင်း တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင် စကားလုံးများနဲ့ ပြောပါက ၎င်း က လူတွေကို အခြားသူတွေလို ခံစားရစေနိုင်တယ်။” ဟု ပြောသည်။

HONESTY
 COMMITMENT
 JUSTICE
 COMPASSION
 SHARED POWER
 BUILD RELATIONSHIPS WITH CBOS
 NOT USE RACISM BETWEEN EMPLOYEES
 INFORMATION SHARING
 INCLUSION OF YOUTH
 EQUITY
 EMPOWERMENT
 PEOPLE VOICE OWN NEEDS
 RESPECT
 LEARNING
 LOCALIZATION
 AVOID DISTINGUISHING BETWEEN WOMEN AND MALES
 INCLUSION
 NOT CONDESCENDING
 IMPARTIALITY
 DIGNITY OF WOMEN
 RECOGNIZE LOCAL VALUE
 PARTICIPATORY APPROACHES
 SELECT LEADERS FROM ALL GROUPS
 RESPECT DIVERSITY
 RESPECT LOCAL RESOURCES
 PARTICIPATION
 EQUALITY
 EQUALITY IN DECISION-MAKING
 BOTTOM-UP APPROACHES
 COOPERATION WITH COMMUNITIES
 DEMOCRATIC CULTURE
 IMPLEMENT WITH BENEFICIARIES
 GIVE LOCALS A CHANCE TO GOVERN
 RESPECT WOMEN AND GIRLS
 ENGAGE AND CONSULT COMMUNITIES THROUGHOUT PROJECT CYCLE
 NON-DISCRIMINATION
 HUMAN RIGHTS
 INCLUSIVENESS
 HUMANITY
 GENDER EQUITY
 UNDERST AND COLONIZATION
 INTEGRATE SKILLS TRAININGS FOR CBOS

ရှေ့ဆက် လုပ်ဆောင်ခြင်း - ဘာသာစကား အသစ် ဖန်တီးခြင်း

FGD အင်တာဗျူးနှင့် စစ်တမ်းများတွင် ပါဝင်သူများက လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွင် ဘာသာစကား၏ အခန်းကဏ္ဍကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ “ဘာသာစကားကို ကိရိယာတစ်ခုအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သလို လက်နက်တစ်ခု၊ ဒိုင်းတစ်ခုအဖြစ်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤကဲ့သို့သော နိုင်ငံရေးနှင့် ဆက်နွှယ်သော အလုပ်လုပ်ကိုင်နည်းပေါ်က ဘာသာစကားသည် အလွန်အရေးကြီး၍ ဘာသာစကားကို သဘောတရား ဂရုပြုရန် အရေးကြီးသည်။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးဖော်ပြချက်တစ်ဦးက ပြောသည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးဖော်ပြချက်တစ်ဦးက အခြားတစ်ဦးက လေ့လာသင်ယူခြင်း၏ အရေးကြီးမှုကို “ဒါဟာ ကျွန်ုပ်တို့ အသုံးပြုတဲ့ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရတွေကို လေ့လာသင်ယူခြင်းတစ်ခုပဲ။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ အချို့သော ဘာသာစကားက စွမ်းရည်မရှိတာကို သင် သတိမပျဉ်းဘူး။” ဟု အလေးပေး ပြောသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးတစ်ခုတွင် လူများအား အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းသည် ၎င်းတို့၏တိုင်က လုပ်ပိုင်ခွင့်တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အာရှမှ စစ်တမ်းဖော်ပြချက်တစ်ဦးက “လူသားအားလုံး တန်းတူ အခွင့်အရေးရှိပြီး တန်းတူလေးစားမှု ရထိုက်ပေမဲ့ ယင်း စကားလုံးတွေနဲ့ သူတို့ကို ခေါ်ဝေါ်ခြင်းက နှင့် သူတို့ကို ခွဲခြားလိုက်ကြသည်။” ဟု ပြောသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ စစ်တမ်းဖော်ပြချက်တစ်ဦးက လူသားချင်းစာနာမှု လုပ်သားများ အသုံးပြုသော “အကမြီးဖက်မှ” စကားလုံးအကြောင်း အပေါ် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွင် ဘာသာစကားသည် နည်းပညာဆန်ကာ စီးပွားရေးနယ်ပယ်တွင် သုံးနှုံးသော စကားလုံးများကဲ့သို့ ဖြစ်သော အကြောင်းအရင်းကိုလည်း မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။

“ဘာသာစကားက အစွမ်းထက်တယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ အသုံးပြုတဲ့ စကားလုံးတွေက ကျွန်ုပ်တို့ အသိစိတ်ရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်လာတယ်။ ၎င်းကို ထပ်ခါထပ်ခါ အသုံးပြုတဲ့အခါ အစကားလုံးတွေ သုံးတာက ပုံမှန်လိုဖြစ်သွားစေတယ်။

-အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ ဖြေကြားသူတစ်ဦး

ပါဝင်သူအချို့က သူတို့သည် ယခင်က ယင်းဝေါဟာရများ၏ အသုံးပြုမှုများကို တွေးတမင်မဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ အာရှမှ ပါဝင်သူတစ်ဦးက “ဒါက ဒီ ပြဿနာတွင်အရေးကြီး ပြောဖို့ ကျွန်ုပ်အတွက် ပထမဆုံးအခွင့်အရေးပဲ။ ဒီကိစ္စစန့် ပတ်သက်ပြီးကျွန်ုပ်တို့ မပြောကြား။ ၎င်းက ပုံမှန် အသုံးအနှုံးတွေနဲ့ တူတယ်။” ဟု ပြောသည်။ ထိုစကားစဉ်းများ လုပ်ဆောင်ရန်နှင့် မည်သည့် စကားလုံးများ အသုံးပြုသည်ကို ဂရုပြုရန် အရေးကြီးသည်ဟူသော အချက်ကို သူတို့ ထင်ဟပ်ပြခဲ့သည်။ အခြားသူများက ဤအခွင့်အလမ်းကို အသုံးပြု၍ ၎င်းတို့၏ အလုပ်တွင် အသုံးပြုသော စကားလုံးများ အပေါ် ပြန်လည် ဝေဖန်သုံးသပ်ခဲ့သည်။ - “မေးခွန်းလွှာကို ကျွန်ုပ်တို့ဖတ်တဲ့အခါ ရှက်မိတယ်။” ဟု အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ တစ်ဦးက ပြောသည်။ အာရှမှ စစ်တမ်းဖော်ပြချက်တစ်ဦးက ဝေါဟာရစာရင်းတစ်ခုလုံးက ကျွန်ုပ်တို့ စိတ်ထိခိုက်စေသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ “ဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွင်မူ ဆိုလိုရင်းကို သဘောမသိဘဲ ကျွန်ုပ်တို့ အသုံးပြုတဲ့ စကားလုံးတွေရှိတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုလိုစေချင်သလို ၎င်းက တစ်ကယ် အဓိပ္ပာယ်ထွက်မယ်ဆိုရင် ကျွန်ုပ်တို့အတွက် ၎င်းရဲ့ ဆိုလိုရင်းက ဘာလဲဆိုတာကို တကယ် မသိဘူး။” ဟု အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးဖော်ပြချက်တစ်ဦးက ပြောသည်။

စစ်တမ်းတွင် ဖော်ပြချက် ၆၆%က “ရပ်ရွာလူထုများ အကြောင်းပြောဆိုချက်မှာ အကယ်၍ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေနဲ့ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေက မသင့်လျော်သော သို့မဟုတ် စွမ်းရည်မဲ့စေတဲ့ စကားလုံးတွေ သုံးပါက သူတို့ကို စိန်ခေါ် ရဲတယ်။” ဟူသော အဆိုပြုချက်အပေါ် သဘောတူသည် သို့မဟုတ် အလွန် သဘောတူသည်ဟု ဖြေသည်။ ၂၀% ခန့်က ကြားနေဖြစ်ပြီး ၁၄% က သဘောမတူပါ သို့မဟုတ် အလွန် သဘောမတူပါ။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက မည်သည့် ဝေါဟာရများကို အသုံးပြု၍ မည်သည့်ကို အသုံးမပြုသည့်နှင့် ပတ်သက်ပြီးဆုံးဖြတ်ရန် NGO များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ဘာသာစကားအပေါ် ၎င်းတို့အတွင်း သုံးသပ်ရန် အရေးကြီးမှုကို “NGO များအနေဖြင့် သူတို့အတွက်

ရင်းသားထားသော အရာတွင် အမဲပြောင်းလက်ခံပြီး ဆိတ်ဆိတ်နုနု မလိုဘဲ သူတို့အား အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုထား ပြီးသူတို့ အသုံးပြုနိုင်တဲ့ အရာတွင် ပြောဆိုသင့်တယ်။ သင့်ရပ်တည်ချက်အပေါ် အဖွဲ့အစည်းတွင်း၌ ဆွေးနွေးမှု တွင် အရင်မလုပ်ဘဲ ၎င်းစကားလုံးများရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကို လက်ခံကျင့်သုံးနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။” ဟု ပြောသည်။ အရှေ့ အာဖရိကမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးကလည်း ဝါဟာရ များ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဆုံးဖြတ်ရန် အရေးကြီးပြီး “အစ ကတည်းက ဒါဘာကိုဆိုတာလဲ၊ ဘာကိစ္စအသုံးပြု တာလဲလို့ မေးပါ။” ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။ အရှေ့အလယ် ပိုင်းမှ ပါဝင်သူအချို့ကလည်း စကားလုံးများ ပြောင်းလဲ လိုက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ “ဒါဟာ လှည့်ကွက်ဖြစ်တယ်။ အကယ်၍ သင်ဟာ အနည်းငယ် စိတ်ကူးယဉ်ဆန်တယ် ဆိုရင်တော့ အဲဒါရဲ့ အဓိပ္ပါယ်အမှန် ပျောက်ဆုံးသွားလိမ့် မယ်။” ဟုသတိပေးခဲ့သည်။

စစ်တမ်းတွင် ဖြေဆိုသူ ၁၀၀%က “လူသားချင်းစာနာမှု ဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်သူတွေက အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်တွေကို သူတို့အား ဘယ်လို ရည်ရွယ် ဆွေးနွေးကြောင်းကို နားလည်ဖို့ သူတို့နဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေး သင့်တယ်။” ဟူသော အဆိုပြုချက်အပေါ် သဘောတူ သည် သို့မဟုတ် အလွန် သဘောတူသည်ဟု ဖြေသည်။ ၆၃% ခန့်က အလွန်သဘောတူပြီး ၃၇% က သဘောတူ သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အင်တာဗျူးဖြေဆိုသူတစ်ဦးက မည် သည့်စကားလုံးများ သုံးသင့်ကြောင်း ရပ်ရွာလူထုများအား မေးမြန်းခြင်း၏ အရေးကြီးမှုကို “အဲဒါက အရေးကြီးဆုံး လိုထင်တယ်။ အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးမှုကို လုပ်ဖို့ လိုတယ်။ ဒါပေမဲ့ NGO တွေပဲ မဟုတ်ဘဲ ရပ်ရွာလူထု တွေဆီကိုလည်း သွားဆွေးနွေးရမယ်။ ဦးတည်အုပ်စု၊ ဖယ် ကျဉ်းရသူများ၊ ဒုက္ခသည်များ လို ကျွန်ုပ်တို့ခေါ်တဲ့ သူ တွေနဲ့ ဆွေးနွေးရမယ်။ ဘယ်လို ခေါ်ခံချင်သလဲ၊ ဘယ်လို ခေါ်တာ ကိုကြိုသလဲ၊ အဲဒါကို ကြားတဲ့အချိန်မှာ သင့်ကို ဘယ်လိုထိခိုက်စေသလဲ။ ပြီးတော့ ဒီလူတွေဆီက နေ ဘယ်လိုခေါ်ရမလဲဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ယူရ မယ်။” ဟုမှတ်ချက်ချသည်။

အတည်ပြုခြင်းအပိုင်းတွင် ပါဝင်သူများက သူတို့အတွက် “အမျိုးသမီးအရေး” ဆောင်ရွက်သူဖြစ်ခြင်းက မည်သို့ အဓိပ္ပါယ်ဆောင်သည်၊ ပိုမို ပြောင်းလဲလွယ်သော ဘာသာစကားတစ်ခု ပြုရန် အမျိုးသမီးရေးဆိုင်ရာ စိစစ် ချက်က မည်သည့် အခွင့်အလမ်းပေးသည်နှင့် ပတ်သက် ပြီးဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အရှေ့အာဖရိကမှ အင်တာဗျူးဖြေ

ဆိုသူတစ်ဦးက အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့် အကဲဖြတ် ပြောဆိုရာ၌ အမျိုးသမီးရေးဝါဒ၏ အရေးကြီးမှုကို “အမျိုးသမီးရေးရာ ချဉ်းကပ်မှုများက အာဏာစိစစ်မှုကို အသုံးပြုရန် ဘယ်အရာတွင်မှ ကြိုးပမ်းဝါဒဆိုတာ မရှိတဲ့ အကဲဖြတ်သိရန် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးဖြစ်စေတယ်။ အမျိုးသမီး ရေးရာ ချဉ်းကပ်မှုများက သင့်ကို အာဏာသက်ရောက်မှု အဆင့်တွင် ပြုပြင်ဖို့ ကူညီပေးတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဂရုစိုက် ဖို့လိုတဲ့ အာဏာ သက်ရောက်မှုအဆင့်တွင် ရှိတယ်ဆိုတာ ကို သတိပေးစေတယ်။ ဒီအရာတွေ အားလုံးက ကျွန်ုပ် တို့ကို ပုံဖော်စေတယ်၊ သတင်းအချက်အလက်ပေး တယ်၊ အစကနားလည်ဖို့ ပြန်တည်ဆောက်ပေးတယ်။” ဟု ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ပါဝင်သူများက “အမျိုးသမီးရေးဝါဒ” သို့မဟုတ် “အမျိုးသမီးရေးဝါဒ” ဟူသော ဝါဟာရ များသည် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ အတွက် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်နေဆဲ ဖြစ်ကြောင်း သတိပေးပြောသည်။ “ကျွန်ုပ် အဖွဲ့အစည်းရှိ လူတော်တော် များများက အမျိုးသမီးရေးဝါဒ ဆိုတဲ့ ဝါဟာရကကြီးရင် စိတ်မသက်သာဖြစ်ကြတယ်။” ဟူသော အဆိုပြုချက် အပေါ် ဖြေဆိုသူ ၄၃%က သဘောတူသည် သို့မဟုတ် အလွန်သဘောတူသည်ဟု ဖြေသည်။ (၁၁% ခန့်က ကြီး နှစ်ဖက်ပြီး၃၄% က သဘောမတူ သို့မဟုတ် အလွန် သဘောမတူကာ ၁၁% က ၎င်းတို့မသိပါဟု ဖြေသည်။)

လုပ်ဆောင်ပုံများနှင့် တန်ဖိုးထားမှုများ

FGD နှင့် အင်တာဗျူးများတွင် ပါဝင်သူများက လုပ်ဆောင် ပုံများနှင့် တန်ဖိုးထားမှုများကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ “ဘာသာစကားနှင့် စကားလုံးများရွေးချယ်မှုတို့ဖြင့် ကျွန်ုပ် တို့သည် အာဏာ၏ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ အချို့ကို သဘောတူဖော်ပြ လိုမယ်။ ဒါမှပဲ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ တူညီသော နည်းလမ်း၊ ပိုမိုသည့်ခံစိတ်နဲ့ ဖော်ပြတဲ့ ဘာသာစကား တွင် သုံးခြင်းအားဖြင့် အတားအဆီးတွေကို ဖြိုခွဲနိုင်မှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ ရင်းသားဖော်ပြတဲ့အချိန်အပေါ် ပြောဆို ဆက်ဆံရေးအတွက်လည်း ဥပမာတစ်ခုဖြစ်တယ်။ တစ် ဦးကို တစ်ဦး ကြိုက်နှစ်သက်ဆက်ဆံပြီးအရာရာတွင် သနားကင်းစွာဖြင့် ပြောဆိုကြတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ တိုးတက် အောင် လုပ်နိုင်တာ အများကြီးရှိပါတယ်။” ဟု အရှေ့ အလယ်ပိုင်းမှ FGD တွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးက စကားလုံး များအပေါ် သာမကဘဲ ၎င်းကို မည်သို့ ပြောဆိုသည်နှင့် ပတ်သက်၍ ထင်ဟပ်ပေးခဲ့သည်။

စစ်တမ်းတွင် ဖြေဆိုသူများက မတူကွဲပြားသော အုပ်စုများအကြား အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်ကို လျော့ချရန်အတွက် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများတွင် ရှိသင့်သော တန်ဖိုးများကိုလည်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ယင်းတို့ကို အောက်တွင် ပုံဖော်ဖော်ပြထားသည်။ ပိုမိုသိရှိစာလုံးအရွယ်အစား၏ တန်ဖိုးက ဖြေဆိုသူများစွာမှ ထုတ်ဖော်ခဲ့ကြခြင်းကို ကိုယ်စားပြုသည်။

စစ်တမ်း၊ အင်တာဗျူး၊ FGDနှင့် အတည်ပြုခြင်းအပိုင်းတို့မှ အကျိုးရှိမှုများအပေါ် အောက်ဖော်ပြပါ ဇယားတွင် စကားလုံးအချို့အား အသုံးပြုခြင်းတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များနှင့် အခွင့်အရေးချယ်စရာများကို ဖော်ပြထားသည်။ အောက်ဖော်ပြပါဇယားတွင် ထည့်သွင်းစဉ်းစားချက် များစွာအား အစီရင်ခံစာ နောက်ဆုံးအတည်ပြုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းအတွင်းမှ ရရှိသည့် သာမက စာပေနှင့် ပါဝင်သူများထံမှလည်း ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စကားလုံး ထည့်သွင်းစဉ်းစားချက်များနှင့် အခြားရွေးချယ်စရာများ

အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ

ဝန်ဆောင်မှုများ/လုပ်ငန်းများမှ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများသည် အကူအညီကို သွယ်ဝိုက်လက်ခံရရှိသူများ မဟုတ်သော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ တုံ့ပြန်ချက်ကို ပစ်မှတ်ထားသည့် အဓိကသက်ဆိုင်သူများအဖြစ် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ဆောင် သင့်သည်ကို သတိပြုပါ။ ၎င်းက နှစ်လမ်းသွား ပြောင်းလဲမှုဖြစ်သည်။

အခွင့်အရေးချယ်စရာများ - ပါဝင်သူ၊ အဓိကသက်ဆိုင်သူ၊ ရပ်ရွာလူထု၊ မိတ်ဖက်

စွမ်းရည် တည်ဆောက်ခြင်း

စွမ်းရည်ဖည့်ပေးခြင်းက အပန်နီအလန် အကျိုးသက်ရောက်ကာ တစ်လမ်းသွား မဟုတ်သည်ကို သတိပြုပါ။

လူတိုင်းတွင် စွမ်းဆောင်ရည်ရှိသည်ကို သတိပြုပါ။

အခွင့်အရေးချယ်စရာများ - စွမ်းရည်အားဖည့်ပေးခြင်း၊ စွမ်းရည်မျှဝေခြင်း

မသန်စွမ်းသူ

၎င်းအုပ်စုက တစ်သားတည်းမဖြစ်သည်ကို သတိပြုပါ။ မသန်စွမ်းသော ထိုသူသည် ကျား/မ ရှေးရာ၊ လူမျိုးရေး၊ အသက်အရွယ် စသဖြင့် အခွင့်အရေးဝိသေသလက္ခဏာများလည်း ရှိနိုင်သည်။

အခွင့်အရေးချယ်စရာများ - အခွင့်အလမ်းဖန်တီးမှု၊ သန်စွမ်းသော အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ၊ အခွင့်အလမ်းဖန်တီးမှုများ

နုရပ်စွန်ခွာ ရွှေ့ပြောင်းသည်

ယင်းကို တစ်ခုတည်း ရပ်တည်နိုင်သော ဝေါဟာရအဖြစ် အသုံးပြုပါ။ နုရပ်စွန်ခွာရွှေ့ပြောင်းရသည့် အခြေအနေနှင့် ယှဉ်တွဲ အသုံးပြုပါ။

အခွင့်အရေးချယ်စရာများ - ထိခိုက်နစ်နာသူ

စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးခြင်း

ယင်းက ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဖြစ်သည်ကို သတိပြုပါ။ သင်တန်းများဖြင့်သာ ၎င်းကို မဖည့်ဆည်းပေးနိုင်ပါ။ စွမ်းရည်မရှိစေသည့် အဓိက ဖော်ပြချက်များကို ဖြေရှင်းရန် အဆင့်တိုင်းတွင် ပြီးပြည့်စုံသော ကျိန်းမှန်းအားထုတ်မှုများ လိုအပ်သည်။

အောက်ခြေ အဖွဲ့အစည်း

အခွင့်အရေးချယ်စရာများ - လူထု အဖွဲ့အစည်း၊ တိုင်းရင်းသားဌာန အဖွဲ့အစည်း

LGBTQI, SOGIE, ယောက်ျားလျာ နှင့် မိန်းမလျာများ

အတိုကောက်ကို ဘာသာပြန်ခြင်းက အကူအညီမဖြစ်စေပါ။

အခွင့်အရေးချယ်စရာများ - လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကွဲပြားခြင်းနားသော အမျိုးသမီး၊ မတူကွဲပြားသော လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝိသေသလက္ခဏာ၊ ကျား/မရေးရာ ဝိသေသလက္ခဏာနှင့် ထုတ်ဖော်ချက်များ ရှိသော အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ

ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်း

အခွင့်အရေးချယ်စရာများ - နိုင်ငံတွင်း အဖွဲ့အစည်း၊ အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း၊ မိတ်ဖက်၊ ယင်းအပိုင်းကို လုပ်ဆောင်သော အဖွဲ့အစည်း၊ အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၊ အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်သော အဖွဲ့အစည်း

ဖယ်ကျဉ်ထားသော

ယင်းကို တစ်ခုတည်း ရပ်တည်နိုင်သော ဝေါဟာရ အဖွဲ့ အသုံးမပြုရ။

ယင်းအုပ်စုအား ဖယ်ကျဉ်ခံရစေသည့် အချက်ကို ရှင်းလင်းပါ။ (ဥပမာ အခွင့်အလမ်းများ မရှိခြင်း၊ အရင်းအမြစ်များ ရရှိခွင့် မရှိခြင်း၊ လက်လမ်းမမှီ သေးခြင်း သို့မဟုတ် မရောက်ရှိသေးခြင်း စသဖြင့်)

လူနည်းစုများ

အခင်းရင်းနှီးငွေများ - အခင်း ဘာသာရေးအုပ်စု နှင့် သက်ဆိုင်သူများ၊ အခင်း လူမျိုးစုနှင့် သက်ဆိုင် သူများ

သက်ကြီး ရွယ်အို အမျိုးသမီးများ

လူများတွင် မတူကွဲပြားသော ဝိသေသလက္ခဏာ များရှိသည်ကို သတိပြုပါ။ (ဥပမာ - ကျား/မ ရေးရာ၊ လူမျိုးရေး စသဖြင့်) တစ်စုံတစ်ဦးအား အသက်အရွယ်ပေါ်သာ အခြေခံ၍ အမျိုးအစားခွဲခြား က လူဂုဏ်သိက္ခာကို ကင်းမဲ့စေနိုင်သည်။

အခင်းရင်းနှီးငွေများ - အသက်ကြီးသော အမျိုးသမီးများ

ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် ကိုယ်စားပြုခြင်း မှစ၍ မတူညီသော အဆင့်များစွာ ရှိကာ ၎င်းက ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း သို့မဟုတ် အသိပြုအရေးဆို ခြင်းနှင့် ခြားနားသည်ကို သတိပြုပါ။

အခင်းရင်းနှီးငွေများ - မိတ်ဖက်ပြုခြင်း၊ ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ခြင်း

ဒုက္ခသည်

“ဒုက္ခသည်” ဟူသော စကားလုံးက နိုင်ငံရေး နှင့် ဆက်နွှယ်သည်ကို သတိပြုပါ။ ထို့ကြောင့် ၎င်း ကို ပြောင်းလဲသုံးစွဲခြင်းက အုပ်စုအချို့အတွက် အကျိုးဆက်များရှိစေနိုင်သည်။

လူတို့၏ ဝိသေသလက္ခဏာများတွင် ကွဲပြား ခြားနားသော ရှုထောင့်များရှိသည်ကို သတိပြု ပါ။ သူတို့ကို ဒုက္ခသည်များ အဖြစ်သာမဟုတ်ဘဲ လူသားကဲ့သို့ လေးစားပါ။ ၎င်းတွင် ကျား/မရေးရာ၊ လူမျိုးရေး၊ အသက်အရွယ်ကဲ့သို့သော အခင်း လက္ခဏာများလည်း ပါဝင်သည်။

အခင်းရင်းနှီးငွေများ - စိုးရိမ်ပူပန်ရမည့်သူ၊ ထိခိုက်နစ်နာသူ

တတိယ ကမ္ဘာ

တိုင်းပြည်တိုင်းအား အမည် သို့မဟုတ် ဒေသအစွဲပြု ခေါ်ဝေါ်ပါ။

အခင်းရင်းနှီးငွေများ - စီးပွားရေးအရ ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ နိုင်ငံများ၊ တောင်/မြောက်

လေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာ

လေ့ထုံးတမ်း အစဉ်အလာအရ သတ်မှတ်ထား သည့်အရာကို ရှင်းလင်းစွာ သိပါ။

ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေများ၏ ရုပ်ထွေးမှု များကို သတိပြုကာ လေ့ထုံးတမ်းအကျင့်အဝါကို မ ခန့်မှန်းပါနှင့်။

အခင်းရင်းနှီးငွေများ - ဒေသတွင်းရှိ အရင်းအမြစ်များ၊ ဒေသခံလူထု၊ ဒေသခံ အာဏာပိုင် များ၊ ဌာနတိုင်းရင်းသား

ကျူးလွန်ချသူ

အခင်းရင်းနှီးငွေများ - ရှင်သန်ကျန်ရစ်သူ

ထိခိုက်လွယ်သော

ယင်းကို တစ်ခုတည်း ရပ်တည်နိုင်သော ဝေါဟာရ အဖွဲ့ အသုံးမပြုရ။

ထိုအုပ်စုအား ဘယ်အရာက ထိခိုက်လွယ်စေသည်ကို ရှင်းလင်းဖော်ထုတ်ပါ။ (ဥပမာ ၎င်းတို့၏ ငွေကြေး ဆိုင်ရာ အခြေအနေ၊ အခွင့်အလမ်းမရှိခြင်း၊ ကျား/မ ရေးရာ၊ မျိတ်ကျလက် နှော့ စသဖြင့်)

အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များ

မည်သည့် အမျိုးသမီးများနှင့် မိန်းကလေးငယ်များကို ဆိုလိုတာလဲ နှင့် ပတ်သက်၍ အပန်းဖြေအလှူ အကျိုး သက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ချဉ်းကပ်နည်းဖြင့် ရှင်းလင်း အဖော်ပြပါ။ (ဥပမာ မသန်စွမ်း မိန်းကလေးငယ်များ၊ HIV/AIDS ခံစားနေရသော အမျိုးသမီးများ စသဖြင့်)

ထိုဝေါဟာရကို သီးခြား ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခြေအနေတွင် အသုံးပြုအတိုင်း နှိုင်းကွဲစွာ အသုံးပြုပါ။ (ဥပမာ အချို့သော အခြေအနေများ တွင် အမျိုးသမီး နှင့် မိန်းကလေးငယ် ဟူသော စကားလုံး၏ ကွဲပြားချက်မှာ အိမ်ထောင်ရေး အခြေအနေနှင့် ဆက်နွှယ်နေနိုင်သည်။) ထို့ကြောင့် မိန်းကလေးငယ်ဟု သုံးမည့်အစား ငယ်ရွယ်သော အမျိုးသမီးဟုသုံးလျှင် ပိုသင့်လျော်နိုင်သည်။

အကြံပြုချက်များ

အောက်ဖော်ပြပါများသည် GBV ဆိုင်ရာ ကျိတ်ပြား ကာကွယ်ခြင်းနှင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ခြင်း လုပ်ရှားမှုများ နှင့် အမျိုးသမီးရဲအောင်ရာ မိတ်ဖက်ပုဂ္ဂိုလ်များအတွင်း တန်းတူညီမျှမှုကို တိုးမြှင့်စေကာ အားလုံးပါဝင်နိုင်၍ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးသော ဘာသာစကားအသစ် ဖြစ်စေရန် အမျိုးသမီးရဲအောင်ရာ အတွင်းအခေါ်များအတွက် ပုဂ္ဂလိကသို့ စစ်တမ်း၊ အင်တာဗျူးများ၊ FGD များနှင့် အတည်ပြုခြင်းအပိုင်းများမှ ရရှိလာသော အဓိက အကျိုးချက်များကို အတိုချုပ်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ အောက်ပါ အချက်များကို လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်သူများမှ လုပ်ဆောင်သင့်သည်။

ဘာသာစကားဆိုင်ရာ ရွေးချယ်စရာများ

- ➔ မည်သည့် စကားလုံးများဖြင့် ၎င်းတို့အား ရည်ညွှန်း သုံးနှုန်းစေချင်ကြောင်းကို ရန်ရှာလူထုများအား မေးပါ။
- ➔ ဒေသတွင်း လူရှားသူများအား ၎င်းတို့၏ ဒေသန္တရ အသိပညာပေါ် အခြေခံ၍ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများ ပြုစုရာတွင် ဦးဆောင်သည့် အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ နိုင်ငံတကာတွင် လူရှားသူများနှင့် အလွန်များအနေဖြင့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရများကို လွှမ်းမိုးနိုင်ရန် ၎င်းတို့၏ အာဏာကို အသုံးပြုနိုင်သည့် အာဏာမျှဝေပုံတို့ကို ပြန်လည်ထိန်းသိမ်း ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် လိုအပ်ပါသည်။
- ➔ ၎င်းစကားလုံးများက အခြေအနေတိုင်း၊ ဘာသာစကားတိုင်းအတွက် သင့်လျော်သည့် မဟုတ်ကြောင်းနှင့် အခြေအနေပေါ် မူတည်၍ ၎င်းစကားလုံးများတွင် မတူညီသော အဓိပ္ပာယ် ရှိသည်ကို သိထားပါ။
- ➔ လိုအပ်ပါက ပြောင်းလဲအသုံးပြုနိုင်ရန် ဒေသန္တရ အခြေအနေနှင့် ဆီလျော်ကာ ဒေသခံဘာသာစကားများတွင်လည်း အဓိပ္ပာယ်ရှိသော စကားလုံးများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ပါ။
- ➔ သူတို့အား ပိုမိုပါဝင်စေသည်ဟု ခံစားရစေသော စကားလုံးများ ပြောင်းလဲသုံးစွဲမှု ဖြစ်စေပါ။ ဘောင်ထွက် မျှ လိုက်လျောညီထွေမှု မရှိသော ရှိနေသော အာဏာကို အသိအမှတ်ပြုကာ သေချာစွာ စစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်၍ ထိလွယ်လွယ်မှုကို ဖြေရှင်းပါ။

ဘာသာစကားနှင့် အာဏာ

- ➔ ဒေသန္တရ ဗဟုသုတရှိသူများနှင့် ရန်ရှာလူထုတို့ထံမှ အကြံပြုချက်များကို အခြေခံ၍ ပိုမို ပါဝင်စေခြင်းနှင့် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရတို့ကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရန် အခြားသော လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်သူများကိုလည်း သက်ရောက်မှုရှိစေမည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပါ။
 - ➔ လူသားချင်းစာနာမှု ကဏ္ဍတွင် အသုံးပြုသော အဓိက စကားလုံးများ၏ နောက်ကွယ်ရှိ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းလင်းစွာ သတ်မှတ်ပါ။ အချို့သော စကားလုံးများနှင့် ဆက်စပ်နေသော အာဏာစီးဆင်းမှု၊ မတူညီသော အုပ်စုများ အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများနှင့် အချို့သော နည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဘာသာစကား မရှိခြင်းတို့ကို အမြဲ စိတ်တွင် အမှတ်ထားရမည်။
 - ➔ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းနှင့် အလွန်များအကြားသာမက ဒေသတွင်း နှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ အကြားရှိ ဆက်ဆံရေးကို ပုံဖော်နေသော အာဏာ မမျှတမှုများဖြစ်နေသည့်နေရာများကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ကာ ဝေဖန်ဆန်းစစ်ပါ။
- ## မိတ်ဖက်ပြုခြင်းအတွက် ဘာသာစကား
- ➔ ညီမျှသော မိတ်ဖက်ပြုခြင်းဖြစ်စေရန် နိုင်ငံတကာလမ်းစဉ်အတိုင်း လုပ်ဆောင်ပါ။ သို့သော်လျှင် မိတ်ဖက်ပြုခြင်းက ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများအား အကောင်အထည်ဖော်မည့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့များအဖြစ်သာ အသုံးပြုခြင်းထက် ကျော်လွန်ကာ မိတ်ဖက်ပြုခြင်း၏ အဆင့်တိုင်းတွင် မတူညီသော လူရှားဆောင်ရွက်သူများ အကြားရှိ အာဏာသက်ရောက်မှုအဆင့်ကို အဓိပ္ပာယ်ပြည့်စွာ ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။
 - ➔ မတူညီသော လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်သူများနှင့် မိတ်ဖက်ပြုမှုများကို ထိန်းသိမ်းရာတွင် ကြွေးမြင်မှုနှင့် ထောက်ထားစာနာမှုတို့ဖြင့် လမ်းညွှန်လုပ်ဆောင်ပါ။ အာဏာခွဲဝေခြင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာဒေသကို လိုက်နာကာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးသော၊ အားလုံးပါဝင်သော၊ လေးစားဖွယ်ကောင်းသော ဆက်ဆံရေးဖြစ်စေရန် အချိန်ယူကာ ဂရုစိုက် ပျိုးထောင်ပါ။